

NOREGS OFFISIELLE STATISTIKK XI 308

JORDBRUKSSTATISTIKK
1957

Agricultural Statistics 1957

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1958

Noregs offisielle statistikk, rekkje XI

Norway's Official Statistics, series XI

Rekkje XI

Prenta 1957

- Nr. 268 Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1956 *Population in rural districts and towns*
- 269 Norges jernbaner 1953—54 *Chemins de fer norvégiens*
- 270 Veterinærvesenet 1954 *Service vétérinaire*
- 271 Folketellingen 1. desember 1950 V Barnetallet i norske ekteskap *Population census December 1, 1950 V Fertility of marriages*
- 272 Sinnssykehusenes virksomhet 1955 *Hospitals for mental disease*
- 273 Norges elektrisitetsverker 1955 *Electricity plants*
- 274 Husholdningsregnskaper for jordbrukerfamilier 1954 *Family budgets for farmers' families*
- 275 Norges fiskerier 1955 *Fishery statistics of Norway*
- 276 Jordbruksstatistikk 1956 *Agricultural statistics*
- 277 Norges kommunale finanser 1952—53 til 1954—55 *Municipal finances*
- 278 Norges industri 1955 *Industrial production statistics*
- 279 Statistisk årbok 1957 *Statistical yearbook of Norway*
- 280 Norges handel 1956 Del I *Foreign trade of Norway Part I*
- 281 Kredittmarkedstatistikk 1955 *Credit market statistics*
- 282 Folkemengdens bevegelse 1955 *Vital statistics and migration statistics*
- 283 Alkoholstatistikk 1956 *Alcohol statistics*
- 284 Husholdningsregnskaper for alderstrygdede mai 1955—april 1956 *Family budgets for old age pensioners*

Rekkje XI

Prenta 1958

- Nr. 285 Økonomisk utsyn over året 1957 *Economic survey*
- 286 Skogavvirking 1952—53 til 1954—55 *Roundwood cut*
- 287 Bedriftstelling i Norge 24. april 1953 II Varehandel *Census of establishments April 24, 1953 II Wholesale and retail trade*
- 288 Lønnsstatistikk 1955 og 1956 *Wage statistics*
- 289 Meieribruket i Noreg 1955 *Norway's dairy industry*
- 290 Syketrygden 1954 *Health insurance*
- 291 Veterinærvesenet 1955 *Service vétérinaire*
- 292 Norges jernbaner 1954—55 *Chemins de fer norvégiens*
- 293 Norges fiskerier 1956 *Fishery statistics of Norway*
- 294 Norges bergverksdrift 1956 *Norway's mining industry*
- 295 Norges handel 1956 Del II *Foreign trade of Norway Part II*

NOREGS OFFISIELLE STATISTIKK XI 308

JORDBRUKSSTATISTIKK 1957

Agricultural Statistics 1957

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1958

Utkomen før:

Representativ landbrukstelling 1923 VII nr. 117.

Landbruksareal og husdyrhold 1924 VII nr. 153, 1925 VII nr. 183, 1926 VIII nr. 28, 1927 VIII nr. 39, 1928 VIII nr. 77, 1930 VIII nr. 140, 1931 VIII nr. 166, 1932 VIII nr. 194, 1933 IX nr. 16, 1934 IX nr. 43, 1935 IX nr. 71, 1936 IX nr. 96.

Jordbruksstatistikk 1937 IX nr. 132, 1938 IX nr. 159, 1939—1944 X nr. 99, 1945 X nr. 117, 1946 X nr. 148, 1947 X nr. 161, 1948 X nr. 195, 1949 XI nr. 44, 1950 XI nr. 69, 1951 XI nr. 108, 1952 XI nr. 127, 1953 XI nr. 176, 1954 XI nr. 202, 1955 XI nr. 235, 1956 XI nr. 276.

Jordbrukstillingen i Norge 1949:

Første hefte. Arealet, husdyrholdet m. v. XI nr. 40.

Annet » Eiendomsforholdene, arbeidsstyrken m. v. XI nr. 71.

Tredje » De naturlige jordbruksområder XI nr. 87.

Fjerde » Oversikt XI nr. 103.

Også i 1907, 1917, 1929 og 1939 var det særskilde jordbruksteljingar. Oppgåver over husdyrhald, utsæde m. m. vart henta inn saman med folketeljingane i 1835, 1845, 1855, 1865, 1875, 1890 og 1900. Ein viser også til Beretninger om amternes økonomiske tilstand (1827—1920).

Av statistiske publikasjonar som gjeld jordbruket, kan ein elles nemna meieristatistikken (årleg frå 1925) og veterinærstatistikken (årleg frå 1889) og av særskilde etterrøknader:

Husdyrbruket. Produksjon 1927/28 VIII nr. 98.

» » 1946/47 XI nr. 24.

Svineholdet 3. april 1934 og 1933 IX nr. 38.

Pelsdyrtellingen 1. september 1934 IX nr. 65.

» » 1936 IX nr. 115.

» » 1946 X nr. 151.

Beitetellingen 1935 IX nr. 110.

Bureising med statsstøtte 1921—1936 X nr. 1.

Gårdbrukernes og småbrukernes formue og gjeld 1932/33 IX nr. 18.

Bøndenes bruttoformue og gjeld 1940, 1944 og 1946 X nr. 183.

Føreord

Dette heftet inneheld resultata frå ei representativ jordbruksteljing pr. 20. juni 1957. I Statistiske meldinger nr. 12, 1957, gav Byrået ei førebels melding om desse resultata. Omframta oppgåver over areal og husdyrhald, vart det òg innhenta oppgåver over tekniske hjelperåder og arbeidstilhøve for kvinnene på bruka. I dette heftet vil ein elles finna opplysningar om avkastninga i jord- og hagebruket, prisar på produkt og produksjonsmiddel m. m. Ein finn dessutan eit oversyn over verksemda til Jordskifteverket og fjøsrekneskapslaga.

Konsulent Norvald Ones og sekretær Alfred Gustafson har stått for arbeidet med statistikken og utarbeidd manuskriptet.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 7. juni 1958.

Petter Jakob Bjerve.

Arne L. Aaseth.

Innhald

	Side
Oversyn.	
Det statistiske materialet	7
Areala	7
Maskinar og reiskapar	12
Jordskifte	13
Avlinga: jordbruket og hagebruket	14
Bruken av kunstgjødsel og kraftfôr	22
Husdyrhaldet	25
Fjøs kontrollen	31
Husdyrprodukta	31
Lønene i jordbruket 1957-58	37
Prisar på landbruksprodukt og produksjonsmiddel m.m.	41
Arbeidstilhøve og tekniske hjelperåder for kvinnene i jordbruket	56
Tabellar.	
I. Jordbruksarealet 1957. Dekar	74
II. Husdyrhaldet pr. 20. juni 1957	76
III. Avlinga i jordbruket 1957	78
IV. Avlinga i hagebruket 1957	83
V. Utsæde, avl, innførsle m. m. av korn og poteter	86
VI. Jordskifte 1859-1956	88
VII. Oppgåver frå fjøs kontroll-laga 1905-1957	89
VIII. Lønene i jordbruket. Menn	90
IX. Lønene i jordbruket. Kvinner	92
X. Lønene i jordbruket 1957-58 jamførde med 1956-57 og 1948-49.	94
XI. Arbeidstilhøve og tekniske hjelperåder for kvinnene i jordbruket. Alle bygder. Totaltal	96
XII. Arbeidstilhøve og tekniske hjelperåder for kvinnene i jordbruket. Alle bygder. Relativtal	97
XIII. Arbeidstilhøve og tekniske hjelperåder for kvinnene i jordbruket. Bruk med over 5 dekar jordbruksareal. Dei einskilde fylke. Totaltal	98
XIV. Arbeidstilhøve og tekniske hjelperåder for kvinnene i jordbruket. Bruk med over 5 dekar jordbruksareal. Dei einskilde fylke. Relativtal	100
XV. Arbeidstilhøve og tekniske hjelperåder for kvinnene i jordbruket. Fylkesvis for dei ymse bruksklassar rekna etter jordbruksareal.	102
Vedlegg.	
Rundskriv og skjema	110

Contents

	Page
General survey.	
The statistical material	7
Area	7
Machinery and equipment	12
Redistribution of intermixed holdings	13
Crop: agriculture and horticulture	14
Use of commercial fertilizers and feedstuff	22
Number of domestic animals	25
Milk recording	31
Livestock products	31
Wages in agriculture 1957-58	37
Prices for agricultural products, producer goods, etc.	41
Working conditions and technical help for women in agriculture	56
Tables.	
I. Agricultural area in 1957. Decares	74
II. Number of domestic animals, June 20, 1957	76
III. Agricultural production in 1957	78
IV. Horticultural production in 1957	83
V. Seed sown, production, imports, a.s.o. of grains and potatoes	86
VI. Redistribution of intermixed holdings 1859-1956	88
VII. Milk recording associations 1905-1957	89
VIII. Wages in agriculture. Men	90
IX. Wages in agriculture. Women	92
X. Wages in agriculture 1957-58 compared with 1956-57 and 1948-49	94
XI. Working conditions and technical help for women in agriculture. All rural districts. Total figures	96
XII. Working conditions and technical help for women in agriculture. All rural districts. Relative figures	97
XIII. Working conditions and technical help for women in agriculture. Holdings with over 5 decares agricultural land. The various counties. Total figures	98
XIV. Working conditions and technical help for women in agriculture. Holdings with over 5 decares agricultural land. The various counties. Relative figures	100
XV. Working conditions and technical help for women in agriculture. Specification by counties for the various groups of holdings classified according to agricultural land	102
Appendices.	
Circulars and questionaries	110

Oversyn

Det statistiske materialet.

Den representative jordbruksteljinga pr. 20. juni 1957 er gjennomført på same måten som i åra 1946–1948 og 1950–1956. Teljinga skulle femna over ca. 10 prosent av bruka med over 5 dekar jordbruksareal. I utvalet var alle herad og bruksklassar representerte i høve til talet på bruk, men med tilfelleleg utval innan kvar bruksklasse.

I 1946–1948 var det den fullstendige jordbruksteljinga i 1939 som låg til grunn for utvalet av representative bruk. For 1950 og dei seinare år er det teljinga i 1949 som ligg til grunn for utvalet. Sjå elles «Jordbruksstatistikk 1950».

Utrekningane for 1957 byggjer på oppgaver frå 21 700 bruk. Dette svarar til 10,17 prosent av alle bruka med over 5 dekar jordbruksareal i 1949. Jordbruksarealet ved dei bruka som var med i teljinga, var 1 055 000 dekar i 1949. Det svarar til 10,28 prosent av jordbruksarealet ved alle bruk med over 5 dekar jordbruksareal. Bruka mellom 20 og 100 dekar er etter måten litt sterkare representerte enn dei andre bruksgruppene.

På grunnlag av dei prosentvise brigde i areal og husdyrhald frå 1949 til 1957 ved dei bruka som er med i teljinga, har ein rekna ut arealet og talet på husdyr i dei einskilde fylke. Jeløy er rekna saman med bygdene i Østfold, og Aker er rekna med i Akershus.

Skjema og rettleiing for teljinga er prenta som vedlegg bak i boka.

Areala.

Tabell 1 gjev eit oversyn over åker- og hagearealet.

Tabell 1. Åker- og hageareal. Bygdene i alt.

	Korn og ertar	Poteter	Rotvokstrar	Grøn-saker	Annan åker og hage	Åker og hage i alt
a) Dekar.						
1939	1 836 741	506 927	225 434	52 787	323 779	2 945 668
1949	1 520 089	582 410	154 379	43 012	401 123	2 701 013
1950	1 567 693	589 605	166 080	47 572	346 808	2 717 758
1951	1 613 629	585 166	165 797	52 526	365 395	2 782 513
1952	1 688 710	579 473	164 783	62 328	361 894	2 857 188
1953	1 744 361	561 483	173 268	64 467	363 599	2 907 178
1954	1 871 034	545 342	166 486	48 632	382 005	3 013 499
1955	1 913 490	561 155	155 638	59 848	406 636	3 096 767
1956	1 992 500	581 455	155 943	65 336	395 174	3 190 408
1957	2 125 660	551 964	152 039	58 565	397 382	3 285 610
b) Relative tal. 1949 = 100.						
1939	120,8	87,0	146,0	122,7	80,7	109,1
1949	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1950	103,1	101,2	107,6	110,6	86,5	100,6
1051	106,2	100,5	107,4	122,1	91,1	103,0
1052	111,1	99,5	106,7	144,9	90,2	105,8
1053	114,8	96,4	112,2	149,9	90,6	107,6
1054	123,1	93,6	107,8	113,1	95,2	111,6
1955	125,9	96,4	100,8	139,1	101,4	114,7
1956	131,1	99,8	101,0	151,9	98,5	118,1
1957	139,8	94,8	98,5	136,2	99,1	121,6

Åker- og hagearealet auka frå 2,95 mill. dekar i 1939 til 3,39 mill. dekar i 1942. Deretter var det heller sterk nedgang framover til 1947, då arealet var 2,67 mill. dekar. Ved den fullstendige jordbruksteljinga i 1949 var åkerarealet 2,70 mill. dekar. Sidan har det auka frå år til år og var 3,29 mill. dekar i 1957. Åker- og hagearealet var då 11,5 prosent større enn i 1939. Arealet til korn, poteter og grønsaker var større i 1957 enn i 1939, medan arealet til rotvokstrar var mindre. Også grønførearealet var mindre enn i 1939.

I tabell 2 er det meir detaljerte arealoppgåver for åra 1949, 1956 og 1957. Tabell I bak i boka viser arealet i 1957 fylkesvis for dei einskilde vokstrane.

Tabell 2. Bruken av arealet i 1957 samanlikna med 1949 og 1956.

	Arealet i dekar			Brigde 1949-57		Brigde 1956-57		
	1949	1956	1957	I dekar	I pct.	I dekar	I pct.	
Haustkveite	7 133	49 961	19 005	+ 11 872	+ 166,4	— 30 956	— 62,0	
Vårkveite	301 142	157 476	121 657	— 179 485	— 59,6	— 35 819	— 22,7	
Haustrug	5 634	6 680	3 339	— 2 295	— 40,7	— 3 341	— 50,0	
Vårrug	4 264	2 468	2 335	— 1 929	— 45,2	— 133	— 5,4	
Bygg	399 563	1 086 363	1 352 570	+ 953 007	+ 238,5	+ 266 207	+ 24,5	
Havre	758 499	663 278	605 256	— 153 243	— 20,2	— 58 022	— 8,7	
Blandkorn	38 982	22 320	18 362	— 20 620	— 52,9	— 3 958	— 17,7	
Erter	4 872	3 954	3 136	— 1 736	— 35,6	— 818	— 20,7	
Korn og erter i alt.	1 520 089	1 992 500	2 125 660	+ 605 571	+ 39,8	+ 133 160	+ 6,7	
Grønfør	163 607	109 298	118 558	— 45 049	— 27,5	+ 9 260	+ 8,5	
Poteter	582 410	581 455	551 964	— 30 446	— 5,2	— 29 491	— 5,1	
Fôrnepe	47 453	39 282	37 172	— 10 281	— 21,7	— 2 110	— 5,4	
Kålrot	71 802	80 766	80 242	+ 8 440	+ 11,8	— 524	— 0,6	
Fôrbete	23 861	17 135	14 393	— 9 468	— 39,7	— 2 742	— 16,0	
Fôrmergkål	11 263	18 760	20 232	+ 8 969	+ 79,6	+ 1 472	+ 7,8	
Grønsaker	43 012	65 336	58 565	+ 15 553	+ 36,2	— 6 771	— 10,4	
Andre vokstrar på åker og i hage ¹ ..	199 338	224 683	219 471	+ 20 133	+ 10,1	— 5 212	— 2,3	
Brakk	38 178	61 193	59 353	+ 21 175	+ 55,5	— 1 840	— 3,0	
I alt åker og hage..	2 701 013	3 190 408	3 285 610	+ 584 597	+ 21,6	+ 95 202	+ 3,0	
Eng til slått	Eng på dyrka jord ...	4 864 775	4 474 611	4 435 406	— 429 369	— 8,8	— 39 205	— 0,9
	Natureng på innmark	1 097 301	842 985	795 708	— 301 593	— 27,5	— 47 277	— 5,6
	Sæterlykkj.	153 033	110 690	109 317	— 43 716	— 28,6	— 1 373	— 1,2
	Utslåtter .	225 430	82 359	70 902	— 154 528	— 68,5	— 11 457	— 13,9
Eng til beite	på dyrka jord	298 487	363 348	362 359	+ 63 872	+ 21,4	— 989	— 0,3
	på natureng	362 137	382 645	372 101	+ 9 964	+ 2,8	— 10 544	— 2,8
Kultur- beite	på dyrka jord	258 997	260 381	271 995	+ 12 998	+ 5,0	+ 11 614	+ 4,5
	på overfl.-dyrka jord	494 458	609 537	615 389	+ 120 931	+ 24,5	+ 5 852	+ 1,0
I alt jordbruksareal	10 455 631	10 316 964	10 318 787	— 136 844	— 1,3	+ 1 823	—	
Av dette:								
Dyrka jord	8 123 272	8 288 748	8 355 370	+ 232 098	+ 2,9	+ 66 622	+ 0,8	
Innmark	10 077 168	10 123 915	10 138 568	+ 61 400	+ 0,6	+ 14 653	+ 0,1	

¹ Jordbær og bringebær rekna med.

Siste året auka kornarealet med 133 000 dekar eller 6,7 prosent. Det er den største auken på eitt år sidan 1949. I Hedmark og Oppland var det meir enn 10 prosent auke. I dei fleste austlandsfylka elles og i Rogaland og Nord-Trøndelag var auken 5—8 prosent. Eit par fylke med lite korndyrking hadde relativt større auke. Det var også eit par fylke som hadde mindre kornareal i 1957 enn året før. Sidan 1949 har kornarealet auka med over 600 000 dekar eller 40 prosent. I dei fleste fylka på Austlandet har det vori 40—50 prosent auke. I Vestfold og Hedmark var auken noko større. Oppland hadde vel 30 prosent auke. Det hadde Rogaland og Nord-Trøndelag òg. I sume fylke, mest på Vestlandet og i Nord-Noreg, var kornarealet mindre i 1957 enn i 1949. Serleg sterk nedgang har det vori i Troms, Sogn og Fjordane og Hordaland.

Arealet til haustsæde synte auke i 1955 og 1956, men sterk nedgang att i 1957. Østfold hadde om lag halvparten av heile haustsædearealet i 1957.

Arealet til vårkveite gjekk tilbake med 22,7 prosent siste året. Det var nedgang i alle fylka på Austlandet og i Trøndelag, men noko auke i Rogaland. Samla areal til haust- og vårkveite var 141 000 dekar i 1957 mot 207 000 dekar i 1956 og 308 000 dekar i 1949. Samla rugareal var knapt 6 000 dekar i 1957, vel 9 000 dekar i 1956 og knapt 10 000 dekar i 1949.

Byggarealet var 266 000 dekar større i 1957 enn året før. Så stor arealauke på eitt år har det ikkje vori tidlegare. Auken svarar til 24,5 prosent. Det var sterk auke i alle fylka på Austlandet og i Agder. Elles i landet var auken noko mindre. Samla byggareal var 1 353 dekar i 1957, mot 400 000 dekar i 1949.

Havrearealet gjekk tilbake med 58 000 dekar eller 8,7 prosent siste året. Det var nedgang i mest alle fylke, men nedgangen var ikkje like stor overalt. Havrearealet er redusert med 153 000 dekar eller 20,2 prosent sidan 1949.

Arealet til blandkorn synte ein nedgang på 17,7 prosent siste året. I 1957 var arealet knapt halvta så stort som i 1949.

Potetarealet var knapt 30 000 dekar mindre i 1957 enn i 1956. Det var ein nedgang på 5,1 prosent. I fylka på Austlandet og i Agder var det 7—12 prosent nedgang. Resten av fylka viste mindre brigde i høve til året før. Sume fylke hadde litt auke. Trøndelag hadde såleis 2—3 prosent større potetareal enn i 1956. Sett i høve til 1949, var det ein nedgang i potetarealet på vel 5 prosent. I sume fylke var det litt auke. Auken var størst i Trøndelag.

Samla areal til rotvokstrar og førmergkål var 152 000 dekar i 1957. Det var 4 000 dekar mindre enn i 1956 — ein nedgang på 2,5 prosent. Arealet var om lag like stort i 1957 som i 1949. Det har likevel vori ymse brigde. Arealet til førnepe og førbete var mykje mindre enn i 1949, medan arealet til førmergkål har auka relativt sterkt. Kålrotarealet har òg auka. I alle fylka på Austlandet, i Trøndelag og Nordland var arealet til rotvokstrar mindre i 1957 enn i 1949. Dei andre fylka har hatt auke. Auken har vori sterk i sume fylke.

Dei fleste fylka hadde noko mindre grønsakareal i 1957 enn året før. I alt var det ein nedgang på ca. 7 000 dekar eller 10 prosent. Arealet var likevel ein god del større i 1957 enn i 1949.

Grønførearealet auka siste året med vel 9 000 dekar eller 8,5 prosent. Auken fall serleg på stroka utanom korndistrikta. Stort sett har det vori nedgang i grønfør dyrkinga i tida etter 1949.

Arealet til andre vokstrar på åker og i hage gjekk noko tilbake siste året, men var om lag 10 prosent større enn i 1949. Den jorda som blir nytta til frukt- og bær dyrking, er med i dette arealet.

Samla areal til åker og hage har auka kvart år sidan 1949. Siste året var auken 95 000 dekar eller 3,0 prosent. Sidan 1949 har det vori ein auke på 585 000 dekar eller 21,6 prosent. Det har vori 20—30 prosent auke i høve til 1949 i dei

fleste fylka på Austlandet, i Rogaland og i Nord-Trøndelag. Elles har auken vori mindre. I nokre fylke har det vori nedgang, såleis i alle fylka i Nord-Noreg.

Engareala til slått har framleis gått tilbake, både på dyrka jord og natureng. Eng til beite gjekk òg noko tilbake siste året, medan arealet til varig kulturbeite auka. Sidan 1949 har det vori ein nedgang på 430 000 dekar for slåtteng på

Tabell 3. Aker- og hagearealet i 1957 i høve til 1949 og 1956.

	Korn og erter	Poteter	Rotvokstrar	Annan åker og hage	Åker og hage i alt
a) Relative tal. 1949=100.					
Østfold	143,9	81,5	79,0	117,2	128,3
Akershus	146,4	80,6	92,2	84,5	125,1
Hedmark	155,6	85,1	85,8	89,2	129,1
Oppland	130,9	99,3	79,4	87,8	117,3
Buskerud	141,7	84,7	86,6	124,6	127,7
Vestfold	172,1	89,8	88,5	102,2	140,6
Telemark	147,6	88,0	94,8	126,9	125,0
Aust-Agder	118,5	90,7	157,6	128,4	114,4
Vest-Agder	70,0	90,5	148,9	99,6	87,9
Rogaland	135,8	100,2	135,3	123,2	122,4
Hordaland	46,4	90,2	166,9	119,6	101,3
Sogn og Fjordane	28,6	103,1	184,0	115,3	98,7
Møre og Romsdal	92,4	102,9	139,8	104,3	102,1
Sør-Trøndelag	115,2	109,8	86,9	115,2	112,3
Nord-Trøndelag	132,1	122,6	85,7	87,5	123,1
Nordland	84,7	100,2	53,2	80,0	89,4
Troms	17,5	101,6	106,7	95,2	96,8
Finnmark	—	85,9	—	63,7	69,7
Bygdene i alt.....	139,8	94,8	98,5	102,7	121,6
b) Relative tal. 1956=100.					
Østfold	102,0	88,4	88,6	107,7	100,5
Akershus	104,5	93,1	98,3	95,5	102,1
Hedmark	111,1	88,7	98,7	93,2	105,3
Oppland	110,3	91,6	101,6	104,5	105,8
Buskerud	107,3	91,4	94,6	94,4	102,6
Vestfold	107,3	91,1	97,0	89,5	102,5
Telemark	107,4	91,6	101,5	91,7	100,2
Aust-Agder	153,1	90,3	118,3	108,5	116,3
Vest-Agder	110,6	93,1	92,9	101,2	100,2
Rogaland	107,9	97,6	101,3	97,9	102,4
Hordaland	102,0	98,4	98,9	100,2	99,5
Sogn og Fjordane	95,5	100,5	98,0	90,4	95,5
Møre og Romsdal	100,7	101,0	99,4	107,7	102,3
Sør-Trøndelag	102,7	102,3	95,0	112,6	103,3
Nord-Trøndelag	105,1	103,4	93,8	98,7	103,7
Nordland	95,4	98,9	96,1	101,9	99,4
Troms	139,1	100,6	169,5	115,9	107,0
Finnmark	—	96,4	..	127,9	114,3
Bygdene i alt.....	106,7	94,9	97,5	99,0	103,0

dyrka jord. Naturenga til slått på innmark er redusert med ca. 300 000 dekar, og av utslåtter og sæterlykkjer vart det hausta ca. 200 000 dekar mindre i 1957 enn i 1949. Beiteareala på innmark har sidan 1949 auka med bortimot 210 000 dekar. Av denne auken fell knapt 80 000 dekar på dyrka jord og 130 000 dekar på jord som ikkje er fulldyrka.

Areal dyrka jord har auka noko frå år til år, siste året med 0,8 prosent og sidan 1949 med 2,9 prosent. Innmarksarealet har auka mindre — sidan 1949 med 0,6 prosent. Samla jordbruksareal var om lag det same i 1957 som i 1956. Det var 1,3 prosent mindre enn i 1949. I Rogaland var det over 10 prosent auke i høve til 1949. For dei fleste andre fylke er det litt nedgang, men brigda er små. Tabell 3 syner brigda fylkesvis for korn og erter i alt, poteter, rotvokstrar, annan åker og hage og samla åker- og hageareal.

Tabell 4 som gjeld oppgåver frå Landbruksdepartementet, syner kor store areal det var som vart *nydyrka* (fulldyrka) og *overflatedyrka*, og kor mykje tidlegare dyrka jord som vart *grøfta* ved hjelp av tilskot og lån i åra 1949–1956.

Tabell 4. Dyrking og grøfting med tilskot og lån 1949–1956.

	Fulldyrka	Overflate- dyrka	Grøfting av tidlegare dyrka jord
	Dekar	Dekar	Dekar
1949	32 732	19 403	17 915
1950	34 831	27 597	19 626
1951	30 823	26 637	15 217
1952	33 043	26 055	19 280
1953	47 732	30 148	47 976
1954	56 212	29 816	64 400
1955	60 911	28 187	90 376
1956	73 784	28 492	93 108

Tala for 1956 viser sterk auke når det gjeld fulldyrka areal. Det har vori heller stor auke heile tida sidan 1951. Det er små variasjonar frå år til år når det gjeld overflatedyrking. I tida etter 1949 har det overflatedyrka arealet vori mellom 26 000 og 30 000 dekar pr. år. Det vart grøfta noko meir dyrka jord i 1956 enn året før. Både i 1955 og 1956 var grøfta areal stort i høve til tidlegare år.

Tabell 5 gjev dei same oppgåvene fylkesvis for 1955 og 1956.

Tabell 5. Dyrking og grøfting med tilskot og lån. Fylkesvis.

	Fulldyrka		Overflatedyrka		Grøfting av tidlegare dyrka jord	
	1955	1956	1955	1956	1955	1956
	Dekar	Dekar	Dekar	Dekar	Dekar	Dekar
Østfold	669,1	829,9	35,6	69,0	21 196,8	20 056,8
Akershus.....	1 904,3	2 114,0	82,4	61,0	10 210,6	12 230,9
Hedmark	11 958,4	12 478,9	705,0	540,8	17 368,4	12 762,4
Oppland	5 711,0	9 214,8	1 629,2	2 556,2	7 709,1	6 986,7
Buskerud	1 116,6	1 283,1	848,8	629,9	3 372,1	3 891,2
Vestfold	493,1	1 108,4	52,0	125,5	11 635,6	14 265,3
Telemark	807,5	1 074,7	707,6	659,8	3 094,4	3 284,3
Aust-Agder.....	567,6	637,2	265,7	257,3	1 721,0	1 395,2
Vest-Agder	1 077,0	1 091,2	751,0	677,4	880,9	958,9
Rogaland	2 460,4	2 967,8	4 863,1	4 025,4	1 633,2	1 939,3
Hordaland	1 542,6	1 566,0	3 046,4	3 130,7	814,0	793,8
Sogn og Fjordane .	1 763,0	1 581,0	3 737,7	3 171,2	269,4	337,7
Møre og Romsdal .	3 510,4	3 852,6	2 342,3	2 011,5	1 279,1	1 541,4
Sør-Trøndelag ...	3 796,4	5 045,5	1 899,9	2 043,3	1 894,7	2 529,8
Nord-Trøndelag ...	5 437,5	7 364,6	1 248,6	1 326,3	3 890,4	5 517,2
Nordland	6 860,7	9 044,3	3 335,1	3 672,0	1 955,4	2 710,7
Troms	6 078,9	7 062,4	2 388,9	3 303,9	816,4	1 039,1
Finnmark	5 156,9	5 467,1	247,5	231,2	634,1	867,7
Bygdene i alt	60 911,4	73 783,5	28 186,8	28 492,4	90 375,6	93 108,4

Det var Hedmark som hadde fulldyrka størst areal i 1956. Dernest kom Oppland og Nordland. Overflatedyrkinga var størst på Vestlandet og i Nordland og Troms. Grøfting av tidlegare dyrka jord er mest vanleg på Austlandet. I 1956 vart det grøfta mest i Østfold. Etter dette fylket fylgde Vestfold, Hedmark og Akershus.

Maskinar og reiskapar.

Til vanleg blir det samla inn oppgåver over maskinar og reiskapar berre i samband med dei 10-årlege fullstendige jordbruksteljingane (sjå publikasjonane frå Jordbruksteljinga 1949).

Tabell 6 viser innførsla av sume landbruksmaskinar.

Tabell 6. Innførsle av landbruksmaskinar. Stk.

	1952	1953	1954	1955	1956	1957
Traktorar i jord- og skogbruk..	4 890	5 155	7 454	6 562	5 731	7 532
Gjødselspreiarar	200	434	337	627
Såmaskinar for hest og traktor..	478	684	480	746
Slåmaskinar for hest.....			661	472	273	177
Slåtteutstyr for traktor	4 222	2 303	2 180	4 148	3 438	4 665
Sjølvbindarar			233	123	245	224
Skurdtreskjarar	551	728	473	800
Potetopptakarar	215	268	254	235
Treskjeverk	221	207	64	32	17	22
Motordrivne frukttresprøyter	88	105	126	448	327
Mjølke-maskinar	2 474	3 105	2 162	2 115	1 380
Separatorar	200	400	348	303	246	270

Denne tabellen er no noko meir detaljert enn han var tidlegare. I høve til året før, har det vori sterk auke i innførsla av m. a. traktorar, slåtteutstyr for traktor og skurdtreskjarar. Innførsla av t. d. mjølkemaskinar og slåmaskinar for hest var mindre i 1957 enn i 1956.

I tabell 7 er det gjevi eit oversyn over innanlandsk produksjon av sume landbruksmaskinar og reiskapar etter industristatistikken.

Tabell 7. Innanlandsk produksjon av maskinar og reiskapar til landbruket. Stk.

	1951	1952	1953	1954	1955	1956
Vanlege plogar for hest	1 861	1 999	578	439	459	635
Vanlege plogar for traktor.....	2 892	2 303	3 578	5 136	5 762	5 612
Horver for hest	4 343	3 156	1 981	1 864	1 988	1 008
Traktorhorver	852	1 159	1 871	3 034	4 353	4 201
Hestehakker	813	772	532	535	634	396
Radreinskarar for hest	2 435	1 462	1 030	722	559	395
Radreinskarar for traktor	828	477	473
Naturgjødselspreiarar	634	716	455	463	665	835
Kunstgjødselspreiarar	1 289	1 652	1 649	1 404	1 218	1 273
Sleperiver	6 638	3 543	2 866	2 382	2 334	1 321
Potetopptakarar for hest	1 251	907	835	717	550	525
Potetopptakarar for traktor	140	530	896	939
Potetplogar for hest	1 489	1 455	1 222	1 038	630	216
Potetsorterarar	655	590	371	394	464	452
Hakkemaskinar	406	326	137	116	93	28
Treskjeverk	453	257	255	262	185	165
Rotrasparar og rotskjeremaskinar	877	635	1 294	1 122	1 122	896
Frukttre- og ugrassprøyter	1 754	1 259	1 168	1 334	1 617	3 019

Tabellen er brigda litt i høve til året før, og nokre tal frå 1955 er korrigererte.

Mekaniseringa i jordbruket har haldi fram. Ved utgangen av 1957 vart det rekna med ca. 45 000 traktorar i jordbruket. Av desse var ca. 7 000 2-hjuls traktorar. Talet på skurdtreskjarar har auka til ca. 3 500.

Etter oppgaver frå Driftskredittkassen for jordbruket var det i drift 2 669 maskinstasjonar pr. 1. juli 1957. Desse stasjonane hadde m. a. bortimot 3 300 traktorar, 3 100 plogar, vel 3 400 horver og 1 600 traktorslåmaskinar.

Etter ein etterrøknad i samband med den representative jordbruksteljinga pr. 20. juni 1957 skulle det då vera mjølkemaskin ved ca. 39 000 bruk. Sjå bolken «Arbeidstilhøve og tekniske hjelperåder for kvinnene på bruka» side 56 o. fig.

Jordskifte.

I tabell VI bak i boka er det teki inn nokre oppgaver over Jordskifteverket si verksemd i tida 1859–1956.

I denne tida er det slutta av knapt 31 500 jordskiftesaker med 208 200 lott-eigarar. Det arealet som er skifta, svarar til 35 965 km². Av dette er 4 495 km² innmark og 31 470 km² utmark. Dette gjeld areal som jamnast er oppmålt og kartlagt. Noko jord blir skifta utan oppmåling og kart — i 1956 såleis 19 700 dekar.

I tida 1859–1956 har det vori i alt 7 124 overjordskiftesaker.

Avlinga.

Fylgjande utrekningar går inn under den offisielle avlingsstatistikken:

I. For kvar månad i mai—september sender landbruksdirektøren ut ei melding om avlingsvonenene for dei ymse jordbruks- og hagebruksvokstrar. Ved utgangen av september blir det gjort ei førebels utrekning av avlingsmengda. I 1957 vart innhaustinga seinka på grunn av dårleg bergingsvêr. Avlinga vart difor fyrst rekna ut ved utgangen av oktober.

II. Avlingsresultata for jordbruksvokstrane blir til slutt rekna ut av Byrået på grunnlag av oppgåver frå jordstyra i dei einskilde herad (frå og med 1925).

III. På grunnlag av oppgåver frå hagebruksfunksjonærane reknar Byrået ut avlinga frå hagebruket (frå og med 1933).

I Statistiske meldinger nr. 12, 1957, gav Byrået eit førebels oversyn over avlingane i Noreg i 1957 på grunnlag av meldingane frå landbruksdirektøren. Dette oversynet kom ein månad seinare enn vanleg (sjå pkt. I). Melding om hagebruksavlinga — på grunnlag av oppgåvene frå hagebruksfunksjonærane — vart sendt ut som pressemelding 29. oktober 1957. Dessutan er det gjevi eit oversyn i Statistiske meldinger nr. 12, 1957. Meldingar om avlinga av jordbruksvokstrane, rekna ut på grunnlag av oppgåvene frå jordstyra, er tekne inn i Statistiske meldingar nr. 1, 2 og 3 for 1958.

a) Jordbruket.

Tabell 8 syner avlingane i tonn og prosent av medelsår for åra 1955–1957.

Tabell 8. Avlinga av dei ymse jordbruksvokstrar i 1957 samanlikna med 1956 og 1955.

	Avling i tonn			Avling pr. dekar i prosent av medelsåret		
	1955	1956	1957	1955	1956	1957
Korn og erter.....	362 302	545 446	487 494	74,7	105,1	86,4
Poteter.....	980 648	1 392 375	1 010 035	76,7	104,0	79,6
Fôrnepe.....	187 565	166 418	166 007	84,3	86,1	89,5
Kålrot.....	291 261	378 215	346 124	73,5	99,2	90,9
Fôrbete.....	68 260	78 136	61 116	83,1	90,7	82,3
Fôrmergkål.....	49 506	100 761	103 604	80,5	98,0	91,0
Høy.....	2 444 469	2 858 577	3 061 657	81,5	97,6	105,3
Halm.....	401 554	666 794	623 437	67,5	106,5	94,3
Grønfor (tørt).....	50 303	59 878	65 805	80,7	97,1	99,4
I alt 1000 f.e.....	1 717 690	2 229 684	2 162 574	78,5	100,6	96,2

Ved omrekninga til fôreiningar har ein rekna: 1 f.e. = 1 kg kveite, rug, bygg og erter, 1,2 kg havre, 1,1 kg blandkorn, 4,5 kg poteter, 9 kg kålrot, fôrbete og fôrmergkål, 12 kg fôrnepe, 2,5 kg høy, 4,1 kg halm og 2,5 kg tørt grønfor. Desse omrekningfaktorane er nytta for alle år, utan omsyn til kvaliteten av avlinga. Avkastninga frå beita er ikkje med i den avlingsmengda tabell 8 syner. I 1949 vart det rekna med ca. 850 mill. fôreiningar frå beita.

Når ein skal døme om prosenttala i høve til medelsåret, må ein vera merk-sam på at nemninga «medelsår» gjeld den avlingsmengd ein reknar med å få i eit vanleg godt år, når det ikkje er noko serleg som skiplar avlingsvonenene. Det er

berre den mest årsikre voksteren, høyet, som gjennom ei lengre årrekke kjem opp i om lag 100 prosent av medelsårsavling. For åkervokstrane ligg medelprosentane for åra etter 1900 mellom 88 og 92 prosent, og for samla avling på 95 prosent.

Tabell 9 gjev meir detaljerte oppgåver over avlinga i 1957. Tabell III bak i boka viser avlinga i dei einiskilde fylke.

Tabell 9. Avlinga av dei einiskilde jordbruksvokstrar i 1957.

	Areal i 1957 Dekar	Avling i kg pr. dekar	Samla avling i 1957		Prosent av medels- år	Kvali- tet ¹
			Tonn	1000 f.e.		
Haustkveite	19 005	246,5	4 685	4 685	86,7	2,7
Vårkveite	121 657	208,0	25 301	25 301	84,7	2,8
Haustrug	3 339	256,7	857	857	95,3	2,8
Vårrug	2 335	190,7	445	445	86,1	2,6
Bygg	1 352 570	233,3	315 563	315 563	86,6	3,1
Havre	605 256	224,1	135 662	113 052	86,1	3,0
Blandkorn	18 362	238,9	4 386	3 987	87,9	3,0
Erter	3 136	189,8	595	595	81,0	2,9
Korn og erter i alt.....	2 125 660	229,3	487 494	464 485	86,4	2,9
Poteter	551 964	1 829,9	1 010 035	224 452	79,6	3,4
Førnepe	37 172	4 465,9	166 007	13 834	89,5	3,9
Kålrot	80 242	4 313,5	346 124	38 458	90,9	3,6
Førbete	14 393	4 246,2	61 116	6 791	82,3	3,8
Førmergkål	20 232	5 120,8	103 604	11 512	91,0	4,1
Grønfor (tørt).....	118 558	555,0	65 805	26 322	99,4	3,4
Høy { eng på dyrka jord	4 435 406	610,8	2 708 997	1 083 599	105,6	3,1
frå { natureng på innmark ...	795 708	374,0	297 556	119 022	103,5	3,0
{ seterlykkjer	109 317	363,6	39 753	15 901	104,0	3,0
{ utslåtter	70 902	216,5	15 351	6 140	102,0	3,1
Halm	2 125 660	293,3	623 437	152 058	94,3	3,2
I alt 1000 f.e.				2 162 574	96,2	

¹ Kvalitetsgradering: 5=sers god, 4=mykje god, 3=god, 2=mindre god, 1=dårleg.

Vinteren 1956-57 var mild, med heller lite snø. I midten av april såg det ut til å bli tidleg vår. Men i fyrste halvparten av mai var det kaldt og regnfullt. Våronna vart seinka med 8-14 dagar på Austlandet, i Møre og Romsdal og Trøndelag. Sørlandet, Vestlandet og Nord-Noreg fekk stort sett normal vår. Dei siste dagane i mai var det fint og varmt vēr over det meste av landet, med gode vilkår for våronnarbeidet.

I juni var det skiftande temperatur. Det var heller kaldt i slutten av månaden. Stort sett var det likevel bra vokstervilkår sønnafjells. Det var normal nedbør, med unnatak for Sørlandet, der det var noko tørt. I Nord-Noreg var det lite sol, låg temperatur og mykje nedbør. Det var dårlege vilkår for plantevoksteren i denne landsluten.

Det vart varmare vēr frå ca. 10. juli. Det var mykje nedbør over heile Sør-Noreg. På sume stader, serleg på Austlandet, vart det skadeverknad av lokale regn- og haglbyer. I slutten av månaden var det varmt og drivande vēr, serleg i Nord-Noreg. I august var det framleis mykje nedbør sønnafjells. Lokale byer førde til skadeflaum fleire stader på Austlandet. Nordafjells var det meir normal nedbør og periodar med varmt, drivande vēr. Utover i september var det framleis

våtsamt vær og mykje nedbør sønnafjells. Det var få dagar med sol og vind. Det vart vanskeleg å koma ut på den blaute jorda med tung reiskap. Serleg ille var det på Austlandet og i Rogaland. Trøndelag hadde mindre nedbør enn normalt i september, men i oktober var det mykje nedbør og dårleg bergingsvær der òg. Nord-Noreg hadde mindre nedbør i september og oktober, så bergingsværet var betre der.

Dei store nedbørsmengdene over det meste av landet førde til at høyr og grønfør gav store avlingar, medan korn, poteter og rotvokstrar gav langt under medelsår. Vêrtilhøva var slik at kvaliteten av avlinga vart sett ned, både for eng- og åkervokstrane.

Samla avling (beita er haldne utanfor) er utrekna til 2 163 mill. føreiningar. I 1956, som var eit rekordår, var avlinga 2 230 mill. f.e. Tørkeåret 1955 gav ei avling på 1 718 mill. f.e.

Avlinga i 1957 svarar til 259 f.e. pr. dekar. Det er rekna som 96 prosent av medelsår. I 1956 var medelsavling pr. dekar 267 f.e., som vart rekna som 101 prosent av medelsår. Tilsvarande tall for 1955 var 206 f.e. og 79 prosent.

Kravet til medelsårsavling pr. arealeining har auka sterkt. Utviklinga når det gjeld dyrkingsteknikk m. m. har ført til større avlingar av dei einskilde vokstrar. Brigde i bruken av arealet, t. d. større areal til åkervokstrar og mindre natureng, har verka i same leid. Når det gjeld samla avling, vart medelsåret rekna til 205 f.e. pr. dekar i 1939, 232 f.e. i 1949 og 269 f.e. pr. dekar i 1957.

Avlinga av *korn og ertar* er utrekna til i alt 487 000 tonn i 1957, mot 545 000 tonn i 1956. Kornarealet var større i 1957 enn året før, men avlinga pr. dekar var mykje mindre. Alle kornslaga, sett under eitt, gav i medel 229 kg pr. dekar eller 86 prosent av medelsår i 1957. Året før var avlinga 274 kg pr. dekar. Det vart rekna som 105 prosent av medelsår.

Relativt minst kornavlingar fekk Hedmark med 73 prosent av medelsår. Østfold, Akershus, Oppland, Møre og Romsdal, Trøndelag og Nordland fekk 85—88 prosent. I dei andre fylka vart det vel 90 prosent av medelsår.

For heile landet under eitt gav vårkveiten 208 kg pr. dekar. Det var 85 prosent av medelsår. I 1956 var avlinga 260 kg pr. dekar — 108 prosent av medelsår. Det var berre i få bygder vårkveiten nådde opp i full medelsårsavling i 1957. På Austlandet og i Trøndelag, der korndyrkinga er størst, vart det noko under 90 prosent av medelsår i alle fylke. Hedmark fekk berre 76 prosent. Det vart dyrka lite haustkveite i 1957. Avlinga vart 247 kg pr. dekar for heile landet under eitt. Det var 87 prosent av medelsår. Samla kveiteavling var 30 000 tonn i 1957, mot 56 000 tonn i 1956.

Det har i lang tid vori lite rugdyrking her i landet. Areala har blitt mindre og mindre. Haustrugen gav etter måten bra avling i 1957 med 95 prosent av medelsår. Vårtrugen gav 86 prosent.

I medel for heile landet gav bygget 233 kg pr. dekar. Det var knapt 87 prosent av medelsår. I 1956 var avlinga 274 kg pr. dekar og 103 prosent av medelsår. Også bygget slo serleg dårleg til i Hedmark, der det berre vart 72 prosent av medelsår. Elles vart det mellom 87 og 97 prosent i fylka på Austlandet, vel 90 prosent i Agder og på Vestlandet og litt under 90 prosent i Trøndelag. På grunn av auken i arealet vart samla byggavling likevel større i 1957 (316 000 tonn) enn i 1956 (297 000 tonn).

Havren gav 224 kg pr. dekar i 1957 for heile landet sett under eitt. Det var 86 prosent av medelsår. Året før var avlinga 275 kg og 108 prosent av medelsår. I Hedmark vart det berre 78 prosent av medelsår. Elles vart det 85—89 prosent i fylka på Austlandet, men Telemark nådde opp i 92 prosent av medelsår. Det var i det heile berre få fylke der havren gav meir enn 90 prosent. I Trøndelag

vart det mindre enn 90 prosent. Samla havreavling for heile landet vart 136 000 tonn i 1957 mot 182 000 tonn i 1956.

Blandkornet gav 239 kg pr. dekar. Det var 88 prosent av medelsår. For erter til mogning var avlinga 190 kg pr. dekar og 81 prosent av medelsår. Areala er små, og avlingsoppgåvene er få og usikre.

Kornkvaliteten var for alle kornslaga dårlegare i 1957 enn til vanleg. Mykje korn hadde stort vassinnhald, og det var heller vanleg med grodde korn, både på rot og i hesje. Ein del korn gjekk tapt på grunn av dårlege bergingstilhøve.

Det vart noko skiftande halmavlingar i 1957, men for heile landet under eitt vart avlinga 293 kg pr. dekar og 94 prosent av medelsår. Auka bruk av skurd-treskjar gjer avlingstala for halmen meir usikre. Mykje halm blir brunnen eller nedpløgd, men det er òg mykje halm som blir luta og såleis får større förverde.

Potetavlinga i 1957 er utrekna til 1 010 000 tonn. Det var 382 000 tonn mindre enn i 1956 og 29 000 tonn meir enn i tørkeåret 1955. Avlinga pr. dekar var 1 830 kg i 1957. Det var 80 prosent av medelsår. I 1956 vart det 2 395 kg pr. dekar og 104 prosent av medelsår.

Over det meste av landet var avlingane svært skiftande. Medeltala for herada varierte mellom 50 og 100 prosent av medelsår innan dei einstilte fylke sønnafjells. Fylka på Austlandet og i Agder fekk frå 68 til 89 prosent av medelsårsavl — minst i Hedmark og mest i Østfold og Vestfold. På Vestlandet låg fylkestala mellom 63 prosent (i Møre og Romsdal) og 82 prosent (i Sogn og Fjordane). Trøndelag og Nord-Noreg fekk relativt større avlingar, men der òg var det stor skilnad mellom dei einstilte bygder. Finnmark var det einaste fylket som fekk meir enn medelsårsavl — 104 prosent.

Det var åtak av tørr-røt over store delar av landet. Det gjorde seg serleg gjeldande sønnafjells, men òg i einstilte bygder i Trøndelag. I Nord-Noreg var det lite tørr-røt i 1957.

Rotvokstrar og førmergkål gav jamnare avlingar enn potetene. I mange bygder vart det medelsårsavling eller vel så det, men det var berre få fylke som nådde opp i fullt medelsår for dei einstilte vokstrar. Det var ein del åtak av insekt og klumprot i 1957.

Samla avling av rotvokstrar og førmergkål var 677 000 tonn i 1957. Det var 47 000 tonn mindre enn i 1956. Førnepe gav noko større avling pr. dekar enn året før, medan dei andre vokstrane synte noko nedgang.

For heile landet sett under eitt gav førnepe 4 466 kg pr. dekar. Det er rekna som 90 prosent av medelsår. Kålrota gav 4 314 kg pr. dekar — 91 prosent av medelsår. Førbeteavlinga vart 4 246 kg pr. dekar og 82 prosent av medelsår. Førmergkålen gav 5 121 kg pr. dekar, rekna som 91 prosent av medelsår.

Rotvokstrane slo godt til i Vestfold, medan dei gav dårlege avlingar i Hedmark. Rogaland har halvparten av førbetearealet, men fekk relativt sett sers dårleg avling av betene i 1957.

Grønføret gav ei samla avling på 66 000 tonn i 1957. Det vart 555 kg pr. dekar og 99 prosent av medelsår. Både arealet og avlinga pr. dekar var større enn i 1956. Det vart bra avling i alle fylka sønnafjells, noko dårlegare nordafjells. Kvaliteten var skiftande og i mange høve mindre god.

Høyavlinga er utrekna til 3 062 000 tonn. I 1956 var avlinga 2 859 000 tonn. Avlinga pr. dekar slåtteng var større i 1957 enn noko år tidlegare, men areala har vori større før, og i 1953 og 1954 var totalavlinga over 3,1 mill. tonn. Slåttengarealet var 100 000 dekar mindre i 1957 enn året før. Sidan 1949 har det vori ein nedgang på 900 000 dekar. Høyavlinga er utrekna på grunnlag av heile engarealet til slått. Avling frå slåtteng, der fyrste slått blir nytta til silo, er såleis òg rekna med.

For heile landet under eitt gav eng på dyrka jord 611 kg høy pr. dekar. Det var 106 prosent av medelsår. I 1956 var avlinga 563 kg pr. dekar og 98 prosent av medelsår. Kravet til medelsår har i medel for dei siste åra auka med noko over 1 prosent pr. år.

Det vart store avlingar — 105—114 prosent av medelsår — i alle fylka på Austlandet, i Agder og på Vestlandet. Det var berre få bygder som fekk mindre enn medelsårsavling. Slåtten vart sterkt seinka mange stader. Mykje høy stod lenge ute og vart meir eller mindre skadd. Noko høy vart heilt øydelagt, og sjølv velberga høy var ikkje av serleg god kvalitet.

I Sør-Trøndelag var høyavlingane ujamne og gav knapt medelsår for heile fylket under eitt. Kvaliteten var òg skiftande, men stort sett betre enn sønnafjells. Nord-Trøndelag fekk i det store og heile større høyavlingar enn Sør-Trøndelag. Kvaliteten var òg betre. Både i Nordland og Troms var eng fleire stader sterkt skadd av isbrann, men elles var det bra vilkår for voksteren. Avlingane vart difor svært skiftande. For heile fylket sett under eitt vart det 95 prosent av medelsår i Nordland og 93 prosent i Troms. Også der var det sein slått, og mange bygder hadde dårleg bergingsvær. Einskilde bygder fekk både mykje og godt høy. I Finnmark var eng noko skadd etter overvintringa. Våren var sein, men det var uvanleg drivande vær i veksetida. Det vart store avlingar og bra kvalitet. For heile fylket under eitt vart det 106 prosent av medelsår.

Natureng på innmark gav 374 kg høy pr. dekar — heile landet sett under eitt. Det var 104 prosent av medelsår. I 1956 var det 343 kg pr. dekar og 96 prosent av medelsår. Også naturenga gav jamt store avlingar sønnafjells. Fylkes-

Tabell 10. Avlinga i jordbruket rekna i 1000 f.e.

	Avling i 1000 f.e.				I prosent av medelsår		
	1936-1940 ¹	1955	1956	1957	1955	1956	1957
Østfold	146 438	103 377	204 348	171 842	60,4	115,1	96,4
Akershus	171 619	119 570	210 037	177 907	64,3	110,7	92,3
Hedmark	192 612	187 243	249 158	216 799	79,3	102,3	86,4
Oppland	170 604	157 271	217 059	213 589	74,6	101,2	98,4
Buskerud	96 736	72 635	116 112	114 492	68,0	107,0	102,3
Vestfold	100 250	74 138	135 384	121 787	61,9	112,7	97,7
Telemark	62 067	46 284	65 986	64 210	71,8	101,0	98,7
Aust-Agder	31 630	24 380	33 230	32 774	76,8	98,6	98,0
Vest-Agder	39 591	34 827	42 337	44 424	79,9	101,7	104,7
Rogaland	105 719	123 025	144 733	135 296	90,4	102,4	94,4
Hordaland	85 756	86 074	95 309	100 351	86,7	99,6	103,8
Sogn og Fjordane.....	73 749	79 018	92 660	101 695	81,7	96,5	107,1
Møre og Romsdal	103 019	112 801	117 375	125 727	86,4	92,5	98,0
Sør-Trøndelag	140 667	145 753	140 563	155 097	90,4	87,2	95,1
Nord-Trøndelag	133 638	155 834	146 094	165 832	95,9	85,9	95,8
Nordland	106 447	111 896	127 583	126 187	84,5	96,7	94,7
Troms	49 184	67 462	73 524	74 197	83,6	92,9	93,1
Finnmark	9 114	16 102	18 192	20 368	84,4	93,4	104,5
Bygdene i alt	1 818 840	1 717 690	2 229 684	2 162 574	78,5	100,6	96,2

¹ Utan grønfôr, fôrbeter og fôrmergkål.

vis skifta det mellom 104 og 115 prosent av medelsår. Nordafjells, med unnatak av Finnmark, vart det under medelsår.

Avlinga frå sæterlykkjene var 364 kg pr. dekar i 1957, og utslåttene gav 217 kg. Det var litt over medelsår. Det blir hausta mindre og mindre av slike engareal.

Tabell 10 gjev eit oversyn over samla avling i jordbruket i dei einstilte fylke for dei siste tre åra, og medeltal for 1936–1940.

Tabell 11 gjev oversyn over avling pr. dekar av dei ymse vokstrar for heile landet under eitt i tida 1925–1957.

Tabell 11. Avling i kg pr. dekar.

	Kveite	Rug	Bygg	Havre	Blandkorn	Poteter	Fôr-nepe	Kålrot	Høy frå	
									eng på dyrka jord	natur-eng på innm.
1925—1929.....	171	173	187	187	197	1 777	3 985	3 509	422	222
1930—1934.....	167	177	189	186	191	1 800	3 920	3 652	417	230
1935—1939.....	202	194	206	219	224	1 736	3 920	3 561	459	226
1940—1944.....	167	174	182	177	199	1 709	3 759	3 282	398	217
1945—1949.....	199	190	218	209	229	1 879	3 765	3 202	494	275
1949.....	217	208	216	215	248	1 887	4 104	3 923	547	299
1950.....	209	214	237	231	250	1 892	4 270	4 166	578	314
1951.....	165	185	224	220	230	1 735	3 839	3 848	505	279
1952.....	193	214	231	201	231	2 049	4 206	4 199	550	310
1953.....	225	221	254	248	258	2 225	5 284	5 081	590	322
1954.....	205	219	240	228	245	2 072	4 756	4 188	595	339
1955.....	174	197	207	167	193	1 748	4 139	3 498	473	291
1956.....	269	270	274	275	288	2 395	4 237	4 683	563	343
1957.....	213	230	233	224	239	1 830	4 466	4 314	611	374

Hagebruket.

Utrekningar over hagebruksavlinga har ein for alle år frå og med 1933. Grunnlaget for utrekninga vart revidert i 1950. Tala for medelsårsavling vart då auka. Dette gjorde seg serleg gjeldande for frukt, der dyrkinga har gjort store framsteg i dei seinare år. Også for bær og grønsaker vart medelsårsavlinga auka noko. Dei avlingsmengdene ein har komi fram til ved utrekningane for 1950 og seinare år, kan ein difor ikkje utan vidare samanlikna med utrekningane frå åra før (sjå Jordbruksstatistikk 1950).

Utrekninga av grønsakavlinga gjeld som før berre hovudkulturane. Grønsakarealet i småhagar (kjøkenhagar) som ikkje er spesifisert for dei einstilte grønsakslag, er heller ikkje med i utrekninga. Slik spesifisering har ein heller ikkje for byane.

Dei grønsakareala som er med i utrekninga, svara i 1949 til ca. 75 prosent av heile grønsakarealet. Om lag 23 prosent fall på «kjøkenhagane», og ca. 2 prosent var småkulturar som raudbete, nepe, salat o. a.

For frukt og bær derimot er utrekninga fullstendig, og tek også med byane.

Avlingsoppgåvene skal for alle voksterslag gjelda slik vare som ein kan rekna som godt brukande i hushaldet, eller som god torgvare ved sal. Under «kål» er rekna med dei ymse slag i høve til det arealet dei blir dyrka på i distriktet.

Av tomatene reknar ein med det som når mogning (også ved «ettermogning»). Av dei grøne tomatane tek ein med det som ein reknar blir nytta til sylting.

Heile kålrotavlinga blir i statistikken rekna med under jordbruksvokstrane. Til vanleg går det meste av kålrota til fôr, og ein har ikkje materiale som syner kor mykje det er som blir nytta til mat.

Tabell 12 viser utrekna avling i 1957 samanlikna med 1956.

Tabell 12. Avlinga i hagebruket i 1957 samanlikna med 1956.

	Talet på tre og buskar, areal i dekar, m ² 1957		Medels-årsavling pr. eining Kg	Samla medels-årsavling Tonn	Avling i 1957 i pct. av medels-årsavling	Samla avling	
	I pct. av 1949	Utrekna abso- lutte tal				1956	1957
						Tonn	
	Tre:						
Eple, sumar- og haust- » vinter-	123,3	1 110 244	20	22 205	74,7	22 403	16 595
Pærer	136,4	1 977 373	20	39 547	71,6	44 207	28 307
Plomer	115,7	416 534	22	9 164	72,8	6 687	6 673
Kirsebær og morellar .	122,7	912 202	16	14 595	65,5	16 699	9 562
	105,4	386 783	12	4 641	77,0	4 917	3 574
	Buskar:						
Rips	113,4	1 893 835	6	11 363	102,7	11 518	11 667
Stikkelsbær	118,8	1 133 239	4	4 533	101,4	4 741	4 595
Solbær	135,3	1 855 511	3	5 567	101,9	5 521	5 673
	Dekar:						
Jordbær	122,8	11 678	500	5 839	93,7	4 390	5 472
Bringebær	112,0	5 687	450	2 559	99,0	2 211	2 533
Kål	138,0	21 147,2	3 200	67 671	105,4	77 189	71 296
Gulrot	135,8	12 261,1	2 800	34 331	107,9	40 190	37 052
Bønner	135,4	1 006,5	650	654	101,9	553	667
Hageerter	216,8	3 980,3	650	2 587	106,9	3 865	2 766
Matlauk	138,6	2 359,3	2 000	4 719	99,8	5 524	4 707
Purre	138,4	853,6	2 500	2 134	109,3	2 249	2 333
Selleri	123,1	620,8	1 500	931	91,2	918	849
Persillerot	117,3	199,3	1 200	239	110,8	243	265
Rabarbra	97,5	513,6	4 000	2 054	103,7	2 077	2 130
Agurkar på friland....	134,5	2 178,3	500	1 089	96,6	641	1 052
Tomatar på friland...	53,1	267,3	1 000	267	71,2	160	190
	m ²						
Agurkar under glas ...	147,4	154 458	15	2 317	102,2	2 488	2 367
Tomatar under glas ..	192,4	691 071	12	8 293	100,6	8 547	8 341

Frukttrebløminga i 1957 vart noko seinka på grunn av det kalde vêret i mai. Bløminga var ujamn, og då tilhøva for pollineringa mange stader var mindre gode, vart kartsetjinga ujamn òg. Mange stader var det sterke åtak av skurv og rognebærmøl, og lokale haglskader.

Fruktavlinga er utrekna til 64 700 tonn i 1957. Det er noko mindre enn i 1955. I 1954 og 1956 var fruktavlinga ca. 95 000 tonn.

Avlinga av sumar- og hausteple er rekna til 16 600 tonn eller 75 prosent av medelsår. I 1956 var avlinga 22 400 tonn, som då var 104 prosent av medelsår. Det var berre Oppland og Telemark som nådde opp i medelsårsavling i 1957. I Rogaland og Møre og Romsdal vart det ikkje meir enn halv medelsårsavling, og i Nord-Trøndelag fekk dei berre 10 prosent av medelsår.

Avlinga av vintereple er utrekna til 28 300 tonn. Det var 72 prosent av medelsår. I 1956 gav vinterepla 44 200 tonn, som var 115 prosent av medelsår. Berre Telemark fekk full medelsårsavling i 1957. Fleire fylke fekk berre halv medelsårsavling, og i Nord-Trøndelag vart det ikkje meir enn 5 prosent.

Pærene gav 73 prosent av medelsårsavling i 1957. Avlinga er utrekna til 6 700 tonn. Det er det same som i 1956. I 1955, då pærene slo betre til enn dei andre fruktslaga, var avlinga 9 000 tonn. I Sogn og Fjordane gav pærene 110 prosent av medelsår i 1957. Aret før var det dette fylke som fekk relativt minst pærevling. Det var ikkje noko anna fylke som nådde opp i medelsårsavling i 1957. I Østfold og Rogaland vart det berre 40 prosent av medelsår.

Plomeavlinga er rekna til 9 600 tonn i 1957. Det var 66 prosent av medelsår. I 1956 gav plomene 16 700 tonn, som var 116 prosent av medelsår. Sogn og Fjordane var det einaste fylket som fekk medelsårsavling i 1957. Elles var det ikkje noko fylke som fekk meir enn 85 prosent (Hordaland). Relativt minst vart avlinga i Nord-Trøndelag med 15 prosent av medelsår. Rogaland — det fylket som har flest plometre — nådde berre 40 prosent av medelsår.

Kirsebær og morellar gav i alt 3 600 tonn — 77 prosent av medelsår. I 1956 var avlinga 4 900 tonn eller 108 prosent. Østfold og Sogn og Fjordane fekk medelsårsavling i 1957, medan det i Nord-Trøndelag berre vart 15 prosent.

Samla *bærvling* er utrekna til 29 900 tonn, mot 28 400 tonn i 1956. Ripsen gav 103 prosent av medelsår. I Nordland vart det 120 prosent av medelsår. Dei fleste fylka fekk medelsårsavling eller vel så det. Det vart 102 prosent av medelsår for solbær. Buskerud fekk 125 og Nordland 120 prosent. Elles var det 100—110 prosent i dei fleste fylke. Stikkelsbærvlinga vart 101 prosent av medelsår. Avlingane var jamne. I 4 fylke vart det 110 prosent av medelsår, 9 fylke hadde 100 prosent og resten fekk 90 prosent. Bringebæra gav 99 prosent av medelsår. Dei slo best til i Vestfold med 115 prosent. I Sør-Trøndelag vart det 60 og i Nord-Trøndelag 75 prosent av medelsår. Resten av fylka fekk 90—110 prosent. Jordbærvlinga er utrekna til 94 prosent av medelsår. I Nordland gav jordbæra 115 prosent av medelsår og i 8 andre fylke 100—110 prosent. Det vart relativt minst avling i Akershus, Buskerud og Møre og Romsdal med 80 prosent. Buskerud og Akershus er mellom dei fylka som har størst jordbæreal. Av samla bærvling i 1957 var 11 600 tonn rips, 5 700 tonn solbær, 5 500 tonn jordbær, 4 600 tonn stikkelsbær og 2 500 tonn bringebær.

Avlinga av *grønsaker på fritland* er for 1957 utrekna til vel 123 000 tonn mot knapt 134 000 tonn i 1956. Grønsakarealet var noko mindre i 1957 enn i 1956, men dei fleste grønnsakene slo godt til over heile landet.

Av samla grønnsakavling i 1957 fall 71 300 tonn på kål. Kålen gav 105 prosent av medelsår. Nordland nådde opp i 140 prosent, og Østfold fekk 120 prosent av medelsår. I dei fleste fylka elles vart det 100—110 prosent. Gulrotavlinga er utrekna til 37 000 tonn, 108 prosent av medelsår. Gulrota slo serleg godt til i Nordland, der det vart 150 prosent av medelsår. Rogaland og Sogn og Fjordane fekk 120 prosent, og elles vart det 100—115 prosent i dei fleste fylka. Bønnene gav 102 prosent av medelsår. Det var heller stor skilnad fylkesvis — mellom 115 prosent i Vestfold og 50 prosent i Møre og Romsdal,

Hageerter slo betre til og gav jamnare avlingar. For heile riket under eitt vart det 107 prosent av medelsår. I Vestfold vart det 125 prosent. Storparten

av fylka fekk medelsårsavling. Matlauken gav medelsårsavling. I Buskerud vart det 115 prosent av medelsår. Elles skifta det mellom 110 prosent i Østfold og 80 prosent i Møre og Romsdal og Sør-Trøndelag. Purren slo godt til og gav 109 prosent av medelsår. Østfold fekk 125 prosent. Elles var det ikkje noko fylke som fekk meir enn 110 prosent, men berre tre fylke med lite purreareal nådde ikkje opp i fullt medelsår. Selleri gav 91 prosent av medelsår i 1957, medan persillerot gav 111 prosent. Rabarbraavlinga svara til 104 prosent av medelsår. Ikkje noko fylke fekk mindre enn medelsår. Agurkar på friland gav 97 prosent av medelsår. Tomatar på friland gav berre 71 prosent. Avlingane var ujamne.

Agurk og tomat under glas gav vel medelsårsavling — 102 og 101 prosent. Avlingane var bra jamne. Dei fleste fylka fekk mellom 90 og 110 prosent av medelsår. Avlinga av agurkar under glas er utrekna til 2 400 tonn i 1957, og tomatavlinga til 8 300 tonn. I 1956 gav agurkane 2 500 tonn og tomatane 8 500 tonn.

Tabell 13 gjev eit oversyn over hagebruksavlinga i åra 1950–1957.

Tabell 13. Avlinga i hagebruket. Tonn.

	Frukt	Bær	Grønsaker
1950	87 086	26 269	105 822
1951	62 581	24 266	93 167
1952	69 138	25 008	98 914
1953	46 691	26 578	148 819
1954	95 581	27 766	105 686
1955	67 428	22 496	109 825
1956	94 913	28 381	144 644
1957	64 711	29 940	134 015

Tabell IV bak i boka viser avlinga av dei ymse hagebruksvokstrar i dei einskilde fylke.

Bruken av kunstgjødsel og kraftfôr.

Innhaldet av fosfor og kalium i gjødsel skal ein (sidan 1. juli 1947) gjeva opp som prosentinnhaldet av grunnstoffa fosfor (P) og kalium (K). Dette er i samsvar med den nemninga ein nyttar for kvæve (N). Etter kongeleg resolusjon av 18. april 1947 om handel med kraftfôr og kunstgjødsel gjeld dette for all offentleg landbruksverksemd.

Tabell 14. Forbruk av kunstgjødsel rekna i tonn grunnstoff.

	Kvæve (N)	Fosfor (P)	Kalium (K)
1939	10 270	6 464	12 305
1949	25 216	14 108	35 056
1950	36 864	16 171	41 837
1951	30 699	14 949	34 433
1952	33 397	15 490	37 378
1953	36 009	16 558	39 639
1954	34 078	16 252	38 826
1955	35 242	15 832	38 757
1956	37 936	16 047	41 091
1957	43 508	17 910	44 440

Tala i tabell 14 byggjer på dei omsette mengder i dei innkjøpsperiodane som svarar til dei respektive forbruksår. Pris- og vêrtilhøva og andre årsaker kan føra til at ein del kunstgjødsel som er kjøpt med tanke på bruk eitt år, fyrst blir nytta året etter.

Forbruket var om lag 10 prosent større i 1957 enn året før. I høve til 1949 er det ein auke på 72 prosent for kvæve og 27 prosent for fosfor og kalium. Kunstgjødsel med heller høgt innhald av plantenæringsemne er blitt relativt meir vanleg dei siste åra. Rekna som varemengd, var forbruket av kunstgjødsel 437 000 tonn i 1957. Medels prosentinnhald av kvæve, fosfor og kalium sett under eitt var 24,2. I 1950 var varemengda 493 000 tonn, men med eit medels innhald på 19,2 prosent.

Innførsla av reine kraftfôremne auka fram til 1956, då det vart innført 280 000 tonn. I 1957 var innførsla 138 000 tonn.

Tabell 15. Innførsle av kraftfôr i tonn (heil kveite, rug, bygg og havre til fôr ikkje rekna med).

	Mais	Kli	Eggekvikte- rikt (olje- mjøl o. l.)	Andre kraft- fôremne	Til saman
1939	148 129	59 269	97 067	24 728	329 193
1949	135 111	2 914	30 546	21 742	190 313
1950	131 208	1 499	76 433	39 677	248 817
1951	53 074	—	46	36 348	89 468
1952	93 698	—	14 143	48 998	156 839
1953	105 902	—	48 910	24 503	179 315
1954	49 699	170	52 008	45 695	147 572
1955	89 194	361	82 389	80 029	251 973
1956	58 595	222	99 421	121 809	280 047
1957	44 022	475	49 627	44 260	138 384

I tillegg til dette vart det i 1957 innført i alt 13 000 tonn fôrkorn av kveite, bygg og havre (90 000 tonn i 1956). Omsetnaden av norskprodusert kraftfôr auka frå 294 000 tonn i 1956 til 367 000 tonn i 1957. Ein del av dette vart produsert av innførde råemne, såleis 61 000 tonn kli o. l. og ca. 58 000 tonn kraftfôr frå oljemylnene. Det vart innført ca. 117 000 tonn oljefrø til mylnene i 1957. Av det norske kraftfôret var det elles 47 500 tonn sildmjøl og knapt 200 000 tonn norsk-avla fôrkorn.

Samla omsetnad av kraftfôr til grossist kom såleis opp i 519 000 tonn i 1957, mot 663 000 tonn i 1956 og 563 000 tonn i 1955. Også i rekneskapsåret 1956–57 var omsetnaden 519 000 tonn, mot vel 700 000 tonn i 1955–56. På grunn av små fôravlingar hausten 1955 var forbruket av kraftfôr serleg stort det året.

Tabell 16 gjev eit oversyn over kraftfôromsetnaden etter oppgaver frå Statens Kornforretning.

Tabell 16. Kraftfôromsetnaden til grossist (i tonn).

	Kolhydratrikt		Eggekviterikt		Til saman
	I alt	Av dette heil kveite, rug, bygg og havre til fôr	I alt	Av dette sildmjøl	
1939-40	299 219	40 724	173 503	¹ 26 874	472 722
1948-49	217 377	36 463	142 744	74 705	360 121
1949-50	328 704	73 796	197 560	79 108	526 264
1950-51	235 854	45 237	112 396	45 483	348 250
1951-52	282 482	73 231	139 446	62 959	421 928
1952-53	289 878	109 280	138 645	51 536	428 523
1953-54	231 637	99 104	164 107	62 829	395 744
1954-55	316 258	108 676	180 312	51 819	496 570
1955-56	472 648	153 212	235 023	49 316	707 671
1956-57	350 539	198 143	168 692	51 726	519 231

¹ Gjeld også fiskemjøl i 1939-40.

Tabell 17 syner omsetnaden månadsvis for dei to siste åra til grossist, og samla omsetnad frå grossist.

Tabell 17. Kraftfôromsetnaden i dei einskilde månader i 1956 og 1957 (i tonn).

	Omsetnad til grossist					Omsetnad frå grossist I alt
	Eggekviterikt		Kolhydratrikt ²		I alt	
	Innført	Norsk ¹	Innført	Norsk ¹		
1956						
Januar	9 352	9 873	23 052	11 588	53 865	62 308
Februar	17 908	13 250	46 103	9 925	87 186	62 876
Mars	16 597	12 855	54 498	9 235	93 185	66 988
April	12 281	11 883	44 347	11 435	79 946	87 207
Mai	15 546	8 479	27 370	8 503	59 898	48 848
Juni	3 979	9 841	12 122	8 485	34 427	46 444
Juli	-	5 900	32 522	5 310	43 732	31 118
August	-	6 644	3 236	7 498	17 378	38 493
September	-	7 463	14 413	10 876	32 752	37 279
Oktober	3 332	8 533	3 206	32 914	47 985	44 582
November	9 236	10 424	402	36 730	56 792	51 086
Desember	11 152	10 526	8 588	19 662	49 928	36 633
Året	99 383	115 671	269 859	³ 177 695	³ 662 608	613 862
1957						
Januar	7 899	11 061	11 443	16 416	46 819	52 516
Februar	3 910	10 171	5 282	19 287	38 650	46 572
Mars	7 408	10 636	23 227	13 747	55 018	52 133
April	8 891	10 376	11 473	14 612	45 352	54 948
Mai	1 103	11 243	19 246	15 055	46 647	49 524
Juni	4 343	8 441	676	19 440	32 900	30 765
Juli	-	5 555	774	17 450	23 779	30 345
August	4 905	6 261	100	20 017	31 283	36 344
September	1 189	6 957	9 146	31 402	48 694	38 304
Oktober	4 182	7 454	2 777	46 016	60 429	47 567
November	7 386	9 758	3 689	28 096	48 929	47 036
Desember	442	10 172	11 731	17 874	40 219	44 141
Året	51 658	108 085	99 564	259 412	518 719	530 195

¹ Gjeld også norsk produksjon av innførte råemne. Frå 1. juli 1955 er sal av kraftfôr frå bygdemylnene teki med.

² Heil kveite, rug, havre og bygg til fôr er rekna med.

³ 5 534 tonn utanom månadsoppgåvene er rekna med.

Det fyrste halvåret av 1956 var kraftfôret rasjonert etter dei same retningslinjer som i åra før, men på grunn av tørken i 1955 vart det gjevi ekstrarasjonar vinteren 1955-56.

Frå 1. juli 1956 vart det slutt på kraftfôrrasjoneringa. Prisane på kraftfôret vart då auka, samstundes som eit rabattsystem vart gjort gjeldande. Bruk med over 10 dekar jordbruksareal fekk rett til kjøp av kraftfôr etter redusert pris. Tilvising på slikt kjøp vart gjevi i samsvar med jordbruksarealet og dyretalet på bruket. Dei kraftfôrmengder som kunne kjøpast på denne måten, svarta for mjølkekyrne om lag til dei tidlegare kraftfôrrasjonar. For svin og høns vart satsane for tilvising av kraftfôr til redusert pris sette relativt lågt. Satsane pr. dyr er avmåta etter bruksgrupper, slik at dei blir mindre med aukande storleik på bruka. Prisreduksjonen vart dessutan avgrensa til 120 kg kraftfôr årleg pr. dekar jordbruksareal som blir drevi i samband med husdyrhald.

Mengdene av rabattkraftfôr pr. dyr vart sette noko ned frå 1. april 1957 for svin og høns, men avgrensinga etter arealet vart sett opp til 150 kg pr. dekar. Samstundes vart prisrabatten redusert frå 22 øre til 20 øre pr. kg. I bolken om prisar m. m. er det gjevi ein noko breiare omtale av kraftfôrprisane.

I rekneskapsåret 1956-57 vart det frå grossist omsett 291 000 tonn kraftfôr mot prisrabatt. Det svarar til vel 55 prosent av samla omsetnad, som var 526 000 tonn.

På Austlandet og i Rogaland var det prisrabatt på knapt halvparten av dei omsette mengder, og i resten av landet på to tredjeparter av omsetnaden.

Husdyrhaldet.

Tabell 18 syner talet på husdyr i åra 1949-1957 samanlikna med 1939.

Tabell 18. Talet på husdyr pr. 20. juni. Bygdene i alt.

	Hestar	Storfe	Sauer	Geiter	Svin	Vaksne høns
1939	203 931	1 455 016	1 743 802	248 916	361 953	3 422 368
1949	198 266	1 224 133	1 735 623	146 594	418 840	3 710 906
1950	190 514	1 236 600	1 811 748	130 045	422 156	3 911 996
1951	183 828	1 230 532	1 928 948	118 828	386 120	3 320 489
1952	175 356	1 151 830	1 986 726	115 417	418 435	3 197 045
1953	167 748	1 150 035	1 985 284	119 092	379 035	3 384 750
1954	158 676	1 180 894	1 952 016	122 693	405 804	3 562 480
1955	150 342	1 171 280	1 921 897	115 557	464 004	3 482 101
1956	142 247	1 111 812	1 825 908	110 378	506 597	3 954 212
1957	133 015	1 103 218	1 820 865	109 918	459 270	3 837 475
Relative tal. 1949 = 100.						
1939	102,9	118,9	100,5	169,8	86,4	92,2
1949	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
1950	96,1	101,0	104,4	88,7	100,8	105,4
1951	92,7	100,5	111,1	81,1	92,2	89,5
1952	88,4	94,1	114,5	78,7	99,9	86,2
1953	85,6	93,9	114,4	81,2	90,5	91,2
1954	80,0	97,5	112,5	83,7	96,9	96,0
1955	75,8	95,7	110,7	78,8	110,8	93,8
1956	71,7	90,8	105,2	75,3	121,0	106,6
1957	67,1	90,1	104,9	75,0	109,7	103,4

Ved jordbruksteljinga i 1949 var talet på hestar, storfe, sauer og geiter mindre enn i 1939. Nedgangen var serleg stor for geitene. Talet på svin og høns var større enn i 1939. Etter 1949 har det framleis vori nedgang for hest, storfe og geit. Sauetalet synte auke fram til 1952, men har sidan gått tilbake. For svin og høns har det skifta mellom auke og nedgang i åra etter 1949.

Tabell 19 gjev meir detaljerte oppgaver over husdyrhaldet. Talet på husdyr i dei einskilde fylka i 1957 ser ein av tabell II bak i boka.

Tabell 19. Talet på husdyr i 1957 samanlikna med 1949 og 1956.

	Husdyrhaldet 20. juni			Brigde 1949-57		Brigde 1956-57	
	1949	1956	1957	I tal	I pct.	I tal	I pct.
Hestar:							
Under 1 år	8 218	2 608	2 022	- 6 196	-75,4	586	-22,5
1 og 2 år	9 948	4 515	3 505	- 6 443	-64,8	1 010	-22,4
3 og 4 år	24 959	5 919	5 197	- 19 762	-79,2	722	-12,2
5-16 år	134 898	96 919	88 322	- 46 576	-34,5	8 597	- 8,9
Over 16 år	20 243	32 286	33 969	+ 13 726	+ 67,8	+ 1 683	+ 5,2
I alt	198 266	142 247	133 015	- 65 251	-32,9	9 232	- 6,5
Storfe:							
Under 1 år	269 696	276 924	284 995	+ 15 299	+ 5,7	+ 8 071	+ 2,9
Oksar { 1-2 år	35 128	48 618	44 991	+ 9 863	+28,1	3 627	- 7,5
{ over 2 år ..	5 783	6 037	5 150	- 633	-10,9	887	-14,7
Kviger (som ikkje har hatt kalv)	144 275	140 594	138 265	- 6 010	- 4,2	2 329	- 1,7
Kyr (som har hatt kalv)	769 251	639 639	629 817	- 139 434	-18,1	9 822	- 1,5
I alt	1 224 133	1 111 812	1 103 218	- 120 915	- 9,9	8 594	- 0,8
Sauer:							
Under 1 år (lam)	843 589	946 007	948 137	+ 104 548	+ 12,4	+ 2 130	+ 0,2
Over 1 år	892 034	879 901	872 728	- 19 306	- 2,2	7 173	- 0,8
I alt	1 735 623	1 825 908	1 820 865	+ 85 242	+ 4,9	5 043	- 0,3
Geiter:							
Under 1 år (kje)	41 810	26 442	24 722	- 17 088	-40,9	1 720	- 6,5
Over 1 år	104 784	83 936	85 196	- 19 588	-18,7	+ 1 260	+ 1,5
I alt	146 594	110 378	109 918	- 36 676	-25,0	460	- 0,4
Svin:							
Under 4 månader ...	249 281	283 074	256 748	+ 7 467	+ 3,0	- 26 326	- 9,3
Over { slaktesvin ..	111 954	157 952	142 503	+ 30 549	+27,3	- 15 449	- 9,8
4 { ale- } rånar	2 250	3 328	2 928	+ 678	+30,1	400	-12,0
mndr. { svin { purker	55 355	62 243	57 091	+ 1 736	+ 3,1	- 5 152	- 8,3
I alt	418 840	506 597	459 270	+ 40 430	+ 9,7	- 47 327	- 9,3
Høns:							
Vaksne	3 710 906	3 954 212	3 837 475	+ 126 569	+ 3,4	- 116 737	- 3,0
Kjuklingar	3 031 531	2 286 620	1 789 504	-1242027	-41,0	- 497 116	-21,7

Hestetalet gjekk tilbake med 9 200 eller 6,5 prosent siste året. Det er framleis føl og unghest som syner relativt sterkast nedgang, medan talet på hestar over 16 år har auka. Hestetalet var mindre enn i 1956 i alle fylka. Talet på føl

og unghest var 75 prosent mindre i 1957 enn i 1949, og aldersgruppa 5—16 år var redusert med 35 prosent. Rekna i absolutte tal, er det denne gruppa som har størst reduksjon. Talet på hestar over 16 år har auka med 68 prosent sidan 1949. Samla hestetotal er redusert med ein tredjedel i dette tidsromet. Hestehaldet har no ein slik aldersstruktur, at dyretalet i gruppa 5—16 år (dei mest arbeidsføre hestane), framleis vil bli sterkt redusert i dei fyrste åra framover. Talet på eldre hestar vil vera relativt stort. Alle fylke hadde færre hestar i 1957 enn i 1949. I Vestfold er hestetallet redusert med knapt 50 prosent. I Østfold er det òg meir enn 40 prosent reduksjon. Hordaland har minst nedgang, men sjølv der er dyretalet redusert med ca. 25 prosent.

Talet på storfe i alt synte ein liten nedgang (0,8 prosent) i høve til 1956. For mjølkekyr var det ein nedgang på 1,5 prosent og for kviger 1,7 prosent. Talet på oksar var ca. 9 prosent mindre enn i 1956, medan talet på kalvar under 1 år hadde auka med 2,9 prosent. Nedgangen i storfetalet siste året var størst i Buskerud med knapt 8 prosent. Det var nedgang i dei fleste fylka, men nokre fylke hadde litt auke. Auken var størst i Rogaland med knapt 4 prosent. Sidan 1949 er storfetalet redusert med ca. 10 prosent. Kutalet har minka mest, med 140 000 eller 18 prosent. Talet på kviger har gått tilbake med 4 prosent. Det var såleis fleire kviger pr. 100 mjølkekyr i 1957 (22,0) enn i 1949 (18,8). Talet på oksar har auka sidan 1949. Det er auke for kalvar under 1 år òg. Nedgangen i storfetalet sidan 1949 har stort sett vori sterkast på Austlandet. Tala for Trøndelag syner ein liten auke, og i Rogaland har storfetalet auka med 22 prosent. Rogaland syner ein liten auke i høve til 1949 når det gjeld talet på mjølkekyr òg. I alle dei andre fylka har det vori nedgang. Fylka på Austlandet har hatt relativt størst nedgang, 22—35 prosent.

Talet på sauer viser noko nedgang for kvart år sidan 1952, men siste året var nedgangen berre 0,3 prosent. Halvparten av fylka hadde litt fleire sauer i 1957 enn i 1956, andre halvparten synte litt nedgang. I alle fylka der det er noko nemnande sauehald, var det små brigde frå året før. Trass i nedgangen i dei siste åra, var sauetalet i 1957 knapt 5 prosent større enn i 1949. Talet på lam har auka med vel 12 prosent, medan talet på vaksne sauer var 2,2 prosent mindre. I 1957 var det 109 lam pr. 100 vaksne, mot 95 i 1949. I Buskerud var sauetalet over 30 prosent større i 1957 enn i 1949. Elles på Austlandet har det vori nedgang. Litt nedgang har det vori i Trøndelag òg. Dyretalet har auka i Nord-Noreg, på Vestlandet (med unntak av Møre og Romsdal) og i Agder.

Geitetalet har gått noko tilbake dei siste åra, men nedgangen frå 1956 til 1957 var berre 0,4 prosent. Det var litt auke i talet på vaksne geiter, men færre kje. I sume fylke var det fleire geiter i 1957 enn i 1956, i andre fylke var talet mindre. Sidan 1949 er geitetalet redusert med 25 prosent, men reduksjonen har vori mindre for vaksne geiter enn for kje. Det var berre Buskerud og Troms som hadde fleire geiter i alt i 1957 enn i 1949, men talet på vaksne geiter har auka i Møre og Romsdal òg.

I 1956 var svinetalet uvanleg stort. Det var ein nedgang på 47 000 dyr eller 9,3 prosent i 1957. Både smågrisar, slaktesvin og alesvin synte nedgang siste året. Sume fylke hadde fleire svin i 1957 enn året før. Auken var størst i Østfold med vel 13 prosent. Dei fleste fylka hadde nedgang. Nedgangen var sterk i sume fylke. Det var likevel ca. 10 prosent fleire svin i 1957 enn i 1949. Serleg stor auke har det vori i Rogaland, der dyretalet er dobla sidan 1949. Østfold, Nord-Trøndelag og Troms hadde meir enn 20 prosent auke. Om lag halvparten av fylka hadde mindre svinehald i 1957 enn i 1949.

Talet på vaksne høns var 3,0 prosent mindre pr. 20. juni 1957 enn året før. Det har vori litt nedgang i dei fleste fylka. I sume fylke har det vori auke —

mest i Troms med vel 28 prosent. Talet på kjuklingar var knapt 22 prosent mindre pr. 20. juni 1957 enn året før, men kjuklingtalet var heller stort i 1956. I einiskilde fylke var det ein nedgang på 30—40 prosent i høve til 1956. For heile landet var det ein nedgang på nær ein halv million kjuklingar. Talet på vaksne høns var vel 3 prosent større i 1957 enn i 1949. Auken har vori relativt størst i Troms og Finnmark. Elles har det vori auke på Austlandet (med unntak av Hedmark og Oppland), i Hordaland og Nord-Trøndelag. Kjuklingtalet var serleg stort i 1949. Då var det vel 3 millionar kjuklingar pr. 20. juni. I 1957 var talet knapt 60 prosent av dette.

Tabell 20 viser husdyrtalet i 1957 i høve til 1949 og 1956 i dei einiskilde fylke.

Tabell 20. Husdyrhaldet i 1957 utrekna som relativtal i høve til 1949 og 1956.

	Hestar	Storfe	Mjølke- kyr	Sauer	Geiter	Svin	Vaksne høns
a) Relative tal. 1949=100.							
Østfold	58,3	83,0	74,9	46,9	—	126,0	120,1
Akershus	61,4	81,1	73,6	56,4	—	96,0	124,9
Hedmark	64,9	77,6	69,8	77,0	72,6	86,2	90,8
Oppland	69,0	86,5	77,9	94,1	85,5	110,5	85,7
Buskerud	66,1	70,1	64,9	132,7	143,9	85,0	125,3
Vestfold	53,4	80,2	69,2	54,0	—	113,7	110,9
Telemark	64,8	77,9	73,3	96,5	71,1	92,2	107,7
Aust-Agder	70,5	76,2	74,2	103,0	—	94,2	84,8
Vest-Agder	75,7	86,4	81,9	104,1	4,8	114,9	97,3
Rogaland	70,8	122,3	103,5	117,7	54,1	200,0	91,6
Hordaland	76,0	92,4	82,4	105,0	45,8	90,5	123,7
Sogn og Fjordane	68,7	97,3	89,3	109,8	85,8	112,3	96,9
Møre og Romsdal	67,9	97,1	87,4	97,6	98,8	84,7	98,2
Sør-Trøndelag	72,1	101,9	92,7	99,2	24,6	75,4	79,4
Nord-Trøndelag	64,7	102,6	91,1	88,6	57,3	121,1	105,4
Nordland	70,9	87,6	81,5	109,6	74,4	83,4	93,3
Troms	72,5	84,0	84,4	122,3	102,7	125,6	185,3
Finnmark	67,5	80,3	93,0	140,5	15,3	11,2	146,7
Bygdene i alt	67,1	90,1	81,9	104,9	75,0	109,7	103,4
b) Relative tal. 1956=100.							
Østfold	93,6	100,8	99,1	148,9	—	113,3	98,4
Akershus	93,9	97,8	96,8	104,1	—	94,0	97,7
Hedmark	95,2	94,3	93,3	94,1	97,3	86,4	91,7
Oppland	95,3	100,4	100,1	97,2	94,7	82,4	96,9
Buskerud	93,3	92,2	92,2	101,8	127,3	74,8	104,6
Vestfold	90,8	96,7	94,8	80,5	—	103,4	104,9
Telemark	93,8	94,5	96,7	101,8	113,0	101,5	89,2
Aust-Agder	93,4	93,5	94,8	97,5	—	100,2	105,7
Vest-Agder	93,0	98,1	96,2	101,3	63,0	76,2	101,8
Rogaland	95,7	103,9	102,8	101,3	103,5	93,8	91,2
Hordaland	94,0	99,7	97,1	101,6	73,1	84,0	95,9
Sogn og Fjordane	89,7	99,5	99,3	99,5	99,4	86,0	111,0
Møre og Romsdal	95,8	100,4	99,5	99,2	98,8	75,1	101,7
Sør-Trøndelag	94,0	99,0	98,8	96,3	104,9	80,7	98,8
Nord-Trøndelag	90,7	99,8	100,0	92,9	105,3	92,3	94,7
Nordland	92,1	101,5	100,7	102,9	109,7	109,9	97,0
Troms	92,3	101,1	98,6	101,1	108,5	103,6	128,5
Finnmark	86,1	103,0	108,9	99,4	138,8	21,4	71,8
Bygdene i alt	93,5	99,2	98,5	99,7	99,6	90,7	97,0

Det var ei representativ husdyrteljning pr. 31. desember 1957, på same måten som i åra 1953–1956. Teljinga femnde over ca. 2 prosent av bruka med over 5 dekar jordbruksareal. Om lag 4 450 bruk var med i teljinga i 1957.

Tabell 21 syner dyretalet i prosent av sumarbuskapen i åra 1953–1957 og 1929. Tala for 1907 og 1918 gjeld buskap ved årsskiftet i prosent av buskap pr. 30. september.

Tabell 21. Vinterbuskap i prosent av sumarbuskap.

		Hestar	Storfe	Sauer	Geiter	Svin	Vaksne høns
31/12 1907 i prosent av	30/9 1907 ..	98,9	94,0	71,2	75,1	51,3	..
1/1 1918	» 30/9 1917 ..	99,0	94,1	72,5	77,5	51,6	..
1/1 1929	» 20/6 1929 ..	97,7	91,3	54,6	63,9	52,5	..
31/12 1953	» 20/6 1953 ..	95,9	96,9	53,4	84,1	81,2	120,4
31/12 1954	» 20/6 1954 ..	97,1	97,0	54,0	78,2	96,4	121,3
31/12 1955	» 20/6 1955 ..	95,9	91,1	50,3	72,5	88,3	128,7
31/12 1956	» 20/6 1956 ..	96,9	95,3	52,5	81,7	83,0	115,5
31/12 1957	» 20/6 1957 ..	96,1	96,7	53,5	80,8	86,7	110,3

Buskapen er jamt over noko mindre om vinteren enn i sumartida, med unnatak for vaksne høns. For hest, storfe, sau og geit var sesongnedgangen i 1957 om lag som i 1956 og 1954. I 1955 var nedgangen noko sterkare enn vanleg på grunn av tørken. For svin var det relativt sterk sesongnedgang i 1956.

Tabell 22. Sumar- og vinterbuskap 1954, 1955, 1956 og 1957.

	1954		1955		1956		1957	
	20. juni	31. des.	20. juni	31. des.	20. juni	31. des.	20. juni	31. des.
	Tusen stk.							
Hestar i alt	159	154	150	144	142	138	133	128
Storfe:								
Under 1 år	307	273	301	227	277	240	285	258
Oksar over 1 år ...	53	58	60	54	55	51	50	48
Kviger	142	149	152	148	140	137	138	137
Kyr	679	665	658	638	640	632	630	625
I alt storfe	1 181	1 145	1 171	1 067	1 112	1 060	1 103	1 068
Sauer og lam	1 952	1 055	1 922	967	1 826	958	1 821	974
Geiter og kje	123	96	116	84	110	90	110	89
Svin:								
Under 4 mndr.	225	197	258	200	283	218	257	236
Slaktesvin								
over 4 mndr.	127	133	140	144	158	140	142	102
Alesvin over 4 mndr.	54	61	66	66	66	62	60	61
I alt svin	406	391	464	410	507	420	459	399
Vaksne høns	3 562	4 322	3 482	4 483	3 954	4 569	3 837	4 232

Talet på hestar gjekk ned ca. 10 000 frå desember 1956 til desember 1957. Året før var nedgangen ca. 6 000.

Storfetalet var litt større i desember 1957 enn på same tid året før. I alt var det ein auke på 8 000 dyr. Talet på kalvar under 1 år auka med ca. 18 000, medan det var ein nedgang på ca. 3 000 for oksar og ca. 7 000 for kyr. Kvigetalet var om lag som i 1956.

Talet på sauer var noko større ved utgangen av 1957 enn året før. Geitetalet synte ein liten nedgang.

Svinetalet pr. 31. desember 1957 var vel 20 000 mindre enn på same tid året før. For slaktesvin over 4 månader var nedgangen 38 000, men talet på yngre svin hadde auka med 18 000.

Talet på vaksne høns var bortimot 340 000 mindre enn ved førre årsskifte.

Frå og med 1936 har Byrået gjennom jordstyra henta inn oppgåver over talet på purker som er para. I 1956 vart inseminasjon teken i bruk i svinealet. Talet på inseminasjonar var knapt 3 000 det året. I 1957 hadde det auka til vel 8 500.

Tabell 23 syner talet på paringar som relativtal i høve til same månad året før. Talet på inseminasjonar er teki med.

Tabell 23. Svinehaldet. Talet på paringar i dei einiskilde månader i høve til same månad året før.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
1945	86	83	78	59	53	68	78	80	96	162	163	117
1946	106	111	117	167	177	129	110	104	92	85	91	97
1947	99	78	73	78	74	75	67	67	76	80	102	109
1948	86	110	134	140	136	113	130	161	177	201	166	137
1949	148	173	175	139	132	138	140	124	119	99	99	99
1950	88	71	63	52	48	57	62	78	85	81	81	87
1951	88	92	89	123	137	146	146	124	106	111	101	97
1952	101	108	127	110	99	98	93	106	101	97	97	98
1953	94	89	84	86	98	99	111	112	131	128	110	100
1954	98	113	140	138	131	108	130	145	135	114	103	102
1955	121	131	115	110	106	118	126	109	94	87	92	95
1956	113	106	103	95	92	93	84	88	87	83	89	104
1957	113	110	101	97	110	118	120	111	109	103	101	109

Når ein skal døma om desse tala, må ein vera merksam på dei store sesongsvingningar i talet på paringar. Det er flest paringar i desember, og dernest i november, januar og mai, medan det til vanleg er færrest i juli-september. Tala byggjer på oppgåver over bortimot 62 000 paringar i 1957 (inseminasjonar medrekna). Det var 8 prosent meir enn tilsvarende oppgåver i 1956.

Tabell 24 gjev eit oversyn over pelsdyrhaldet.

Tabell 24. Talet på pelsdyr.

	Sølvrev	Blårev	Platinarev	Mink
20. juni 1939	493 000	29 000	5 000	26 000
1. sept. 1946	217 000	107 000	13 000	39 000
20. juni 1949	124 000	88 000	10 000	85 000
» » 1950	130 000	73 000	6 500	87 000
» » 1951	129 000	85 000	4 900	145 000
» » 1952	102 000	65 000	3 000	210 000
» » 1953	56 000	38 000	3 000	270 000
» » 1954	29 000	50 000	1 400	360 000
» » 1955	24 000	80 000	1 000	500 000
» » 1956	14 000	51 000	600	715 000
» » 1957	5 500	38 000	350	780 000

Fjøs kontrollen.

I tabell VII bak i boka er det gjevi eit oversyn over fjøs kontrollen i tida 1905–1957. Der finn ein òg oppgåver for dei einstilte fylke i 1957.

Talet på buskarar og kyr under kontroll var noko mindre i 1957 enn året før. Det har vori nedgang sidan 1951. Samstundes har talet på kyr i alt gått attende. Relativt sett har det dei siste åra vori om lag like mange kyr under kontroll (29—30 prosent).

Kontroll-laga hadde til saman 26 945 buskarar med 185 714 årskyr i 1957. I 1956 var det 27 488 buskarar og 187 274 kyr.

Medels mjølkemengd pr. årsku under kontroll var 3 404 kg i 1957. Det var 130 kg meir enn i 1956. Medels feittprosent var 4,21 i 1957 mot 4,17 i 1956. I 1957 skifta mjølkemengda pr. årsku mellom 3 824 kg i Vestfold og 2 765 kg i Nordland. Feittprosenten skifta mellom 4,45 i Vest-Agder og 4,07 i Østfold og Buskerud. Tabell VII syner førsamansetjinga òg. Relativt sett vart det nytta noko mindre beite og kraftfôr og meir stråfôr og saftig fôr i 1957 enn i 1956. Av samla fôr-mengd i 1957 var 3,3 prosent luta halm, som er rekna med i stråfôret, og 6,9 prosent surfôr, som er rekna med under saftig fôr.

I «Jordbruksstatistikk 1952» er det gjevi ein noko breiare omtale av fjøs-kontrollverksemda.

Husdyrprodukta.

I samband med den representative jordbruksteljinga pr. 20. juni 1955 var det ein etterrøknad over husdyrproduksjonen i teljingsåret 20. juni 1954–20. juni 1955. I «Jordbruksstatistikk 1955» er det gjevi eit oversyn over resultatata frå denne etterrøknaden. Der finn ein produksjonstal for dei einstilte fylka òg.

Tabell 25 viser utrekna produksjon i bygdene sidan 1900. For åra før og mellom produksjonsteljingane (1927–28, 1946–47 og 1949–50) er tala utrekna på grunnlag av desse teljingane og husdyrtala for dei einstilte år. Tala gjeld samla produksjon utan omsyn til korleis han er nytta. Når det gjeld kjøt og fleisk, blir såleis ein auke i buskapen rekna med i produksjonen. Dei siste åra har det stort sett vori nedgang i buskapen. Utrekna produksjon («tilvokster») i året har då vori mindre enn det som er teki ut til slakt m. m.

Tabell 25. Husdyrproduksjonen i tonn. Bygdene i alt.

	Kjøt ¹	Flesk	Kumjolk	Geitmjolk	Egg	Ull (uvaska)
1900	36 500	23 500	885 000	25 800	7 138	2 139
1907	38 698	31 000	1 038 448	26 930	6 756	2 127
1917	44 120	24 000	1 137 040	23 676	9 240	1 981
1929-30	54 388	32 509	1 222 578	31 165	16 333	2 346
1939-40	64 226	37 674	1 522 363	32 132	21 007	2 677
1946-47	49 053	26 589	1 333 851	19 870	9 816	2 618
1947-48	46 876	27 021	1 397 672	19 618	14 640	2 717
1948-49	51 287	19 979	1 477 753	19 568	21 175	2 770
1949-50	54 066	42 628	1 609 024	21 120	26 665	3 067
1950-51	58 394	42 296	1 618 000	19 250	25 823	3 225
1951-52	58 268	41 073	1 578 000	18 250	23 943	3 434
1952-53	57 943	41 983	1 597 000	18 400	24 918	3 536
1953-54	60 288	41 549	1 560 000	18 670	26 942	3 534
1954-55	63 034	49 924	1 547 562	19 741	27 959	3 599
1955-56 ²	60 543	54 243	1 559 000	19 135	29 520	..
1956-57 ²	59 148	53 184	1 617 000	20 630	30 929	..

¹ Kjøt av hest, storfe, sau og geit. ² Førebels oppgåve.

I åra etter 1954-55 har kjøtproduksjonen gått noko ned, medan produksjonen av flesk, mjolk og egg har auka. Tala for åra etter 1954-55 er førebelse og vil bli reviderte ved hjelp av seinare etterrøknader.

I samband med totalrekneskapen for jordbruket set Budsjettnemnda opp mengdene av husdyrprodukt på ein noko annan måte. Produksjonsteljingane og statistikk over salsproduksjon er lagde til grunn for utrekningane. Tala viser då kva som er teki ut frå buskapen (slakt m. m.). Utrekninga gjeld heile jordbrukssektoren (også byane) og er rekna ut for driftsåret 1. april-31. mars. Av omsyn til nasjonalrekneskapen er det òg gjort utrekning for kalenderåret. Også på andre måtar skil desse utrekningane seg ut frå dei som ligg til grunn for tala i tabell 25. Difor kan ein ikkje utan vidare jamføra desse oppgåvene. Tabell 26 viser husdyrproduksjonen etter totalrekneskapen. Svinn er ikkje medrekna.

Tabell 26. Husdyrproduksjon etter totalrekneskapen for jordbruket. Nettproduksjon (til sal, heimeforbruk og fôr).

	Kjøt ¹	Flesk	Kumjolk	Geitmjolk	Egg	Ull
	Tusen tonn		Mill. liter		Tusen tonn	
<i>Driftsår</i>						
1954-55	71,7	46,0	1 501	20,7	26,6	4,1
1955-56	79,8	51,5	1 514	21,4	29,3	4,0
1956-57 ²	71,9	54,0	1 573	22,1	31,0	3,8
<i>Kalenderår</i>						
1954	69,7	44,2	1 541	21,3	26,6	4,1
1955	79,0	50,0	1 544	21,9	29,3	4,0
1956	71,9	53,4	1 607	22,8	31,1	3,8
1957 ²	72,8	52,4	1 661	23,1	29,4	3,8

¹ Kjøt av storfe og kalv, sau, geit, hest, fjørfe, rein og kanin. ² Førebels oppgåve.

Tabell 27 gjev eit oversyn over meieridrifta. Ein viser elles til den årlege publikasjonen «Meieribruket i Noreg».

Tabell 27. Oversyn over meieridrifta.

	Inn- vegen mjølke- mengd. Tonn	Produsert i alt i tonn						Netto- vinning i øre pr. kg mjølk
		Smør	Mager ost	Feit ost	Kasein	Geit- og fløyte- mysost	Mager mysost og prim	
1939	792 621	17 589	1 926	8 678	2 598	5 965	1 834	18,49
1949	890 569	10 716	1 759	9 486	3 303	8 621	1 419	46,73
1950	991 411	11 532	1 655	12 473	4 056	10 954	447	47,09
1951	1 006 770	11 206	2 176	13 697	4 824	12 884	532	48,83
1952	997 084	10 246	1 443	16 860	4 348	12 411	412	53,73
1953	1 064 231	12 834	1 047	16 425	4 476	9 763	276	55,31
1954	1 052 175	10 636	1 194	16 837	4 571	11 700	350	58,80
1955	1 060 699	10 517	1 223	16 079	4 681	11 497	398	63,11
1956	1 136 120	12 487	1 201	19 641	5 415	11 954	455	71,52
1957	1 196 717	15 655	1 014	18 502	5 858	11 484	459	71,76

Etter månadsrapportane i 1957 var innvegen mjølkemengd ved meieria (og kondenseringsfabrikkane) knapt 1,2 mill. tonn, utrekna som heilmjølk. Det var ein auke på vel 5 prosent i høve til 1956.

Det var sterk auke i smørproduksjonen i 1957, medan produksjonen av ost var litt mindre enn i 1956.

Tabell 28 gjev eit oversyn over innvegen mjølkemengd månadsvis. Desse tala er korrigererte, og difor fell dei ikkje alltid heilt saman med dei månadsrapportane som blir sende ut etter kvart.

Tabell 28. Innvegen mjølkemengd for kvar måned. Tonn.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
1939	56 828	55 573	66 944	67 791	79 388	78 521	70 047	63 869	60 828	58 145	53 245	55 554
1949	57 232	56 310	69 726	81 259	95 681	95 055	82 939	78 179	69 433	63 435	60 376	65 463
1950	70 888	69 027	85 259	91 597	106 125	106 628	95 188	86 924	76 746	65 136	60 186	63 750
1951	71 868	70 387	82 427	97 246	105 059	109 401	103 238	89 381	74 421	68 539	60 208	63 558
1952	69 508	68 338	80 695	91 047	107 794	109 476	99 265	84 898	76 828	66 473	62 516	71 729
1953	77 769	74 020	92 079	105 624	117 287	120 050	103 618	92 970	79 458	67 343	61 574	67 094
1954	71 296	70 143	91 124	102 784	114 648	119 024	105 544	92 393	81 160	67 153	65 891	71 461
1955	75 272	73 279	90 610	104 500	115 228	119 615	106 321	90 567	72 735	70 148	67 778	73 724
1956	80 527	79 912	95 225	111 781	126 203	123 937	111 283	98 046	80 604	75 239	72 668	79 695
1957	86 010	83 703	100 900	123 046	137 565	131 096	122 307	104 181	86 639	74 051	70 189	76 097

I månadene januar—september var innvegen mjølkemengd 5—10 prosent større enn i dei same månader året før. I månadene oktober—desember var det nedgang i høve til året før.

Mjølkemengda til meieria er størst i tida april—juli. Juni var toppmånaden i åra 1950—1955, men i 1956 og 1957 var det mai som hadde størst mjølkemengd. Det er så nedgang frå måned til måned til og med november. Deretter fylgjer litt auke i desember og januar, og sterk auke i mars, april og mai.

Ein må ikkje rekna med at brigde i innvegen mjølkemengd skriv seg frå tilsvarende brigde i den totale mjølkproduksjonen. Serleg gjeld dette når ein samanliknar med åra før krigen. Det har vori stor auke i talet på leverandørar. Mykje av det mjølkesalet som før gjekk beinveges frå produsent til konsument, går no om meieria.

Tala for dei einskilde mjølkesentralar syner slik auke i innvegen mjølkemengd i 1957 i høve til 1956: Nord-Norges 14 prosent, Vestlandske, Møre og Romsdal og Trøndelag 5—7 prosent, Østlandets og Vest-Agder ca. 4 prosent, Aust-Agder 3 prosent og Telemark knapt 1 prosent.

Tabell 29 viser meieriproduksjonen av smør og ost (etter månadsrapportane).

Tabell 29. Produksjon av smør og ost ved meieria i dei einskilde månader. Tonn.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
	Smør.											
1939	1 212	1 175	1 470	1 565	1 794	1 923	1 831	1 431	1 411	1 324	1 220	1 201
1949	708	559	818	1 243	1 595	1 610	1 250	817	699	509	474	446
1950	652	607	903	1 148	1 547	1 710	1 444	1 109	941	586	516	392
1951	650	604	846	1 208	1 374	1 627	1 605	1 068	813	601	429	346
1952	605	526	698	971	1 303	1 623	1 296	881	822	562	493	458
1953	702	652	917	1 615	1 987	2 049	1 548	1 235	916	504	376	340
1954	501	549	834	1 101	1 310	1 672	1 316	998	810	471	435	388
1955	612	577	916	1 271	1 474	1 678	1 364	839	540	423	421	392
1956	619	588	839	1 447	1 819	1 894	1 607	1 144	789	542	579	633
1957	992	966	1 401	1 982	2 347	2 427	2 012	1 269	903	529	459	408
	Kvit ost.											
1939	805	703	831	965	1 051	1 057	898	767	852	871	712	643
1949	578	477	758	1 233	1 435	1 513	1 229	1 037	824	652	553	659
1950	864	753	1 165	1 514	1 735	1 924	1 580	1 371	1 244	778	605	645
1951	917	849	1 186	1 674	1 830	2 017	1 981	1 589	1 293	1 106	696	663
1952	953	862	1 204	1 709	2 119	2 370	2 213	1 729	1 653	1 127	970	1 065
1953	1 318	1 221	1 696	1 866	2 017	2 207	1 881	1 687	1 468	824	545	624
1954	846	818	1 410	2 002	2 204	2 429	2 203	1 784	1 589	921	690	752
1955	902	880	1 369	1 956	2 153	2 401	2 033	1 520	1 325	1 077	777	849
1956	1 112	1 064	1 473	2 162	2 582	2 707	2 382	1 951	1 551	1 277	1 111	1 115
1957	1 170	963	1 325	1 962	2 404	2 464	2 269	1 995	1 671	1 125	810	816
	Brun ost.											
1939	550	564	711	688	799	808	725	607	554	570	500	483
1949	539	532	821	1 066	1 300	1 285	1 068	900	677	556	555	663
1950	917	897	1 228	1 218	1 362	1 369	983	791	692	598	574	673
1951	946	970	1 188	1 433	1 470	1 508	1 428	1 134	901	804	668	749
1952	1 035	1 022	1 237	1 333	1 467	1 387	1 365	1 058	763	516	671	876
1953	1 065	968	1 140	993	1 026	1 052	877	660	572	523	458	593
1954	765	759	1 228	1 286	1 363	1 400	1 370	1 030	853	645	634	761
1955	876	881	1 061	1 177	1 286	1 392	1 262	973	714	623	617	800
1956	1 072	1 047	1 093	1 256	1 333	1 416	1 261	1 036	818	684	641	511
1957	759	795	989	1 148	1 370	1 328	1 286	1 070	895	715	694	806

Produksjonen av smør og ost aukar i tida frå januar—februar og framover til mai—juni, då produksjonen er størst. Deretter er det nedgang til november—desember.

Tabell 30 syner talet på kontrollerte slakt i dei einskilde månader i 1957 samanlikna med dei tilsvarende månader i 1954, 1955 og 1956.

Fyrst frå og med juli månad 1951 har ein fått oppgaver frå Veterinærdirek-

Tabell 30. Talet på kontrollerte slakt. Fyrstegongskontroll.

	1954	1955	1956	1957	1954	1955	1956	1957
	Storfe.				Hest.			
Januar	12 863	16 753	21 387	21 935	688	741	892	1 083
Februar.....	11 847	14 801	20 538	15 449	590	469	793	600
Mars	16 804	19 889	19 034	14 997	659	444	490	509
April	18 129	18 756	16 176	15 331	640	344	424	370
Mai	19 189	23 127	16 572	20 339	474	355	328	370
Juni	17 196	23 825	13 382	18 981	514	389	355	459
Juli	10 345	13 339	6 785	9 249	368	241	265	308
August	14 894	18 741	11 003	11 493	519	267	450	403
September	17 979	26 867	19 466	17 112	858	648	661	560
Oktober	25 062	37 175	34 271	32 871	2 060	1 478	1 669	1 398
November.....	21 249	36 025	17 285	24 179	1 902	1 652	1 215	1 636
Desember	16 490	19 748	29 463	16 222	803	670	836	764
Til saman	202 047	269 046	225 362	218 158	10 075	7 698	8 378	8 460
	Svin.				Sau.			
Januar	20 554	23 158	36 705	44 323	10 070	9 556	11 498	9 078
Februar	23 120	36 242	47 713	45 222	5 358	4 995	5 899	5 533
Mars	38 797	51 486	54 073	48 438	3 060	4 418	2 733	2 881
April	38 075	35 689	56 928	52 164	2 743	2 595	2 254	2 460
Mai	31 190	38 951	50 917	43 028	2 902	2 853	2 738	3 243
Juni	26 404	36 610	30 236	33 187	3 009	3 199	2 496	2 548
Juli	24 029	31 205	30 899	32 666	13 364	11 537	5 565	6 634
August	25 012	34 599	34 081	28 583	44 256	46 151	36 906	34 680
September	23 651	30 908	28 074	26 023	84 332	85 347	71 338	67 755
Oktober	23 293	30 519	33 315	33 549	176 820	193 854	195 449	207 486
November.....	26 635	41 721	29 510	35 377	53 007	85 349	53 498	60 987
Desember	47 288	61 290	75 022	61 601	9 679	10 808	18 205	8 307
Til saman	348 048	452 378	507 473	484 161	408 600	460 662	408 579	411 592
	Spekalv.				Gjøkalv.			
Januar	14 685	14 893	18 353	17 366	1 082	1 014	1 137	1 118
Februar.....	15 090	15 029	19 087	15 836	1 227	1 030	1 312	1 102
Mars	25 810	28 488	24 545	25 958	1 771	1 806	1 361	1 295
April	24 012	33 003	30 439	27 414	2 107	1 888	1 405	1 622
Mai	14 504	16 498	18 172	16 868	2 037	2 256	1 683	2 052
Juni	9 462	11 896	10 643	10 373	2 232	2 638	1 721	2 088
Juli	6 257	7 559	6 325	6 636	1 667	1 721	1 134	1 267
August	4 424	6 060	4 472	4 271	1 420	1 813	1 181	1 227
September	6 515	9 254	7 126	5 741	1 662	2 149	1 683	1 441
Oktober	11 761	15 452	14 801	13 411	1 860	2 265	1 744	2 182
November.....	12 207	17 386	9 963	14 235	1 160	1 349	736	1 030
Desember	11 166	14 248	13 457	11 333	969	870	1 238	811
Til saman	155 893	189 766	177 383	169 442	19 194	20 799	16 335	17 235

toratet over talet på slakt som er synfari på ny. Tidlegare fekk ein berre oppgâver over kor mykje det var kontrollert i alt. Slakt som var synfari på ny, vart registrert som kontrollert kvar gong det gjekk gjennom kontrollen.

Tala i tabell 30 gjeld slakt som er kontrollert for fyrste gong. Talet på kontrollerte slakt av storfe, spekalv og svin var noko mindre i 1957 enn i 1956. For sau, gjøkâlvalv og geit var det litt auke.

Tabell 31 gjev eit oversyn over kor mykje slakt det er som er synfari på ny.

Tabell 31. Talet på slakt som er synfari på ny.
Prosent av fyrstegongskontroll.

	Storfe	Hest	Svin	Sau *	Geit	Spekalv ²	Gjøkâlvalv
Året 1952	16,8	9,2	22,0	24,2	9,4	4,8	6,9
» 1953	20,2	12,8	26,3	34,0	24,6	5,7	8,6
» 1954	20,0	16,1	22,7	31,9	22,3	6,3	7,3
» 1955	14,1	17,4	23,8	22,7	35,6	12,4	12,2
» 1956	25,1	20,1	29,3	43,0	37,2	12,4	10,0
» 1957	27,9	29,2	33,8	41,2	40,5	15,4	12,9

Ny synfaring var — relativt sett — meir vanleg i 1957 enn i dei tidlegare år ein har oppgâver for. Einaste unnataket er saueslaktet. Det var etter måten litt fleire saueslakt som vart synfari på ny i 1956. Tabellen syner at det kan vera store variasjonar frå år til år.

Det slaktet som går gjennom ny synfaring, er i fyrste rekkje slikt som er sendt vidare til ein annan stad der det er kontrollstasjon, og slikt som blir marknadsført etter at det har legi på fryselerager.

Tabell 32 gjev eit oversyn over talet på skinn som vart produserte i pelsdyrgardane.

Tabell 32. Talet på skinn frå pelsdyrgardane.

	Sølvrev	Blårev	Platinarev	Mink
1939-40	370 000	21 000	2 000	16 000
1948-49	107 000	70 000	9 000	55 000
1949-50	80 000	71 000	7 500	58 000
1950-51	70 000	56 000	4 500	55 000
1951-52	88 000	72 000	4 900	85 000
1952-53	83 000	58 000	2 400	145 000
1953-54	46 000	28 000	2 700	181 000
1954-55	20 000	33 000	1 200	231 000
1955-56	18 000	62 000	800	350 000
1956-57	8 000	42 000	450	515 000
1957-58	3 500	27 000	300	515 000

Eit oversyn over utførsla av pelsskinn finn ein i tabell 33.

Tabell 33. Utførsle av ureidde pelsskinn.

	Sølvrev		Blårev		Platinarev		Mink	
	Talet på skinn	Verde i 1000 kr.	Talet på skinn	Verde i 1000 kr.	Talet på skinn	Verde i 1000 kr.	Talet på skinn	Verde i 1000 kr.
1949-50	109 357	12 857	93 416	8 084	9 175	1 318	63 856	4 906
1950-51	73 352	9 712	54 305	5 195	6 078	977	48 744	6 568
1951-52	103 923	9 682	78 204	5 200	4 232	497	74 257	7 646
1952-53	39 363	3 219	27 744	1 797	958	132	138 303	11 957
1953-54	58 571	4 383	64 033	4 846	1 559	180	175 094	17 912
1954-55	42 697	3 644	24 510	3 652	3 093	298	242 509	29 197
1955-56	12 873	1 065	53 677	4 601	676	81	330 427	38 702
1956-57	11 771	830	64 626	5 077	396	41	501 972	45 907

Tala i tabell 33 samsvarar til dels dårleg med oppgåvene i tabell 32. Dette skriv seg mellom anna frå at det til sine tider blir ført ut berre ein del av skinnproduksjonen i året. Til andre tider blir det ført ut skinn som har legi over frå tidlegare år, ved sida av ein større del av det som er produsert i året.

Utførsle av mink- og blårevskinn var mykje større i 1956-57 enn året før. For skinn av sølvrev og platinarev har det vori nedgang. Rekna etter verd, fall 89 prosent på minkskinna i 1956-57, mot 87 prosent i 1955-56 og 18 prosent i 1949-50.

Lønene i jordbruket 1957-58.

Kvart år frå og med driftsåret 1915-16 er det henta inn oppgåver over lønene i jordbruket. Dei fyrste åra var det Selskapet for Norges Vel som henta inn oppgåvene. Frå og med 1923-24 er det Byrået som har denne statistikken. Dei oppgåvene ein hadde tidlegare, var fem-årlege.

Oppgåvene blir henta inn på spørjeskjema som kvart år i januar blir sende til fire gardbrukarar i kvart herad. For driftsåret 1957-58 har det komi inn ca. 1 100 oppgåver.

Oppgåvene skal gjelda den arbeidsløn som ålment blir betalt i heradet. Det er altså ikkje individuelle lønsoppgåver. Ein spør etter lønene for menn og kvinner, serskilt for sumar- og vinterhalvåret, både for meir faste arbeidarar (tenarar

Tabell 34. Arbeidsløn i kroner.

	I sumarhalvåret								I vinterhalvåret		
	Månadsløn på arbeidsgjevars kost		Dagløn på eigen kost						Dagløn for		
			I våronna		I slåttonna		I skurdonna		Skogsarbeid		Skogs- køy- ring (mann og hest)
	Te- nest- gutar	Te- nest- gjenter	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner	Menn	Kvin- ner	På arbgj. kost	På eigen kost	
1938-39	55	35	5,23	3,46	5,68	3,65	5,35	3,59	3,79	5,41	8,84
1948-49	245	142	17,44	11,49	18,44	12,01	17,53	11,72	14,90	19,10	29,44
1949-50	263	156	18,27	12,32	19,25	12,80	18,44	12,52	15,59	19,63	29,88
1950-51	284	173	19,62	13,26	20,59	13,77	19,64	13,42	16,97	21,39	31,10
1951-52	313	190	21,94	14,91	22,98	15,53	22,14	15,29	19,97	24,80	36,99
1952-53	341	208	24,11	16,28	25,11	16,85	24,34	16,50	21,58	26,66	38,90
1953-54	349	217	25,23	17,13	26,09	17,82	25,24	17,54	22,34	27,77	40,47
1954-55	374	236	26,49	18,38	27,52	18,93	26,94	18,83	24,03	29,11	42,40
1955-56	398	250	27,89	19,47	28,87	20,14	28,19	19,85	25,29	30,78	45,18
1956-57	434	266	29,91	20,52	31,08	21,21	30,34	21,09	27,26	32,78	47,68
1957-58	453	282	30,95	21,78	32,07	22,68	31,26	22,30	28,42	33,97	51,00

og fjørsrøktarar) og for dagarbeidarar. Under dagarbeid skil ein mellom ymse arbeid, både på arbeidsgjevaren sin kost og på eigen kost. Når det gjeld skogsarbeid, spør ein òg etter prisen for hogging av tømmer og ved på akkord. På grunnlag av dei oppgåvene som kjem inn, reknar ein ut lønene som medeltal. Både fylkes- og rikstala er uegne medeltal av tala frå dei herad som har gjevi oppgåver. Dei oppgåvene som kjem inn på denne måten, ymsar mykje. Medeltala dekkjer såleis over store variasjonar.

Tabellane VIII og IX bak i boka viser medellønene for bygdene dei to siste åra og fylkestal for 1957–58 for alle dei grupper av lønsmottakarar som ein har oppgåver for. I tabell X er tala jamførde med oppgåvene for 1948–49 og 1956–57. Utviklinga for bygdene under eitt ser ein av tabell 34.

Løna til fast hjelp blir gjevi opp som månadsløn på arbeidsgjevaren sin kost i sumarhalvåret og i vinterhalvåret. Medels månadsløn sumaren 1957 var 453 kroner for gardsarbeidarar. Det var 4,4 prosent meir enn året før. Mannlege fjørsrøktarar hadde 551 kroner pr. måned, 6,6 prosent meir enn sumaren 1956. Månadsløna i sumartida var i medel 282 kroner for tenestgjenter. I høve til 1956 var det ein auke på 6,0 prosent. Løna til kvinnelege fjørsrøktarar var 353 kroner. Det var 7,0 prosent meir enn året før. Frå 1955 til 1956 var auken i månadslønene i sumartida 9—12 prosent for menn og 6—9 prosent for kvinner.

Månadsløna om vinteren er noko lægre enn lønene i sumartida. Auken siste året var om lag den same som for sumarlønene — 5—7 prosent.

Som i tidlegare år er lønene stort sett høgst på Austlandet og i Rogaland og lægst i Nord-Noreg. På Austlandet, i Agder og Rogaland var medellønene for gardsarbeidarar om lag 500 kroner pr. måned sumaren 1957. På Vestlandet, med unntak av Rogaland, og i Trøndelag var løna stort sett 400—450 kroner pr. måned og i Nord-Noreg litt under 400 kroner.

Månadsløna for tenestgjenter var i sumartida 310—330 kroner på Austlandet, i Agder og Rogaland, 200—220 kroner i Nord-Noreg og 260—310 kroner i resten av fylka.

Brigda frå året før ymsar noko frå fylke til fylke. I sume fylke er ikkje auken nemnande, i andre fylke er det meir enn 10 prosent. Dette ser ein av tabell 35.

For dagarbeidarar får ein oppgåver over løna både på arbeidsgjevaren sin kost og på eigen kost. I 1957 var medels dagløn for menn på arbeidsgjevaren sin kost: våronn kr. 25,84, slåttonn kr. 27,27 og skurdonn kr. 26,25. Dagløna på eigen kost var i same rekkjefylgje: kr. 30,95, kr. 32,07 og kr. 31,26. I høve til året før, er dette ein lønsauke på kr. 1,00—kr. 1,10. Det svarar til 3—5 prosent.

Medels dagløn for kvinner på arbeidsgjevares kost var sumaren 1957: våronn kr. 17,30, slåttonn kr. 18,38 og skurdonn kr. 17,97. Dagløna på eigen kost var i same rekkjefylgje: kr. 21,78, kr. 22,68 og kr. 22,30. Auken frå året før var ca. 80 øre pr. dag på arbeidsgjevares kost og kr. 1,30 på eigen kost. Dette svarar til 4—7 prosent auke.

Dagløna for anna gardsarbeid er noko lægre enn for onnearbeid, medan dagløna for grøfting er noko høgere. For handverksarbeid var dagløna sumaren 1957 i medel ca. 32 kroner på arbeidsgjevaren sin kost og ca. 37 kroner på eigen kost. I høve til året før, var dette ca. 5 prosent auke.

For skogsarbeid på dagløn var medelløna i vinterhalvåret 1957–58 kr. 28,42 på arbeidsgjevares kost og kr. 33,97 på eigen kost, ein auke på ca. 4 prosent frå året før. Dagløna for skogskøyning (mann og hest) auka med 7,0 prosent til kr. 51,00.

Tabell 35. Arbeidsløn 1957-58 jamført med 1948-49 og 1956-57.

	Menn					Kvinner				
	1948-49	1956-57	1957-58	Brigde i prosent frå		1948-49	1956-57	1957-58	Brigde i prosent frå	
				1948-49 til 1957-58	1956-57 til 1957-58				1948-49 til 1957-58	1956-57 til 1957-58
Kr.	Kr.	Kr.			Kr.	Kr.	Kr.			
Månadsløn i sumarhalvåret. Tenestfolk på arbeidsgjevars kost.										
Østfold	278	460	497	+ 78,8	+ 8,0	163	317	313	+ 92,0	- 1,3
Akershus	270	482	518	+ 91,9	+ 7,5	155	321	331	+ 113,5	+ 3,1
Hedmark	234	469	477	+ 103,8	+ 1,7	141	292	327	+ 131,9	+ 12,0
Oppland	263	487	530	+ 101,5	+ 8,8	159	303	332	+ 108,8	+ 9,6
Buskerud	289	482	526	+ 82,0	+ 9,1	174	296	329	+ 89,1	+ 11,1
Vestfold	264	464	474	+ 79,5	+ 2,2	153	267	318	+ 107,8	+ 19,1
Telemark	272	512	516	+ 89,7	+ 0,8	172	295	320	+ 86,0	+ 8,5
Aust-Agder	270	454	495	+ 83,3	+ 9,0	139	292	308	+ 121,6	+ 5,5
Vest-Agder	261	467	510	+ 95,4	+ 9,2	140	283	313	+ 123,6	+ 10,6
Rogaland	278	488	498	+ 79,1	+ 2,0	171	302	335	+ 95,9	+ 10,9
Hordaland	238	391	404	+ 69,7	+ 3,3	150	270	286	+ 90,7	+ 5,9
Sogn og Fjord.	254	426	462	+ 81,9	+ 8,5	159	292	313	+ 96,9	+ 7,2
Møre og Romsd.	214	365	367	+ 71,5	+ 0,5	136	252	265	+ 94,9	+ 5,2
S.-Trøndelag .	213	415	464	+ 117,8	+ 11,8	120	244	261	+ 117,5	+ 7,0
N.-Trøndelag .	219	431	447	+ 104,1	+ 3,7	122	255	274	+ 124,6	+ 7,5
Nordland	218	372	383	+ 75,7	+ 3,0	110	196	201	+ 82,7	+ 2,6
Troms	251	381	382	+ 52,2	+ 0,3	116	193	198	+ 70,7	+ 2,6
Finnmark	187	381	383	+ 104,8	+ 0,5	97	217	219	+ 125,8	+ 0,9
Bygdene i alt.	245	434	453	+ 84,9	+ 4,4	142	266	282	+ 98,6	+ 6,0
Dagløn i slåttonna på eigen kost.										
Østfold	19,24	32,29	33,06	+ 71,8	+ 2,4	13,48	23,33	23,75	+ 76,2	+ 1,8
Akershus	17,25	32,56	31,48	+ 82,5	- 3,3	13,01	23,75	24,68	+ 89,7	+ 3,9
Hedmark	16,72	30,38	31,46	+ 88,2	+ 3,6	11,73	21,12	22,70	+ 93,5	+ 7,5
Oppland	16,04	30,27	31,41	+ 95,8	+ 3,8	10,98	21,59	20,96	+ 90,9	- 2,9
Buskerud	19,30	32,14	33,31	+ 72,6	+ 3,6	12,62	21,10	24,03	+ 90,4	+ 13,9
Vestfold	18,55	32,48	33,64	+ 81,3	+ 3,6	13,41	23,71	25,39	+ 89,3	+ 7,1
Telemark	19,85	34,02	34,88	+ 75,7	+ 2,5	11,38	23,36	23,08	+ 102,8	- 1,2
Aust-Agder	18,47	32,93	33,50	+ 81,3	+ 1,7	10,47	20,82	21,35	+ 103,9	+ 2,5
Vest-Agder	19,83	32,52	33,93	+ 71,1	+ 4,3	11,31	19,94	21,60	+ 91,0	+ 8,3
Rogaland	19,02	31,07	32,28	+ 69,7	+ 3,9	12,87	22,31	23,26	+ 80,7	+ 4,3
Hordaland	17,76	29,26	30,39	+ 71,1	+ 3,9	11,18	19,60	21,58	+ 93,0	+ 10,1
Sogn og Fjord.	16,57	28,77	30,30	+ 82,9	+ 5,3	10,97	20,12	22,63	+ 106,3	+ 12,5
Møre og Romsd.	17,99	29,53	31,24	+ 73,7	+ 5,8	11,66	20,50	21,52	+ 84,6	+ 5,0
S.-Trøndelag .	18,61	30,83	32,02	+ 72,1	+ 3,9	13,50	22,03	24,60	+ 82,2	+ 11,7
N.-Trøndelag .	17,34	30,95	30,54	+ 76,1	- 1,3	10,88	20,89	21,79	+ 100,3	+ 4,3
Nordland	18,48	30,57	31,68	+ 71,4	+ 3,6	11,82	20,16	21,53	+ 82,1	+ 6,8
Troms	20,83	31,58	31,28	+ 50,2	- 0,9	14,86	22,06	22,76	+ 53,2	+ 3,2
Finnmark	21,13	33,42	34,91	+ 65,2	+ 4,5	12,41	23,72	26,80	+ 116,0	+ 13,0
Bygdene i alt.	18,44	31,08	32,07	+ 73,9	+ 3,2	12,01	21,21	22,68	+ 88,8	+ 6,9

Frå 1955-56 til 1956-57 auka daglønna for gardsarbeid, handverksarbeid og skogsarbeid stort sett med 5-7 prosent.

Medels hogstpris vinteren 1957-58 var kr. 16,88 pr. m³ berkt tømmer og kr. 11,46 pr. m³ uberkt tømmer. Auken frå vinteren før er 2,6 prosent. Hogst-

prisen for ved var i medel kr. 37,53 pr. 60 cm famn og kr. 3,21 pr. 1 m reis. Det var ikkje nemnande auke frå året før.

Jamført med lønene i 1948-49 er månadsløna om sumaren auka med om lag 90 prosent for menn og 100 prosent for kvinner. Dagløna har auka med 80-90 prosent på arbeidsgjevaren sin kost og med 70-80 prosent på eigen kost. Høgstprisane er auka med om lag 80-95 prosent for tømmer og noko mindre for ved.

Verdsetjinga av kosten hjå arbeidsgjevaren får ein eit uttrykk for ved å samanlikna løn på eigen kost og løn på arbeidsgjevaren sin kost. For 1957-58 var skilnaden mellom desse lønene kr. 4,80-5,60 for menn og kr. 4,30-4,60 for kvinner, rekna som medeltal for heile landet. Året før var kostdagsverdet kr. 4,65-5,60 for menn og kr. 3,70-4,00 for kvinner.

Lønsavtalen frå 1. mars 1956 mellom Jordbrukets Arbeidsgiverforening og Norsk Skog- og Landarbeiderforbund gjekk ut i januar 1958, då ny avtale vart gjort gjeldande. Den leiande lønssatsen vart auka med 30 øre pr. time. Sidan 1954 har det vori eit tillegg på 8 øre pr. time — som eit serskilt vederlag for skiftande helgedagar. Ved den siste avtalen er dette tillegget rekna med i dei nye satsane. Nettotillegget blir då 22 øre pr. time. Tariffsatsane er normalløns-satsar, som før.

Satsane for timelønt arbeid vart sette til kr. 2,25 for menn i alderen 16-18 år, med auke til kr. 3,55 for menn over 21 år med 4 års praksis. Dette gjeld fast arbeid. For sesongarbeid o. l. er det eit tillegg på kr. 2,00-3,00 pr. dag. Det er ikkje gjevi satsar for månadsløn når det gjeld vanleg gardsarbeid, men ein kan likevel gjera avtale om månadsløn på grunnlag av satsane for timeløn og 200 timar pr. månad.

For fjøsrøktarar aukar satsane frå 705 kroner pr. månad for fjøs med 10-14 kyr, til 815 kroner for større fjøs med minst to underordna arbeidarar. Røktarar med minst 4 års praksis på same gard skal ha eit tillegg på 200 kroner pr. år.

For kvinner i timelønt jordbruksarbeid er satsen kr. 2,05 (16-18 år), aukande til kr. 2,75 (over 20 år med 4 års praksis). For kvinneleg innehjelp er det framleis lønssatsar pr. månad. Satsen er 380 kroner for innehjelp i alderen 16-18 år og aukar til 500 kroner for dei som er over 20 år. For kokkegjenter over 20 år er satsen 530 kroner.

Alle lønssatsane gjeld bruttoløn. For kost på garden blir det gjort eit frådrag på kr. 4,50 pr. dag for timelønte og kr. 135,00 pr. månad for månadslønte. Frådraget for losji er kr. 50,00 pr. månad for eige rom og kr. 35,00 når det er to som deler rom. Arbeidarar med eige hushald skal ha høve til å kjøpa det dei treng av brensel og andre produkt frå garden, verdsett etter vanleg pris ved sal frå bruket.

Lønsavtalen frå januar 1958 har indeksføresegner på same måte som i industrien. Partane kan krevja at det blir teki opp tingingar om regulering av lønene når levekostnadsindeksen syner brigde som går over visse grenser som er avtala.

I lønsavtalen er ordinær arbeidstid for vanleg jordbruksarbeid sett til 48 timar pr. veke. For røktarar skal den vanlege arbeidstida ikkje vera over 9 timar pr. dag og ikkje over 220 timar i eit tidsrom av 4 veker. Det er serskilte satsar for overtidsarbeid. Avtalen har òg føresegner om ferie i samsvar med ferieloven. Medlemer av Jordbrukets Arbeidsgiverforening skal (frå 17. februar 1958) vera med i sams trygdetiltak eller annan godkjend skipnad som gjev rett til dagpengar under sjukdom for dei einskilte arbeidarar.

Tabell 36 viser nokre av dei vanlege lønssatsane.

Tabell 36. Nokre tariffsatsar frå lønsavtalane.

	Gardsarbeidar over 21 år med 4 års praksis		Fjøsroktar ved fjøs med 15–19 kyr	Kvinneleg innehjelp over 20 år
	med månadsløn	med timeløn (fast arbeid)		
	Kr. pr. mnd.	Kr. pr. time	Kr. pr. mnd.	Kr. pr. mnd.
Frå 15. jan. 1950..	337,00	1,80	385,00	¹ 140,00
» 15. okt. 1950..	372,00	1,98	425,00	¹ 168,00
» 15. april 1951..	406,00	2,15	464,00	¹ 199,50
» 15. okt. 1951..	448,00	2,36	510,00	¹ 227,50
» 15. jan. 1952..	488,00	2,56	554,00	¹ 255,00
» 15. jan. 1953..	496,00	2,60	563,00	¹ 264,00
» 14. april 1954..	536,00	2,80	607,00	¹ 264,00
» 1. mars 1956..	..	3,25	707,00	² 470,00
» 15. jan. 1958..	..	3,55	750,00	² 500,00

¹ Med fri kost og losji.

² Kost og losji rekna med.

Lønsavtalen for gartneri og hagebruk har andre satsar enn jordbruket. Frå 16. januar 1956 var lønssatsen kr. 3,60—kr. 3,65 pr. time for gartneriarbeidarar over 21 år med 2 års praksis. Frå 16. januar 1958 vart satsen auka til kr. 3,85 pr. time for arbeidarar over 19 år med 2 års praksis. For yngre folk er satsane lægre og for utdana gartnarar er dei høgre.

Lønsavtalen for skogbruket har normaltariffar for hogst av tømmer og ved. For driftsåra 1956–57 og 1957–58 var satsane for berkt tømmer kr. 9,85 pr. m³ med tillegg på kr. 0,53 for rotstokk og kr. 0,20 for mid- og toppstokk. Normaltariffen for vedhogst var kr. 2,80 pr. 1-meters reis og kr. 31,75 pr. meterfamn for barved frå rot. Ved sida av normaltariffen er det visse tillegg. Der tilhøva ligg slik til, er det tillegg for vanskelege hogsttilhøve, for strok som ligg avsides til, og gangtillegg. For timelønt arbeid som ikkje kjem inn under satsane, var løna kr. 3,85 pr. time for menn over 18 år og kr. 5,90 for mann og hest.

Frå 1. april 1958 vart satsane auka med 18 øre pr. time.

Prisar på landbruksprodukt og produksjonsmiddel m. m.

Avtalen av 19. april 1956 om prisar og tiltak til fremjing av jordbruket galdt fram til 1. juli 1958. Denne avtalen hadde vedtak m. a. om auka prisar på mjølk og mjølkeprodukt, brigde i kraftfòrskipnaden og korntrygda, finansiering av driftsbygningar og reguleringsfond for å sikra avsetnaden av jordbruksvarer. Mjølkeprisen vart justert i avtaleperioden. Tinginga om ny jordbruksavtale tok til i mars 1958.

Det var stort sett rolige pristilhøve i 1957. Engrosprisindeksen frå Statistisk Sentralbyrå steig noko frå hausten 1955 og frametter året 1956, men var på det næraste ubrigda i 1957. Hausten 1956 var det noko prisauke på importvarer, men seinare var det noko nedgang att. Engrosprisindeksen for 1957 var 112, mot 108 for 1956. 1952 er basisår (100).

Prisane på jordbruksprodukt og produksjonsmiddel var òg for det meste stabile i 1957. Tabell 37 viser prisindeksen for jordbruket. Det er Norges Landbrukshøgskole som utarbeider denne. Tidlegare var det stort sett Osloprisar som var grunnlaget for denne prisindeksen, og driftsåret 1938–39 var basisår. Indeksen byggjer no på vegne medeltal av distriktsprisar frå heile landet og har kalenderåret 1952 som basisår. Dei einskilde produkt er gjevne vekt etter verdesummane i totalrekneskapen for jordbruket.

Tabell 37. Prisindeks for jordbruket — frå Norges Landbrukshøgskole. Årsindeks. 1952 = 100.

	1952	1953	1954	1955	1956	1957
I. <i>Jordbruksprodukt i alt</i>	100	99	106	109	111	114
A. <i>Planteprodukt</i>	100	93	100	118	105	104
1. Korn.....	100	102	104	105	105	105
2. Poteter.....	100	83	102	126	108	100
3. Hagebruksprodukt.....	100	93	97	123	105	105
4. Stråför.....	100	82	63	87	91	85
B. <i>Husdyrprodukt</i>	100	100	107	107	113	117
1. Mjølkk.....	100	97	103	106	120	122
2. Kjøtt.....	100	110	119	115	114	121
3. Flesk.....	100	100	111	100	96	105
4. Ull.....	100	110	121	118	118	129
5. Egg.....	100	88	85	93	91	94
II. <i>Produksjonsmiddel og produksjonstenester</i>	100	103	103	105	115	121
A. <i>Uvarige produksjonsmiddel</i>	100	101	102	104	118	127
1. Kunstgjødsel og kalk.....	100	100	99	103	107	107
2. Innkjøpt för.....	100	100	101	101	125	137
a. Kraftför.....	100	100	100	101	124	140
b. Skuma mjølk.....	100	98	108	108	123	112
3. Såvarer.....	100	116	116	120	126	131
4. Traktorbensel.....	100	100	100	100	97	109
5. Ymse.....	100	99	102	111	119	128
6. Produksjonstenester.....	100	105	105	105	108	112
B. <i>Varige produksjonsmiddel</i>	100	106	106	108	110	113
1. Bygningar.....	100	109	107	108	111	116
2. Maskinar og reiskapar.....	100	102	102	105	109	108
3. Grøftemateriale.....	100	111	111	111	115	117
III. <i>Arbeidsløn</i>	100	105	111	118	127	135

Indekstalet for jordbruksprodukt i alt gjekk opp frå 111 i 1956 til 114 i 1957. Auken skriv seg frå husdyrprodukta, medan talet for planteprodukt syntte noko nedgang.

Tabell 38 viser indekstala månadsvis for hovudgruppene.

Tabell 38. Prisindeks for jordbruket — frå Norges Landbrukshøgskole. Månadsindeks. 1952 = 100.

	Jordbruksprodukt i alt			Planteprodukt			Husdyrprodukt			Produksjonsmiddel og produksjonstenester		
	1955	1956	1957	1955	1956	1957	1955	1956	1957	1955	1956	1957
Januar	110	109	115	107	119	97	111	107	119	104	107	122
Februar	108	108	113	109	123	97	108	105	117	104	107	122
Mars	106	108	113	112	127	98	105	104	117	105	108	123
April	105	110	112	113	130	99	104	103	115	105	108	123
Mai	106	114	112	114	129	99	104	110	115	105	119	123
Juni	108	114	112	119	128	99	105	110	115	104	119	123
Juli	111	114	115	131	121	111	106	112	117	104	120	122
August	112	113	114	134	103	93	107	116	120	105	119	120
September	109	116	116	108	98	93	109	121	121	106	120	121
Oktober	109	114	117	107	90	102	110	120	121	106	120	122
November	111	115	118	111	92	112	111	120	120	106	121	122
Desember	112	117	119	115	96	114	111	122	120	106	121	122

Indekstalet for planteproduktene gjekk sterkt ned hausten 1956 på grunn av dei store avlingane. Dei siste månadene i 1957 var det auke. Tala for husdyrproduktene syner mindre brigde. Det var noko auke i kjøt- og fleskeprisane hausten 1956. Sesongrørslene for mjølk, sauekjøt og egg har òg verknad på månadstala.

Kornprisane for året 1957 var dei same som året før: 90 øre pr. kg for kveite, 83 øre for rug, 70 øre for bygg og 61 øre for havre. Som før var det eit tillegg på 4 øre pr. kg bygg for visse fjell- og fjordbygder. På grunn av dei vanskelege bergingstilhøva for kornet, vart det maksimale frådraget for redusert kvalitet sett noko ned. Korn som berre er skikka til fôr, har Statens Kornforretning teki mot etter lægre prisar: 75 øre pr. kg for kveite, 65 øre for bygg og 56 øre for havre. Desse prisane er 2 øre høgare enn for fôrkorn av 1956-avlinga.

Korntrygda var den same som året før, då trygda vart brigda i samband med den nye kraftfôrskipnaden. For matkorn av kveite og rug er trygda 19 øre pr. kg for inntil 1 000 kg pr. bruk. Utanom dette er trygda for kveite, rug, bygg og erter 14 øre pr. kg og 10 øre pr. kg for havre og blandkorn. Samla mengd som det blir gjevi trygd for, er avgrensa i høve til budskapen på bruket pr. 1. juli (for slaktegris òg pr. 1. februar), men utan omsyn til bruksstorleik. For kyr t. d. er mengda 250 kg, for slaktegris 50 kg og for fjørfe 10 kg. Berre korn som er skikka til mat eller har fullt verde som fôr er rettkomi til trygd. Føresegna om at norsk salskorn må leverast til Statens Kornforretning eller annan godkjend kjøpar vart teki bort i oktober 1957, men Statens Kornforretning har som før plikt til å kjøpa norsk korn.

Frå og med 1948 har det vori potettrygd. Dei siste åra har denne trygda stort sett vori knytt til den potetmassen som blir nytta til silofôr. For avlingsåret 1956 var satsane 12 øre pr. dm³ kokt silomasse og 8 øre pr. dm³ rå masse for inntil 10 000 dm³ pr. bruk. I Nord-Noreg og i dei fjell- og fjordbygder i Sør-Noreg som har sertillegg i prisen på bygg, vart det gjevi arealtrygd òg. Trygda var kr. 30,00 pr. dekar for inntil 5,5 dekar, men med halv trygd for fyrste dekalet. Arealtrygda var avgrensa i høve til korntrygda, slik at det vart gjevi arealtrygd for poteter berre i den mon samla korn- og arealtrygd ikkje var større enn 500 kroner pr. bruk. Dette var dei same satsane som galdt for avlinga i 1955.

Satsane for avlinga i 1957 er dei same som før, men med høve til å redusera silotrygda med inntil 2 øre pr. dm³, slik at utgiftene til potettrygd ikkje blir meir enn 36 mill. kroner for avlinga frå 1956 og 1957 til saman.

Etter jordbruksavtalen skulle det nyttast inntil 18 mill. kroner til potettrygd for kvart av avlingsåra 1956 og 1957. For avlingsåret 1956 vart 139,5 mill. dm³ kopt og 1,6 mill. dm³ rå potetsilomasse og 116 000 dekar potetareal godkjent til trygd. Utgiftene til potettrygda vart då meir enn 18 mill. kroner.

Tabell 39 gjev eit oversyn over korn- og potettrygda for avlingsåra 1950–1955.

Tabell 39. Korn- og potettrygd 1950–51 til 1955–56
(avlingsåra 1950–1955).

	I alt bruk med trygd	Trygd i 1000 kroner			Prosentvis delt på fylka		Prosentvis delt på korntrygd og potettrygd	
		Korn-trygd	Potet-trygd	Til saman	Korn-trygd	Potet-trygd	Korn-trygd	Potet-trygd
<i>Rekneskapsår:</i>								
1950–51	143 450	22 984	10 460	33 444	—	—	68,7	31,3
1951–52	152 580	25 520	14 963	40 483	—	—	63,0	37,0
1952–53	146 483	23 415	15 639	39 054	—	—	60,0	40,0
1953–54	144 692	25 485	21 447	46 932	—	—	54,3	45,7
1954–55	141 238	25 929	15 930	41 859	—	—	61,9	38,1
1955–56	117 363	23 684	9 871	33 555	—	—	70,6	29,4
<i>Fylka 1955–56:</i>								
Østfold	5 817	2 185	64	2 249	9,2	0,6	97,2	2,8
Akershus	6 668	2 550	192	2 742	10,8	1,9	93,0	7,0
Hedmark	11 688	3 942	757	4 699	16,6	7,7	83,9	16,1
Oppland	12 659	3 987	1 155	5 142	16,8	11,7	77,5	22,5
Buskerud	6 185	1 244	229	1 473	5,3	2,3	84,4	15,6
Vestfold	4 615	1 558	412	1 970	6,6	4,2	79,1	20,9
Telemark	4 151	407	209	616	1,7	2,1	66,1	33,9
Aust-Agder	2 328	170	168	338	0,7	1,7	50,3	49,7
Vest-Agder	2 610	137	172	309	0,6	1,8	44,3	55,7
Rogaland	6 590	1 962	886	2 848	8,3	9,0	68,9	31,1
Hordaland	7 083	86	556	642	0,4	5,6	13,4	86,6
Sogn og Fjordane	6 248	67	767	834	0,3	7,8	8,0	92,0
Møre og Romsdal	9 661	555	879	1 434	2,3	8,9	38,7	61,3
Sør-Trøndelag	8 335	2 320	860	3 180	9,8	8,7	72,9	27,1
Nord-Trøndelag	8 985	2 460	1 865	4 325	10,4	18,9	56,9	43,1
Nordland	8 773	53	461	514	0,2	4,7	10,3	89,7
Troms	4 121	1	188	189	—	1,9	0,5	99,5
Finmark	846	—	51	51	—	0,5	—	100,0

Tabell 40 viser kjøp og leigemaling av norsk korn og utgiftene til trygd m. m. for kornet.

Omsetnaden av norsk korn var stor i 1956–57, både på grunn av dei store avlingane og fordi korntrygda var avgrensa. Utgiftene til innkjøp, frakt m. m. var i medel kr. 5,66 pr. 100 kg i 1956–57, mot kr. 4,36 året før. Det var serleg fraktutgiftene som auka, men det var òg større utgifter enn før til lagringstillegg.

Tabell 40. Kjøp og leigemaling av norsk korn, utgifter til trygd o. a.

	Statens kjøp av norsk korn ¹	Bygdemylnene: Leigemaling og kjøp ²	Statens utgifter til:	
			Trygd	Innkjøp, frakt o. a. for norsk korn
	Tonn	Tonn	Mill. kr.	Mill. kr.
1938-39	72 293	206 711	11,2	1,8
1939-40	51 743	201 545	11,6	1,5
1948-49	84 893	190 619	24,5	2,5
1949-50	45 174	182 056	23,7	1,6
1950-51	52 471	186 163	23,7	2,0
1951-52	65 812	181 204	26,1	3,0
1952-53	80 407	166 986	23,8	3,5
1953-54	128 154	176 112	26,6	5,4
1954-55	146 186	179 201	26,7	6,3
1955-56	121 112	159 128	24,6	5,3
1956-57	257 544	172 787	21,6	14,6

¹ Frå 1948-49 også bygdemylnene sitt kjøp.

² Frå 1948-49 berre leigemaling.

Tabell V bak i boka gjev eit oversyn over samla tilgang og avgang av korn og poteter, rekna etter forbruksår. Tabellen viser sterk nedgang i innførsla av korn og kornvarer siste året.

Tabell 41 viser medelprisar til produsent for sume jordbruksvarer, ved levering på hovudmarknad.

Tabell 41. Prisar til produsent.

	¹ Høy			² Poteter			³ Egg		
	Kr. pr. 100 kg			Kr. pr. 100 kg			Kr. pr. kg		
	1955	1956	1957	1955	1956	1957	1955	1956	1957
Januar	16,20	25,00	19,00	29,00	33,50	19,00	3,30	3,30	3,07
Februar	17,00	28,00	21,00	29,00	37,40	19,00	3,40	3,80	2,87
Mars	19,00	28,00	24,00	29,00	38,00	19,00	3,80	4,28	3,43
April	23,00	28,00	22,00	29,75	40,00	19,00	4,20	4,25	4,32
Mai	26,00	28,00	21,00	32,50	40,00	19,00	4,90	4,25	4,53
Juni	28,00	28,00	20,00	38,00	37,75	19,00	5,20	4,23	5,17
Juli	28,00	23,00	20,00	52,00	35,75	32,00	4,95	4,75	5,20
August	25,00	21,50	22,50	62,20	20,20	20,00	4,80	4,77	5,20
September	25,00	19,60	24,00	30,40	17,20	22,50	4,81	5,20	5,15
Oktober	25,00	19,00	22,00	26,00	17,00	24,00	4,81	5,03	5,12
November	25,00	19,00	21,50	27,53	17,00	31,00	4,81	4,30	4,42
Desember	25,00	19,00	21,50	28,50	19,00	32,00	4,21	3,40	4,08
Året	23,52	23,84	21,54	34,49	29,40	22,96	4,43	4,30	4,38

¹ Pressa høy fritt levert grossist, Trondheim.

² Vanlege kvite matpoteter fritt levert grossist, Oslo, ekskl. emballasje.

³ Netto avrekningspris til produsent, Austlandet.

Tabell 41 (framh.). Prisar til produsent.

	¹ Oksekjøtt			¹ Sauekjøtt			¹ Flesk		
	Kr. pr. kg			Kr. pr. kg			Kr. pr. kg		
	1955	1956	1957	1955	1956	1957	1955	1956	1957
Januar	6,15	5,50	6,00	5,50	5,00	5,65	5,40	4,72	5,30
Februar	5,88	5,50	6,00	5,50	5,00	5,65	5,01	4,60	5,30
Mars	5,56	5,50	6,00	5,50	5,00	5,65	4,66	4,60	5,30
April	5,50	5,50	6,00	5,50	5,00	5,65	4,70	4,60	5,30
Mai	5,50	5,50	6,00	5,50	5,00	5,65	4,79	4,60	5,30
Juni	5,50	5,50	6,00	5,50	5,00	5,65	4,90	4,60	5,30
Juli	5,50	5,50	6,00	5,84	5,00	5,72	4,90	4,60	5,30
August	5,50	5,50	6,00	5,00	5,40	6,40	4,90	4,60	5,30
September	5,50	5,50	6,00	5,00	5,25	5,89	4,95	5,00	5,30
Oktober	5,50	5,50	6,00	5,00	5,25	5,53	5,10	5,00	5,30
November	5,50	5,60	6,00	5,00	5,30	5,75	5,18	5,05	5,30
Desember	5,50	6,00	6,00	5,00	5,65	5,75	5,35	5,30	5,30
Året	5,59	5,55	6,00	5,32	5,15	5,75	4,99	4,77	5,30

¹ Brutto avrekningspris til produsent for slakt i heile skrottar levert Oslo, klasse I etter notering frå Norges Kjøtt- og Fleskesentral.

På grunn av store avlingar i 1956 var prisane på dei fleste planteprodukt heller låge frå hausten 1956 og i fyrste halvår av 1957.

Produsentprisane for poteter på Oslo-marknaden var kr. 19,00 pr. 100 kg, mot 30—40 kroner i fyrste halvår 1956. Utover hausten 1957 gjekk prisane opp og var kr. 32,00 i medel for desember, mot kr. 19,00 i desember 1956.

Prisane til produsent for hovudkål og gulrot var om lag dei same hausten 1957 som hausten 1956. Prisane på norsk frukt var mykje høgre hausten 1957 enn på same tid året før.

Prisane på kjøtt og flesk vart auka noko hausten 1956. For storfe kjøtt vart pristillegget dekt ved statstilskot. Seinare var det berre små prisbrigde. Det var nokre prisreguleringar for flesk i lægre kvalitetsklassar, og elles var det vanleg sesongauke for sau og lam kring månadsskiftet juli—august. I ei veke, frå 16. september, vart prisnoteringane frå Norges Kjøtt- og Fleskesentral sette ned med inntil kr. 1,50 pr. kg for storfe og svin i samband med eit realisasjonssal av lagerware. Seinare på hausten var det noko knapp tilgang på svineslakt.

Eggprisane gjekk sterkt ned i dei siste månadene av 1956 og i januar—februar 1957. Det var stor eggproduksjon og låge eksportprisar. Produksjonen gjekk sterkt ned i dei fylgjande månader. Prisane gjekk opp og vart etter kvart høgre enn i dei tilsvarende månader året før. Eksporttilhøva vart òg noko betre. Samla utførsle av egg var 2 237 tonn i 1957 mot 2 583 tonn i 1956. Ved årsskiftet 1957—58 var det sesongnedgang i eggprisane, men dei var ikkje så låge som året før.

Utsalsprisane for mjølk og fløyte vart auka frå 11. mars 1957 ved ei justering av jordbruksavtalen. Detaljprisen for heilmjølke vart auka med 2 øre pr. liter og prisen på fløyte med 5—10 øre pr. liter. Grunnlaget for denne auken var ein inntektsauke for industriarbeidarane på 3 øre pr. time utover ramma for tariffoppgerdet våren 1956. Utsalsprisane for fløyte vart òg auka i mai på grunn av auka avansesatsar. I juni vart utsalsprisane sette ned med kr. 0,50—1,75 pr. liter for fløyte og med kr. 1,25 pr. kg for ost. Noko seinare vart smørprisen sett ned med kr. 1,25 pr. kg. Desse prisreduksjonane var ein lekk i ei

regulering' av levekostnadene. Det vart gjevi kompensasjon ved tillegg til det generelle statstilskotet til mjølk og mjølkeprodukt, regulert etter omsett varemengd. Frå 1. april 1958 vart utsalsprisane auka som ein lekk i ei nedskjering av samla subsidiesum.

Tabellane 42 og 43 viser utsalsprisane for mjølk og fløyte og prisane på smør og ost ved sal frå meieri til detaljist.

Tabell 42. Prisar på mjølk og fløyte. Sone I, laust mål. Øre pr. liter.

	Heilmjølk	Skumamjølk	Kremfløyte (35 pct. feitt)
Frå 18. februar 1949	45	20	475
» 1. januar 1951	45	20	490
» 25. april 1951	¹ 47	21	510
» 2. mai 1951	¹ 49	21	550
» 17. desember 1951	54	24	595
» 3. juli 1952	56	26	595
» 1. desember 1952 (til vanlege hushald)..	45	26	595
» 1. juli 1954 —>—	53	27	655
» 23. april 1956 —>—	64	32	770
» 1. september 1956 —>—	56	32	770
» 11. mars 1957 —>—	58	32	780
» 3. mai 1957 —>—	58	32	790
» 5. juni 1957 —>—	58	32	615
» 1. april 1958 —>—	68	32	790

¹ + 1 øre i Oslo og Bergen meieriområde.

Tabell 43. Prisar på smør og ost, frå meieri til detaljist. Kr. pr. kg.

	Smør	Heilfeit gaudaost	Halvfeit nøkkelost	Blanda geitmysost	Mager mysost
Frå 3. april 1950	6,60	2,90	2,30	2,90	1,20
» 1. januar 1951	6,60	3,55	2,65	3,60	1,35
» 18. mai 1951	6,60	3,85	3,00	3,80	1,45
» 1. januar 1952	6,60	4,35	3,50	4,15	1,80
» 3. juli 1952	6,60	4,55	3,70	4,35	1,95
» 1. juli 1954	7,05	5,20	4,45	5,00	2,65
» 23. april 1956	8,05	6,35	5,60	6,20	3,80
» 7. juni 1957	8,05	5,00	4,25	4,85	2,45
» 1. juli 1957	6,92	5,00	4,25	4,85	2,45
» 1. april 1958	8,05	5,00	4,25	4,85	2,45

Statstilskotet til mjølkeprisen er dels eit grunntilskot som blir rekna med i grunnprisane når mjølkesentralane gjer opp med produsentane, dels eit driftstilskot som blir rekna ut serskilt for dei einskilde produsentar. Etter avtalen frå april 1956 skal grunntilskotet vera 12,7 øre pr. liter i medel for året. Det skiftar mellom ca. 9 øre i mai—juni og 16 øre i september—januar. Tilskotet for geitmjølk er 2 øre høgre. For heilmjølk og anna uskuma mjølk som blir levert til detaljutsal, blir det gjevi eit omframt tilskot på 10 øre pr. liter. I samsvar med brigda i utsalsprisane vart dette tilskotet auka til 17,2 øre pr. liter frå 1. september 1957 og redusert med 9 øre pr. liter frå 1. april 1958. Driftstilskotet vart etter jordbruksavtalen sett til 9 øre pr. kg for inntil 5 000 kg mjølk årleg pr. bruk

og 5 øre pr. kg for inntil 5 000 kg meir enn dette. Elles var det nokrø brigde i tilskotsreglane for Finnmark og visse fjell- og fjordbygder, og for fraktutgiftene for mjølk frå produsent til meieri.

Dei prisane som meieria kan betala til leverandørane, vil òg retta seg etter driftskostnadene ved meieria. Tabell 44 gjev eit oversyn over det økonomiske resultatet for meieridrifta etter meieristatistikken.

Tabell 44. Bruttovinning og nettovinning av meierimjølka.
Øre pr. kg. (Kondenseringsfabrikkane ikkje med.)

År	Brutto- vinning	Drifts- utgifter	Netto- vinning	Til leverandørane		Rest ¹
				Utbetalt	Andre utreisler	
1953	65,41	10,10	55,31	52,30	1,81	1,20
1954	69,66	10,86	58,80	55,78	1,80	1,22
1955	75,03	11,95	63,11	60,20	1,94	0,97
1956	83,91	12,39	71,52	68,35	2,02	1,15
1957	84,80	13,04	71,76	68,82	2,05	0,89

¹ Til andre føremål og overføringar mellom driftsåra.

Oppgåvene i denne tabellen syner avvik frå tilsvarende tidlegare oppgåver. Det skriv seg frå visse brigde i utrekninga av tala. Før vart t. d. vederlag for mjølketransport til meieriet rekna med under «utbetalt», men er no teki med under «andre utreisler» til leverandørane.

Utførsla av mjølkeprodukt har auka sterkt dei siste åra. I 1957 vart det utført 7 300 tonn smør, mot 4 300 tonn i 1956 og 1 700 tonn i 1955. Utførsla av ost var 6 500 tonn i 1957, mot 3 700 tonn i 1956 og 2 000 tonn i 1955.

Noteringsprisane for norsk ull har lenge vori ubrigda, men dei vart sette noko opp i 1957 med verknad frå 1. april. Noteringa vart då kr. 11,30 pr. kg for klasse A ekstra. Tabell 45 syner sume av prisane i tida sidan 1950.

Tabell 45. Prisnoteringar for norsk ull. Kr. pr. kg.

	Sams heilårs- og haustull	Klasse A I	Klasse A Ekstra
Oktober 1950	6,70	10,50	12,45
Desember 1950	9,30	14,50	17,10
Mai 1951	10,40	16,20	19,10
August 1951	6,40	10,00	11,80
Mars 1952	5,80	9,00	10,60
April 1952	4,00	6,20	7,30
Mai 1952	4,70	7,40	8,70
Oktober 1952	5,10	8,00	9,60
Mai 1953	5,80	9,00	10,80
Oktober 1953	5,75	9,50	10,50
1. april 1954	6,85	9,75	10,50
10. mai 1954	7,35	10,25	11,00
11. oktober 1954	7,35	9,75	10,50
1. april 1957	8,10	10,80	11,30

Det var ei utførsle på 543 tonn råull i 1957, mot 677 tonn i 1956.

I sesongen 1956–57 synte Oslo-auksjonane noko varierende prisutvikling for dei ymse slag pelsskinn. Det var framleis treg avsetnad for sølvrevskinn, og prisane var lægre enn året før. Det var lettare avsetnad og fastare prisar for blårevskinn. Prisane på minkskinn gjekk noko ned i fyrstninga av sesongen. Det hadde i fleire år vori lett avsetnad, og skinnmengda har auka sterkt. Kjøparane var noko varsame då auksjonane 1956–57 tok til. Mot slutten av sesongen var det likevel noko auke i prisane.

Ved dei fyrste auksjonane i sesongen 1957–58 var det stort sett lett avsetnad for pelsskinn. Prisane var faste eller aukande. Prisauken gjorde seg serleg gjeldande for blårev og mink.

Minkskinna har etter kvart fått ein meir og meir dominerande plass innan pelsskinnomsetnaden. Ved januarauksjonane i 1958 vart det bodi fram i alt 190 000 skinn. Av dette var 13 000 reveskinn og 177 000 minkskinn — 40 000 av mørk mink (Standard) og 137 000 av andre typar (mutasjonsmink), mest Pastell.

Samla eksportverde av mink- og reveskinn var 54,7 mill. kroner i 1957, mot 47,6 mill. kroner i 1956.

Tabell 46 gjev eit oversyn over skinnprisane ved Oslo-auksjonane.

Tabell 46. Medelprisar for pelsskinn ved Oslo-auksjonane.
Kr. pr. skinn.

	Sølvrev	Platina- rev	Blårev	Mink (I-II)					
				Mørk mink		Pastell		Silverblue	
				Han- nar	Tis- per	Han- nar	Tis- per	Han- nar	Tis- per
Medel 1955–56	86	126	81	126	76	191	119	173	108
» 1956–57	73	113	81	107	55	143	72	158	88
Desember 1956	67	118	83	133	62	168	94	168	103
Januar 1957 .	75	120	79	108	52	140	72	159	83
Mars 1957 ...	80	118	82	96	53	137	66	128	74
Juni 1957	107	89	107	64	134	74	119	75
Desember 1957	62	107	123	145	82	159	80	125	76
Januar 1958 .	64	..	130	162	89	162	84	124	82
Mars 1958 ...	73	110	138	138	85	144	80	122	78

Etter tingingar vart det i september 1956 semje om tømmerprisane for 1956–57. For Austlandet og Sørlandet vart prisen på toppmålt tømmer kr. 100,50 pr. m³ for gran og kr. 97,50 for furu. Prisen på midtmålt tømmer var kr. 86,00 for gran og kr. 75,00 for furu, og for skurdslip av furu kr. 85,00. Ei investeringsavgift på 10 prosent av bruttoverdet er då rekna med i prisen. Desse prisane låg mellom kr. 2,50 og kr. 6,00 høgre enn i sesongen før. Skipnaden med prisreguleringsavgifter og prisreguleringsstilskot som galdt i 1954–55 og 1955–56 vart ikkje nya oppatt. Treforedlingsindustrien skulle i staden betala ei avgift i 1956–57 for kjøp av granvyrke. Denne var på kr. 3,25 pr. m³ fast mål og kr. 2,50 pr. m³ laust mål og gjekk til eit «Skogtiltaksfond». Samla avgift skulle ikkje vera meir enn 11,05 mill. kr. Fondet har som føremål å yta lån til sams tiltak for å fremja skogbruket, m. a. til framdrift og omsetnad av skogsvyrke. Prisane på skurdlast vart sette opp våren 1957.

Tingingane om tømmerprisane for 1957–58 tok lang tid, og det vart ikkje avgjerd før 2. oktober 1957. Prisane gjekk ned med kr. 1,50—2,00 pr. m³. For Austlandet og Sørlandet vart prisen for toppmålt tømmer kr. 99,00 pr. m³ for gran og kr. 96,00 for furu. Prisen for midtmålt tømmer vart kr. 84,00 pr. m³ for gran og kr. 73,50 for furu, og for skurdslip av furu kr. 83,50. Vidare var det føresetnaden at industrien ikkje skulle betala avgifter for skogsvyrke, men som tidlegare er ei investeringsavgift på 10 prosent rekna med i tømmerprisane.

Noteringsprisane for ved var dei same i 1957 som året før — kr. 113,00 pr. 60 cm famn for bjørk og kr. 86,00 for barved.

Tabell 47 gjev eit oversyn over tømmer- og vedprisane dei siste åra.

Tabell 47. Prisar for tømmer og ved.

	Basisprisar for tømmer, levert vassdrag på Austlandet. Kr. pr. m ³					Vedprisar Kr. pr. famn		
	Skurd-tømmer		Slip- og cellulose-tømmer			Bjørk		Skogsved
	Gran	Furu	Gran	Furu	Skurdslip (furu)	60 cm	60 cm	3 m
1949–50	47,00	46,50	41,50	36,00	39,50	68,00	55,00	211,00
1950–51	73,00	67,50	64,50	54,50	58,00	68,00	55,00	211,00
1951–52	81,50	81,50	70,00	65,00	68,00	90,00	70,00	270,00
1952–53	78,00	78,00	67,00	59,00	65,00	100,00	80,00	310,00
1953–54	78,00	75,00	67,00	55,00	65,00	90,00	72,00	279,00
1954–55	90,60	87,60	79,00	61,00	73,50	90,00	72,00	279,00
1955–56	97,60	94,60	83,50	69,00	80,00	105,00	80,00	310,00
1956–57	100,50	97,50	86,00	75,00	85,00	113,00	86,00	335,00
1957–58	99,00	96,00	84,00	73,50	83,50	113,00	86,00	335,00

Prisane på produksjonsmiddel til landbruket gjekk noko opp i siste halvår av 1956, men det var små brigde i 1957. Landbrukshøgskulen sitt indekstal for produksjonsmiddel var 121 for året 1957 mot 115 for 1956. Auken var størst for uvarige produksjonsmiddel, serleg for kraftfôr (vegi meddelt for kraftfôr med og utan pristilskot). Prisnivået for kraftfôr vart auka til 70—75 øre pr. føreining

Tabell 48. Prisar på kunstgjødsel og kraftfôr. Kroner pr. 100 kg.

	Kunstgjødsel			Kraftfôr			
	Kalksalpeter 15,5 pct. N	Superfosfat Norsk 7,4–7,9 pct. P	Kaliumgjødsel 31,5–34,9 pct. K	Fôrblending (ca. 50 pct. protein)	Maisgrøp	Rugggris	Sildmjøl (saltfattig)
1949	14,45	11,15	15,80	37,59	32,00	22,50	36,28
1950	14,45	11,15	15,80	60,82	43,83	34,78	64,28
1951	16,00	11,30	19,35	71,69	55,80	41,00	77,20
1952	17,35	11,85	20,60	71,81	55,80	41,00	77,20
1953	17,35	11,85	20,60	70,00	55,80	41,00	77,20
1954	17,40	11,85	20,60	70,00	55,80	40,49	77,20
1955	16,90	12,10	20,70	67,50	55,80	36,90	77,20
1956	17,90	13,70	23,10	86,83	71,07	51,50	99,80
1957	18,50	14,60	24,50	94,17	78,91	58,80	111,00
1958	18,60	14,60	24,50

frå 1. juli 1956 — i samband med den nye kraftfôrskipnaden. Frå 1. juli 1957 er maksimalprisane for kraftfôr ved sal frå grossist tekne bort. Dette førte til nokre prisjusteringar. Det er likevel framleis Statens Kornforretning, i samråd med Landbruksdepartementet, som avgjer kraftfôrprisane til grossist. Etter kraftfôrskipnaden frå 1956 vart det gjevi ein prisrabatt på 22 øre pr. kg tilvist kraftfôr. Frå 1. august 1957 vart denne satsen brigda til 20 øre.

Kunstgjødselprisane var noko høgre våren 1957 enn våren 1956. Innkjøps-terminen 1957-58 syner små brigde frå året før. Tabell 48 viser kraftfôrprisane som medeltal for året og kunstgjødselprisane ved levering om våren. Om hausten er prisane på kunstgjødsel noko lægre.

Tabell 49 viser prisane på nokre landbruksmaskinar og reiskapar våren 1955, 1956 og 1957.

Tabell 49. Prisar på maskinar og reiskapar. Kroner pr. stk.

	Plog for traktor 2 × 10''	Radså-maskin 13 l.	Slåmaskin for traktor	Arbeidskjerre	Høyvogn
				med gummihjul	
1955	1 141	1 360	1 325	920	1 300
1956	1 255	1 496	1 325	920	1 300
1957	1 255	1 630	1 425	920	1 333

Prisane på jordbrukseigedomar har auka mykje sidan 1951. I 1956 var medels skyldmarksverde for vanlege jordbrukseigedomar i fri omsetnad vel 11 prosent høgre enn året før og mest 60 prosent høgre enn i åra 1949-1951.

I oktober 1954 vart dei tidlegare prisføresegner for fast eigedom tekne bort. Dei nye føresegnene gjeld sal av eigedomar med 1-5 husvære og inntil 10 dekar tomteareal. Dei gjeld berre i område der mellombels lov om husleigeregulering er gjeldande. Lov av 18. mars 1955 om tilskiping av jordbruk (Jordlova) kjem i staden for den tidlegare jordlova frå 1928. Den nye lova gjev staten utvida forkjøpsrett til jord.

Tabell 50 gjev eit oversyn over driftsresultata i jordbruket etter dei rekneskapane som Norges Landbruksøkonomiske Institutt arbeider med.

I tabellen er driftsresultata no sette opp slik, at verdsetjing for familien sitt arbeid ikkje er teki med i kostnadene. Overskotet skal då nyttast både til kapitalrenter og til betaling for familien sitt arbeid. Lønsemda kan ein elles rekna ut anten som arbeidsforteneste etter frådrag av vanlege rentekrav, eller som kapitalforteneste (forrenting), dersom ein reknar med vanleg arbeidsbetaling for familien. Lønsevna er samla arbeidsforteneste for familien og legehjelpa rekna under eitt.

Frå og med 1954 blir rekneskapsresultata rekna ut for kalenderåret. Dette er i samsvar med rekneskapsterminen for jordbruk som etter skattelova har rekneskaps- eller noteringsplikt. Jordbrukskapitalen blir frå same tid rekna pr. 31. desember (mot før 31. mars), og verdet av hovudbygningar blir no haldi utanom driftsrekneskapen.

Både inntekter og kostnader har auka sidan 1949-50. Utgiftene til legehjelp syner heller små brigde, for di denne arbeidshjelpa er redusert, samstundes som timeløna har auka. Overskot og arbeidsforteneste auka frå 1949-50 til 1953-54, gjekk attende i 1955, men auka att i 1956.

Tabell 50. Rekneskapsresultat i jordbruket.

År, distrikt og storleiksklassar	Talet på bruk	Inn- marks- areal. Dekar pr. bruk	Kroner pr. dekar								Løns- evne	For- renting
			Jord- bruks- kapi- tal	Pro- duk- sjons- inntekter	Kostnader		Over- skot	Av dette				
					I alt, utan- om arbeid og renter	Leige- hjelp		Ut- rekna- rente- krav	Ar- beids- for- teneste til fam.			
1949-50	1 024	118,1	503	197,96	78,24	30,87	88,85	15,09	73,76	104,63	14,48	
1950-51	1 023	118,9	529	211,36	84,14	31,73	95,49	15,87	79,62	111,35	16,24	
1951-52	1 000	117,2	571	228,75	98,64	31,89	98,22	17,13	81,09	112,98	9,87	
1952-53	1 000	118,8	606	244,99	110,86	34,26	99,87	18,18	81,69	115,95	7,84	
1953-54	1 002	117,2	660	256,17	117,07	34,55	104,55	19,80	84,75	119,30	11,05	
1954	1 004	119,6	605	262,97	129,93	35,07	97,97	18,15	79,82	114,89	6,69	
1955	1 016	125,0	612	269,70	145,54	34,35	89,81	21,42	68,39	102,74	4,03	
1956	1 000	128,0	639	316,16	152,17	38,20	125,79	22,37	103,42	141,62	16,01	
<i>1956:</i>												
Flatbygder	391	202,0	588	291,16	139,69	40,43	111,04	20,58	90,46	130,89	31,27	
Skogbygder	164	101,0	567	260,73	130,96	34,79	94,98	19,85	75,13	109,92	2,82	
Dal- og fjellbygder	77	72,0	698	318,64	148,13	37,96	132,55	24,43	108,12	146,08	7,43	
Agder	51	52,0	762	370,26	183,57	29,33	157,36	26,67	130,69	160,02	9,25	
Jæren og Boknfj..	29	110,0	776	536,55	261,46	38,23	236,86	27,16	209,70	247,93	121,71	
Fjord- og innbgd.	119	79,0	696	369,14	172,81	50,33	146,00	24,36	121,64	171,97	15,40	
Kystbygder	69	59,0	727	418,62	203,32	37,29	178,01	25,45	152,56	189,85	15,49	
Nord-Noreg	100	72,0	681	277,64	131,32	25,97	120,35	23,84	96,51	122,48	20,91	
Inntil 50 dekar ..	235	41,0	793	391,42	192,73	30,65	168,04	27,76	140,28	170,93	20,81	
50,1-100 dekar	359	74,0	647	329,65	159,19	34,05	136,41	22,65	113,76	147,81	13,37	
100,1-200 »	228	136,0	584	280,30	133,67	41,03	105,60	20,44	85,16	126,19	33,49	
200,1-300 »	95	248,0	475	229,40	107,23	45,59	76,58	16,63	59,95	105,54	41,97	
300,1-500 »	59	375,0	517	242,75	108,24	59,42	75,09	18,10	56,99	116,41	53,98	
Over 500 »	24	611,0	484	241,97	111,76	65,92	64,29	16,94	47,35	113,27	53,73	

Driftsresultata ymsar mykje med bruksstorleiken. Stort sett har dei minste bruka etter måten stor inntekt pr. dekar, men det er likevel for lite til å gjeva vanleg dagløn for arbeidet. Desse bruka har stor lønsevne pr. dekar, men lita lønsevne pr. time. Dei større bruka har mindre inntekt og overskot pr. dekar, men dei har òg færre arbeidstimar å dela overskotet på. Desse bruka har større lønsevne pr. time. Forrentinga aukar òg med bruksstorleiken. Dette har i nokon mon verknad på medeltala for dei einskilde distrikt.

Rekna pr. brukseining svara overskotet av jordbruksdrifta i 1956 til kr. 9 147 mot kr. 6 476 i 1955 og kr. 6 990 i 1954. Dette er medeltal for bruk med over 20 dekar, vegne i samsvar med bruksfordelinga ved jordbruksteljinga i 1949. Til dette kjem inntektene av skogbruk og andre inntekter utanom jordbruksdrifta. Desse inntektene var noko større enn i 1955. Samla overskot for familien (arbeidsvederlag og forrenting) var kr. 14 934 i 1956. Etter frådrag av gjeldsrenter og kårtingar var nettoinntekta kr. 14 098 i 1956, mot kr. 10 520 året før og kr. 10 159 i 1954.

I samband med tingingane om jordbruksprisane har Budsjettnemnda for jordbruket gjort utrekningar over samla inntekter og utgifter for heile jordbruksnæringa. Prinsippa for utrekningane er dei same som dei Byrået nyttar når det set opp nasjonalrekneskapan. Totalrekneskapan skal i fyrste rekkje syna kva

verde som er skapt i driftsåret av den arbeidskraft og kapital som er sette inn i jordbruket. Som kostnader reknar ein med verdet av varer og tenester frå andre næringssektorar og slitasje på varige driftsmiddel, som maskinar, reiskapar og driftsbygningar. Den summen som då er att, kallar ein jordbruket sitt nettoprodukt. Som tillegg til nettoproduktet reknar ein visse statstilskot for å fremja produksjonen. Etter frådrag av kapitalrenta kjem ein fram til vederlaget for all arbeidskraft som er sett inn i jordbruket. Hovudresultata ser ein av tabell 51.

Tala er reviderte og kan difor ikkje utan vidare jamførast med dei oppgåvene som er gjevne tidlegare. Inntektene av hagebruksprodukter t. d. er no rekna ut på ein annan måte enn før.

Tabell 51. Totalrekneskap for jordbruket.¹ Mill. kroner.

	1938-39	1953-54	1954-55	1955-56	1956-57	1957-58 ²
Inntekter av planteprodukt . . .	106,0	419,0	515,0	555,1	612,1	581,6
Inntekter av husdyrprodukt . . .	461,3	1 420,2	1 572,2	1 709,4	1 849,6	1 889,8
Andre inntekter	51,5	131,5	148,0	158,0	168,9	173,7
Lagerbrigde	44,5	48,0	48,6	49,8	46,3	4,3
I alt inntekter	663,3	2 018,7	2 283,8	2 372,7	2 676,9	2 640,8
Kostnader	309,7	836,7	912,3	1 054,7	1 109,9	1 181,4
Nettoprodukt	353,6	1 182,0	1 371,5	1 318,0	1 567,0	1 459,4
+ statstilskot	11,4	75,6	80,6	92,1	87,5	92,2
— renter av eigen og lånt kapital	97,4	162,6	182,4	239,2	262,3	293,0
Utrekna total arbeidsinntekt . . .	267,6	1 095,0	1 269,7	1 170,9	1 392,2	1 258,6
Av inntektene:						
Sal av plante- og husdyrprodukt	417,9	1 422,6	1 648,1	1 820,0	2 012,6	2 011,7
Heimeforbruk av plante- og husdyrprodukt	137,9	369,7	397,2	410,9	408,7	423,3

¹ Pelsdyrnæringa er rekna med. ² Førebels oppgåve.

Inntektene var noko større i 1956-57 enn året før. Det var serleg inntektene frå husdyrhaldet som auka. Kostnadene synte mindre auke, slik at total arbeidsinntekt gjekk opp. Førebelse oppgåver for driftsåret 1957-58 viser noko mindre inntekter og større utgifter, slik at det er nedgang i total arbeidsinntekt att.

Det har ikkje vori nye etterrøknader over gjeldstilhøva i jordbruket sidan 1946. Etter likningsoppgåvene pr. 1. januar var gjelda i prosent av brutto-eiga: 45,2 i 1932, 40,3 i 1940 og 20,2 i 1946. Ein har ikkje fullstendige oppgåver over gjeldstilhøva for seinare år, men oppgåvene frå bankar og kredittsamskipnader m. m. syner at utlåna har auka. Utlånsmassen frå desse institusjonar er delt på næringar, men slik at jordbruk og skogbruk er sedde under eitt. Tabell 52 gjev eit oversyn over utlåna til jord- og skogbruk.

Tabell 52. Kjende utlån til jord- og skogbruk. Mill. kroner.

Långevarar	31. des. 1953	30. juni 1954	31. des. 1954	30. juni 1955	31. des. 1955	30. juni 1956	31. des. 1956	30. juni 1957
Statsbankar	453	476	501	511	526	530	541	551
Forretnings- og spare- bankar	784	812	866	898	941	990	980	995
Kreditsamskipnader .	127	131	135	137	152	149	170	160
Offentlege fond, trygde- lag o.l.	62	60	59	62	66	65	72	..
Sum	1 426	1 479	1 561	1 608	1 685	1 734	1 763	..

Gjelda til private långevarar og varegjeld til handlarar er ikkje med i tabell 52.

Auken i utlåna må ein sjå i samband med dei store investeringar i tida etter krigen. Det gjeld både jord- og skogbruk og andre næringar. Tabell 53 gjev eit oversyn over utviklinga (reviderte tal etter nasjonalrekneskapen).

Tabell 53. Investeringar i jordbruket. Mill. kroner.

	1952	1953	1954	1955	1956	1957 ¹
Brutto investering	482	507	552	609	628	667
Kapitalslit	298	311	317	337	357	384
Netto investering	184	196	235	272	271	283
Av dette til:						
Driftsbygningar og grunnforbetringar	120	146	160	158	168	177
Maskinar m.m.	64	50	75	114	103	106

¹ Førebels oppgåve.

Bruttoinvesteringa gjeld òg kapitalslit (vedlikehald og avskrivning) som er rekna med som årlege kostnader i totalrekneskapen (tabell 51).

Ein stor del av gjelda i jord- og skogbruk er knytt til visse statsbankar og kreditsamskipnader. Tabell 54 syner samla utlån i mill. kroner frå desse institusjonane.

Tabell 54. Utlån frå statsbankar og kreditsamskipnader.
Mill. kroner.

	1939	1949	1955		1956		1957	
			30. juni	31. des.	30. juni	31. des.	30. juni	31. des.
Hypotekbanken.....	459,9	373,8	449,5	451,3	453,9	454,9	459,8	461,0
Småbruk- og Bustadbanken...	226,9	153,3	549,6	588,2	607,8	644,8	664,5	702,1
Arbeiderbruk- og Boligbanken.	16,5	4,5	1,3	1,2	1,0	0,9	0,8	0,7
Lånekassen for jordbrukere...	30,0	11,0	4,1	3,8	3,6	3,4	3,2	3,0
Driftskredittkassen for jordbr.	0,8	17,4	50,3	51,6	54,5	55,8	59,0	58,5
Norges Kreditforening for Land- og Skogbruk.....	56,6	84,0	124,0	128,9	131,1	135,2	139,0	142,9
Norges Landhypotekforening for 2. prioritet	-	0,8	1,4	1,5	1,9	2,0	2,0	2,1
Centralkassen for Bøndernes Driftskreditt	8,4	12,6	11,2	21,9	15,7	32,6	19,0	29,7

Desse tala gjeld òg utlån utanom jord- og skogbrukssektoren, t. d. lån til bustader utan eigentleg jordbruk.

Gjennom statsbankane gjev staten kreditt på eit rimeleg rentenivå. Utanom dette gjev staten òg direkte stønad til investeringar i jordbruket ved rentefritak og tilskot. Tabell 55 syner tilskota i budsjettåra frå og med 1949–50.

Tabell 55. Statstilskot til bureising, jorddyrking m.m. 1000 kroner.

	Bureising	Jord- dyrking m. m.	Søkkings- og vass- forsynings- arbeid	Vegar til jordbruks- foremål	Potet- kjellarar, gjødsel- oppsamling m. m.	Maskin- stasjonar
1949–50 ...	2 315	9 815	692	588	3 810	3 000
1950–51 ...	2 175	9 032	2 541	773	4 975	2 213
1951–52 ...	2 208	10 369	2 558	984	5 443	1 966
1952–53 ...	4 953	13 822	4 642	1 144	2 192	3 243
1953–54 ...	4 504	23 652	6 458	1 521	1 600	2 701
1954–55 ...	6 323	22 919	6 288	1 701	1 095	2 386
1955–56 ...	6 132	32 259	7 584	2 106	767	2 280
1956–57 ...	5 220	47 331	5 781	2 700	498	701

Etterat reglane for stønad til jorddyrking vart brigda i 1952, har tilskota til jorddyrkinga auka sterkt. Frå 1. juli 1956 vart det atter sett middel- og inntektsgrense for ordinære jorddyrkingstilskot, men med høgre satsar enn dei som galdt før 1952. Dessutan vart det sett ei arealgrense på 200 dekar for ordinære tilskot til nydyrking, men for tilskot til grøfting av dyrka jord var det framleis inga arealgrense. Til bruk med inntil 75 dekar dyrka jord blir det gjevi høgre tilskot til jorddyrking. Frå 1. juli 1957 er det sertilskot også for bruk med 75–100 dekar dyrka jord. Elles er det serskilde tilskot til bureising og visse byggjearbeid på eldre bruk. Hjelpetiltak av fondet for driftsbygningar — som var ein lekk i jordbruksavtalen — blir finansierte gjennom kraftfôrprisane. Administrasjonen av dette er lagt til Noregs Småbruk- og Bustadbank.

Etter jordbruksavtalen i 1956 vart det frå og med 1956–57 løyvt 8 mill. kroner til eit fond for reguleringstiltak for å sikra avsetnaden av smør og ost. Elles er det som produksjonsfremjande tiltak framleis tilskot m. a. til sikring av frøavl, utnytting av fjellbeiter og til grasfrø m. m. i fjellbygder og i Nord-Noreg. Korn- og potettrygda er nemnd tidlegare.

Lova for fremjing av omsetnaden av jordbruksvarer har vori gjeldande sidan 1936. Føremålet med lova er gjennom samyrke å fremja omsetnaden av jordbruks- og hagebruksprodukt. Lova gjev høve til å leggja på avgifter ved omsetnaden av slike varer — for inntil eit år om gongen. Produsentane skal svara avgiftene når dei sel, leverer eller får oppgjer for varene. Avgiftssatsane og samla avgift for dei avgiftspliktige varene var i 1956:

Mjølkk: 0,25 øre pr. liter.....	i alt ca.	2,9	mill. kr.
Flesk, kjøt av storfe, kalv og sau: 10 øre pr. kg.....	— » —	9,4	» »
Egg: 5 øre pr. kg.....	— » —	1,0	» »
Pelsskinn: 3 prosent av salsummen.....	— » —	1,4	» »
Grønsaker, frukt og bær: 1,8 prosent av salsummen (jord- bær 2 prosent).....	— » —	1,7	» »

Dette blir i alt ca. 16,4 mill. kr.

Avgiftene blir nytta til opplysningsarbeid, marknadsregulering o. a., og dessutan til stønad ved bygging av lagerhus, foredlingsanlegg o. likn. — etter vedtak av Omsetningsrådet.

Frå 1. februar 1957 er det avgift til Omsetningsrådet også for fjørfe-slakt. Avgifta er 10 øre pr. kg.

Omsetningsrådet skal òg styra med fondet for sikring av avsetnaden av jordbruksvarer.

I samband med dei økonomiske oppgjer våren 1956 — med ny jordbruksavtale og tariffoppgjer for store grupper av lønsmottakarar — vart omfanget av statstilskota til prisregulering brigda. Mange av tilskota vart då tekne bort eller reduserte. Hausten 1956 og sumaren 1957 vart sume pristilskot auka, men våren 1958 vart tilskota reduserte att, m. a. for mjølk. Tabell 56 gjev eit oversyn over tilskota til prisregulering.

Tabell 56. Tilskot til prisregulering. Mill. kr.

	Over statsrekneskapen (kap. 1166)						Over Prisdirektoratet sine fond ¹	
	Brødmjøl	Mjølk	Kjøtt og flesk	Kraftfôr og matfeitt	Kunstgjødsel	Anna		I alt
1952-53	138	205	5	80	34	13	475	192
1953-54	120	254	5	69	40	7	495	101
1954-55	104	266	6	115	40	1	532	136
1955-56	113	322	20	101	35	2	593	² 112
1956-57	120	369	17	51	26	1	584	² 188

¹ M. a. til kaffi, sukker og tekstilråvarer. ² Prisreguleringsfondet for tømmer og kubb er ikkje med.

Arbeidstilhøve og tekniske hjelperåder for kvinnene i jordbruket.

I samband med den representative jordbruksteljinga i 1957 vart det innhenta ein del oppgåver som i fyrste rekkje gjeld arbeidstilhøva for kvinnene. Det var kvinnegruppene innan Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Norges Bondelag som oppmoda Byrådet til å setja i verk ein slik etterrøknad.

Vedlegg 1 bak i boka syner spørsmåla som var med på teljings-skjemaet.

Etterrøknaden gjeld bruk med over 5 dekar jordbruksareal. Det kom inn oppgåver frå 21 388 bruk. Dette svarar til 10 prosent av dei 213 441 bruka med over 5 dekar i 1949. Resultata frå teljingsbruka er gjorde gjeldande for alle bruk med over 5 dekar. Det er då rekna med same brukstal og bruksstruktur som ved den fullstendige jordbruksteljinga i 1949. Ein har ikkje oppgåver som synar kva brigde det har vori seinare. Dette gjer dei utrekna totaltala noko usikre. Det er relativtala — prosenttala — som gjev det sikraste bilete av tilhøva.

Dei opplysningane som er innhenta fell i tre avdelingar: Bygningane, tekniske hjelperåder og husmora og hennar arbeid.

Oppgåvene over bygningar og tekniske hjelperåder gjeld alle bruk med over 5 dekar jordbruksareal, medan oppgåvene over husmora og hennar arbeid berre gjeld dei bruka som er drivne av ektepar.

Dei fleste resultatata frå etterrøknaden er gjevne klassevis for heile landet under eitt som utrekna totaltal i tabell XI og som relativtal i tabell XII. Tilsvarende tal for dei einskilde fylke er tekne inn i tabellane XIII og XIV. I tabell

XV er det gjevi relativtalt for bruk av ymse storleik i dei einskilde fylke. Ymse taloppgåver som ikkje er med i desse tabellane er gjevne under omtalen av dei einskilde teljingsobjekt.

Bygningane.

Innlagt vatn. I 1957 var det innlagt vatn i våningshuset på 78,6 prosent av bruka over 5 dekar. Det har vori sterk auke sidan 1949, då det var 48,8 prosent. I 1939 var det 36,5 prosent. Det er tydeleg skilnad mellom bruk av ymse storleik. Det er berre få bruk over 100 dekar som er utan innlagt vatn. I klassen 5,1—20 dekar er knapt tredjeparten av bruka utan vatn i våningshuset. No som tidlegare er det relativt flest som har innlagt vatn i Vestfold, men Møre og Romsdal og Trøndelag ligg ikkje langt etter. Det er minst vanleg i Finnmark. Men der som elles i Nord-Noreg har det vori sers stor auke sidan 1949.

Det var innlagt vatn i fjøset ved 71,2 prosent av bruka i 1957. Tilsvarende tal for 1949 var 51,8 prosent og for 1939 48,8 prosent. Auken sidan 1949 har ikkje vori så sterk som for innlagt vatn i våningshuset. Ein må elles vera merksam på at ein del bruk, serleg i den lægste bruksklassen, er utan fjøs. Mellom anna av den grunn skil bruka mellom 5 og 20 dekar seg sterkare ut når det gjeld innlagt vatn i fjøset enn i våningshuset. Ved bruka over 50 dekar er vatn i fjøset vel så vanleg som i våningshuset. Rekkjefylgja mellom fylka er stort sett den same som for innlagt vatn i våningshuset.

Frå dei bruka der det ikkje var innlagt vatn, skulle ein ha oppgåve over kor lang veg det er etter vatnet. I tabell 57 er resultatet gjevi klassevis for heile landet under eitt.

Tabell 57. Bruk utan innlagt vatn, fordelte etter kor langt det er etter vatn.

	Utrekna totaltal Bruk med jordbruksareal					Relative tal Bruk med jordbruksareal				
	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	I alt	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	I alt
Til våningshuset:										
Inntil 25 m ...	8 964	6 826	1 787	290	17 867	41,0	38,4	34,9	34,6	39,2
26- 50 » ...	6 953	6 008	1 880	244	15 085	31,8	33,8	36,7	29,1	33,1
51-100 » ...	3 935	3 342	835	137	8 249	18,0	18,8	16,3	16,3	18,1
101-200 » ...	1 224	1 120	420	76	2 840	5,6	6,3	8,2	9,0	6,2
Over 200 » ...	787	480	200	92	1 559	3,6	2,7	3,9	11,0	3,4
I alt	21 863	17 776	5 122	839	45 600	100	100	100	100	100
Til fjøset:										
Inntil 25 m ...	17 269	8 281	1 534	139	27 223	45,6	42,7	41,3	23,7	44,2
26- 50 » ...	12 535	6 613	1 241	201	20 590	33,1	34,1	33,4	34,3	33,4
51-100 » ...	5 680	3 122	639	87	9 528	15,0	16,1	17,2	14,9	15,5
101-200 » ...	1 401	970	204	65	2 640	3,7	5,0	5,5	11,1	4,3
Over 200 » ...	985	407	97	93	1 582	2,6	2,1	2,6	16,0	2,6
I alt	37 870	19 393	3 715	585	61 563	100	100	100	100	100

Det er rekna med at det vantar innlagt vatn både på dei bruka der det er svara nei og der det ikkje er gjevi svar på spørsmålet.

Inntil 50 meter veg etter vatn er mest vanleg, men det er heller ikkje så få med 51—100 meter.

Elektrisitet. I 1957 var det innlagt elektrisitet i våningshuset på 91,2 prosent av bruka med over 5 dekar jordbruksareal. Det har vori sterk auke sidan 1949, då det vart opplyst at 65,6 prosent hadde elektrisk lys. I 1939 var det 48,9 prosent og i 1929 44,3 prosent.

Auken er serleg stor på Vestlandet, i Trøndelag og i Nord-Noreg, der det har vori relativt færrest bruk med elektrisitet. Skilnaden mellom distrikta har såleis blitt mindre. I 1957 var det elektrisitet i våningshuset på over 90 prosent av bruka i dei fleste fylka på Austlandet, i Agder, på Vestlandet og i Trøndelag. I Nordland og Troms var det ca. 80 prosent som hadde elektrisitet og i Finnmark knapt 70 prosent.

Det er relativt fleire som har elektrisitet i våningshuset di større bruka er, men skilnaden mellom bruksklassane er liten.

Det var innlagt elektrisitet i driftsbygningen ved 78,2 prosent av alle bruka i 1957. Ein har ikkje tilsvarende oppgaver frå tidlegare år. Skilnaden mellom bruksklassane er større enn for elektrisitet i våningshuset. Dei distriktvise variasjonane er òg større. Berre i Vestfold er det meir enn 90 prosent som har innlagt elektrisitet i driftsbygningen. Elles er det mellom 80 og 90 prosent i Agder, Trøndelag, dei fleste fylka på Austlandet, i Rogaland og Møre og Romsdal. Færrest er det i Nord-Noreg, med 60—70 prosent i Nordland og Troms og 43 prosent i Finnmark.

Ved etterrøknaden var det med eit spørsmål om bruk av elektrisitet til oppvarming — heilt eller delvis.

Det var ikkje meir enn 1,2 prosent av bruka som nytta berre elektrisitet til oppvarming, medan 56,2 prosent delvis nytta elektrisitet til oppvarming. I 1949 vart elektrisitet nytta til varme på 14,3 prosent av bruka og i 1939 og 1929 på ca. 5 prosent.

Elektrisitet til oppvarming er ikkje fullt så vanleg ved bruka over 100 dekar som ved dei andre bruka. Dei distriktvise variasjonane er store. Medan det var 25 prosent av bruka i Østfold som nytta elektrisk oppvarming, var det 85 prosent i Rogaland. Elektrisk oppvarming er i det heile relativt minst vanleg på Austlandet og mest vanleg på Vestlandet. Tilgangen på brennefang har sjølvstendig seg å seia.

Alderen på våningshuset og kjøkeninnreiinga. Vel 92 prosent av bruka over 5 dekar gav opplysningar om alderen på våningshuset og 89 prosent om alderen på kjøkeninnreiinga. Tabell 58 viser korleis dei bruka ein har oppgaver frå, fordeler seg etter alderen på våningshuset.

Finnmark og Troms skil seg ut med relativt mange nye våningshus. Dette skriv seg frå nybygginga etter krigen. Hus som er meir enn 100 år gamle, finn ein relativt mest av på Austlandet og i Agder, og dernest i Trøndelag. Dette har i nokon mon samanheng med bruksstrukturen. Gamle hus er relativt meir vanleg di større bruka er. Meir enn fjerdeparten av bruka over 100 dekar hadde våningshus som var eldre enn 100 år. Ved 67 prosent av bruka var våningen

Tabell 58. Bruka prosentvis fordelte etter alderen på våningshuset.

	Inn- til 5 år	6-10 år	11-20 år	21-30 år	31-50 år	51-100 år	Over 100 år	I alt
Bygdene i alt	6,1	7,4	9,1	10,4	22,8	34,6	9,6	100
Østfold	4,3	2,9	4,9	6,8	19,4	42,3	19,4	100
Akershus	3,6	4,4	5,1	5,9	26,4	39,3	15,3	100
Hedmark	5,1	5,1	10,2	12,6	27,9	27,7	11,4	100
Oppland	7,0	6,3	11,0	10,1	20,2	29,8	15,6	100
Buskerud	6,0	5,2	7,6	7,8	23,6	35,0	14,8	100
Vestfold	3,6	3,0	5,3	5,6	17,2	45,6	19,7	100
Telemark	4,3	5,2	7,1	8,4	20,1	38,3	16,6	100
Aust-Agder	2,0	3,7	6,2	11,4	19,7	40,7	16,3	100
Vest-Agder	3,0	4,3	5,9	8,5	18,1	43,3	16,9	100
Rogaland	4,1	5,4	7,6	11,9	27,3	35,8	7,9	100
Hordaland	4,2	4,8	6,3	10,1	25,8	43,4	5,4	100
Sogn og Fjordane	4,5	5,2	8,5	10,6	27,7	39,5	4,0	100
Møre og Romsdal	5,6	4,1	7,6	12,7	24,2	40,1	5,7	100
Sør-Trøndelag	3,8	5,3	8,7	8,4	22,3	41,9	9,6	100
Nord-Trøndelag	6,0	6,0	12,7	10,4	19,5	36,3	9,1	100
Nordland	8,1	8,5	14,2	13,6	23,2	29,1	3,3	100
Troms	13,9	20,8	13,4	12,5	21,6	16,4	1,4	100
Finnmark	23,6	52,6	9,1	5,9	5,2	3,6	—	100
Bygdene klassevis:								
5,1- 20 dekar	5,9	10,0	11,3	12,2	26,2	28,9	5,5	100
20,1- 50 »	6,7	7,7	9,5	11,2	23,1	34,3	7,5	100
50,1-100 »	6,0	4,8	7,0	8,1	20,3	41,8	12,0	100
Over 100 »	4,6	3,1	4,3	5,6	15,6	40,3	26,5	100

over 50 år. I bruksklassen 5,1—20 dekar var våningshuset over 100 år berre ved vel tjuandekvart bruk, og vel tredjeparten av bruka hadde våningshus som var over 50 år.

Det er ofte store distriktsvise variasjonar innan dei einskilde fylke. I Hedmark var det såleis meir enn 100 år gamal våning ved 23 prosent av bruka i silurbygdene, men berre ved 8 prosent i dal- og fjellbygdene. I Vest-Agder ymsa det mellom 20 prosent i kystbygdene og 5 prosent i dal- og fjellbygdene.

Tabell 59 syner bruka fordelte på grupper etter alderen på kjøkeninnreiinga.

Ved å samanlikna tabellane 58 og 59 ser ein at kjøkeninnreiinga sers ofte er modernisert. Knapt halvparten av bruka har kjøkeninnreiing som er inntil 10 år gamal. Dei distriktsvise variasjonane er heller små. Det er heller ikkje nemnande skilnad mellom bruk av ymse storleik. Retteleg ny innreiing — inntil 5 år — er likevel noko vanlegare ved dei større bruka enn ved dei mindre.

Planlegginga av kjøkeninnreiinga. Ved etterrøknaden vart det spurt om ein ved planlegginga av kjøkeninnreiinga hadde hatt hjelp av arkitekt, husstellkonsulent eller snikkar, eller om det var gjort bruk av typeteikningar. For 77 prosent av bruka var det gjevi svar på dette spørsmålet. Resten er slike som ikkje har hatt slik hjelp og dei som av ein eller annan grunn ikkje har svara. Tabell 60 gjev eit oversyn.

Tabell 59. Bruka prosentvis fordelte etter alderen på kjøkeninnreiinga.

	Inn- til 5 år	6-10 år	11-20 år	21-30 år	31-50 år	51-100 år	Over 100 år	I alt
Bygdene i alt	25,7	23,0	21,1	12,0	12,2	5,3	0,7	100
Østfold	24,6	19,4	23,2	8,8	14,6	8,0	1,4	100
Akershus	21,0	24,4	25,1	11,3	11,5	6,5	0,2	100
Hedmark	25,5	20,4	21,8	13,5	13,4	4,2	1,2	100
Oppland	22,2	20,7	24,0	13,3	13,8	4,9	1,1	100
Buskerud	24,1	19,1	25,0	11,1	15,0	4,8	0,9	100
Vestfold	27,2	25,1	22,5	9,1	9,9	6,0	0,2	100
Telemark	25,3	20,5	21,4	11,0	12,5	7,9	1,4	100
Aust-Agder	21,9	26,1	18,6	13,2	11,7	6,9	1,6	100
Vest-Agder	23,8	22,4	17,1	13,5	12,2	9,2	1,8	100
Rogaland	25,1	23,2	19,2	12,2	13,6	5,8	0,9	100
Hordaland	26,0	23,3	19,7	12,6	11,9	6,0	0,5	100
Sogn og Fjordane	26,8	21,6	20,6	13,2	11,7	5,6	0,5	100
Møre og Romsdal	31,4	22,1	19,1	12,3	11,2	3,8	0,1	100
Sør-Trøndelag	27,4	21,6	19,9	12,0	13,8	5,0	0,3	100
Nord-Trøndelag	27,7	21,8	22,6	11,7	12,5	3,4	0,3	100
Nordland	24,9	20,1	23,8	14,0	12,1	4,9	0,2	100
Troms	26,6	31,3	18,6	9,6	10,0	3,8	0,1	100
Finnmark	27,8	53,4	10,3	3,6	3,9	1,0	-	100
Bygdene klassevis:								
5,1- 20 dekar	22,5	23,4	21,7	13,1	13,7	5,1	0,5	100
20,1- 50 »	25,6	22,6	20,5	12,9	12,4	5,4	0,6	100
50,1-100 »	28,6	23,1	21,0	10,3	10,7	5,5	0,8	100
Over 100 »	30,0	23,4	21,9	8,9	10,1	4,8	0,9	100

I dei fleste tilfelle er det snikkar som har hjelpt til med planlegginga. I Finnmark, der det er relativt flest nye hus, er hjelp av arkitekt og planlegging på grunnlag av typeteikningar etter måten vanleg. Også i Troms er dette meir vanleg enn elles i landet. Sett i høve til dei andre fylka er det relativt mange som har nytta husstellkonsulent i Nord-Trøndelag. Arkitekt og husstellkonsulent har vori etter måten meir nytta ved bruka over 100 dekar enn ved mindre bruk. Elles er det liten skilnad mellom bruksklassane.

Hushaldskjellar. I 1957 var det hushaldskjellar ved 73,9 prosent av bruka. Prosenttalet aukar med aukande bruksstorleik, men sjølv ved dei minste bruka er hushaldskjellar heller vanleg. Hushaldskjellar er noko vanlegare på Austlandet og i Agder enn elles i landet. Fylkesvis skifta det mellom 92 prosent i Oppland og Buskerud og 56 prosent i Nordland. På Vestlandet og i Trøndelag er slik kjellar ein god del vanlegare i dei indre bygdene enn i ytre bygder.

Vaskekjellar eller anna spesielt vaskerom. 47,2 prosent av bruka hadde slikt rom. Prosenttalet aukar med bruksstorleiken, men skilnaden mellom dei ulike bruksklassar er ikkje serleg stor. Distriktsvis skil Vestlandet seg sterkt ut. Rogaland kjem på toppen med 72 prosent. Spesielt vaskerom er minst vanleg på Austlandet — i Hedmark såleis berre på 30 prosent av bruka.

Tørkeloft eller anna rom til tørking av kledevask. Etter oppgåvene i 1957 var det slikt rom ved 21,1 prosent av bruka. Det er heller stor skilnad mellom bruk

Tabell 60. Bruka prosentvis fordelte etter kva for planleggjar som er nytta til kjøkeninnreiinga.

	Arkitekt	Husstell- konsulent	Snikkar	Type- teik- ningar	Andre og utan oppgåve	Bruk i alt
Bygdene i alt	2,4	0,7	71,2	2,7	23,0	100
Østfold	1,8	1,5	70,2	0,8	25,7	100
Akershus	3,5	0,6	66,1	4,6	25,2	100
Hedmark	3,0	0,4	75,8	1,7	19,1	100
Oppland	2,7	0,3	68,2	1,9	26,9	100
Buskerud	4,0	0,6	68,2	2,2	25,0	100
Vestfold	2,3	0,7	80,6	2,9	13,5	100
Telemark	1,9	1,1	62,5	2,3	32,2	100
Aust-Agder	1,9	1,3	72,4	2,8	21,6	100
Vest-Agder	1,1	0,6	76,4	0,7	21,2	100
Rogaland	1,7	0,5	80,0	1,7	16,1	100
Hordaland	2,3	0,1	78,2	1,8	17,6	100
Sogn og Fjordane .	2,0	0,3	73,8	1,2	22,7	100
Møre og Romsdal .	1,4	0,6	73,8	2,1	22,1	100
Sør-Trøndelag . . .	1,8	0,8	68,7	1,9	26,8	100
Nord-Trøndelag . .	0,9	5,2	66,4	1,8	25,7	100
Nordland	0,9	—	70,6	2,6	25,9	100
Troms	4,1	0,1	63,5	7,3	25,0	100
Finnmark	13,0	—	53,5	17,1	16,4	100
Bygdene klassevis:						
5,1- 20 dekar . . .	2,3	0,3	72,4	2,6	22,4	100
20,1- 50 » . . .	1,6	0,4	71,7	2,9	23,4	100
50,1-100 » . . .	2,1	1,0	71,1	2,3	23,5	100
Over 100 » . . .	6,5	3,0	65,3	2,9	22,3	100

av ymse storleik. Tørkerom er relativt vanlegare di større bruka er, og bruksklassen over 100 dekar skil seg serleg sterkt ut. Distriktsvariasjonane er store. Det skiftar sterkt frå fylke til fylke og mellom dei ymse strok innan dei einskilde fylke. I Vestfold var det tørkeloft eller anna tørkerom ved knapt halvparten av bruka, men i Troms berre ved tiandekvart bruk.

Bad. Det er heller få bruk som har bad. I 1957 var det berre 13,8 prosent. Bruka med over 100 dekar jordbruksareal skil seg sterkt ut. Meir enn tredjeparten av desse bruka hadde bad. I bruksklassen 50,1—100 dekar var det bad ved sjuandeparten av bruka, og ved tiandeparten av dei bruka som er mindre. Relativt flest bruk med bad var det i Finnmark, truleg på grunn av at der er så mange nye våningshus. Der var det bad på fjerdekvert bruk. Dernest fylgjer Vestfold med bad på femtekvart bruk. Relativt mange bruk med bad var det òg i Buskerud, Nord-Trøndelag og Akershus. Relativt færrest var det i Nordland, der kvart tolvte bruk hadde bad. Elles er ikkje skilnaden mellom fylka serleg stor, og det er ingen landslut som skil seg nemnande ut, men i mange høve er det heller stor skilnad mellom dei ymse distrikt innan dei einskilde fylke. Bad er såleis heller vanleg i dei beste jordbruksbygdene, medan det er få som har bad i dei ytre bygdene på Vestlandet og i Trøndelag.

Vassklosett. I 1957 var det berre 7,8 prosent av bruka over 5 dekar som hadde vassklosett. Bruka over 100 dekar skil seg sers sterkt ut frå dei mindre

bruk. Det var vassklosett ved 23,1 prosent av bruka over 100 dekar, men berre ved 5—7 prosent i dei lægre bruksklassar. Relativt færrest var det i klassen 20,1—50 dekar. Vassklosett er meir vanleg på Austlandet enn elles i landet. I Akershus, Buskerud og Vestfold var det knapt 13 prosent som hadde vassklosett. Minst vanleg er det i Trøndelag med ca. 5 prosent.

Utslagsvask på kjøkenet. Det var utslagsvask på 74,9 prosent av bruka i 1957. I 1949 var det 45,9 prosent. Det har vori sterk auke over heile landet.

I bruksklassen 5,1—20 dekar var det utslagsvask ved to tredjepartar av bruka i 1957. Det er jamn auke med aukande bruksstorleik — til 93 prosent i klassen over 100 dekar. Skilnaden mellom bruksklassane er den same som for innlagt vatn i våningshuset. Utslagsvask er serleg vanleg i Vestfold — ved knapt 92 prosent av bruka. Derest fylgjer Trøndelag og Møre og Romsdal med 82 prosent. Relativt færrest er det i Finnmark med 61 prosent. Det er liten skilnad mellom dei ymse område innan dei einskilde fylke.

Oppvaskkum på kjøkenet. Oppvaskkum var det på 30,1 prosent av bruka. Om lag fjerdeparten av bruka mellom 5 og 50 dekar hadde oppvaskkum, vel tredjeparten av bruka mellom 50 og 100 dekar og noko over halvparten av bruka over 100 dekar. I Vestfold, i Agder, på Vestlandet og i Trøndelag er det stort sett 35—40 prosent av bruka som har oppvaskkum. I Nord-Noreg er det ca. 20 prosent og på Austlandet (unnateki Vestfold) er det 22—30 prosent.

Stativ for lufttørring av oppvask. Det var berre 6,6 prosent av bruka som hadde slikt tørkestativ i 1957. I bruksklassen over 100 dekar var det tørkestativ på knapt femtekvart bruk, men i dei lægre bruksklassar berre på 4—8 prosent av bruka. Tørkestativ er meir vanleg i Nord-Trøndelag enn i dei andre fylka. Minst vanleg er det i Nord-Noreg. Elles er det ikkje stor skilnad mellom fylka.

Ventilert matskåp på kjøkenet. 22,2 prosent av bruka hadde ventilert matskåp. Det er mest vanleg ved bruka over 100 dekar — på vel tredjeparten av bruka. I dei lægre klassar er det ca. 20 prosent. Stort sett er ventilert matskåp mest vanleg på Austlandet, i Vestfold såleis ved knapt to femtepartar av bruka. Elles er det relativt vanleg i Finnmark òg.

Kjellarheis for matvarer. Kjellarheis er lite vanleg over alt. Medeltalet for heile landet var 1,3 prosent. Det er berre Oppland som skil seg ut med noko høgre prosenttal (7,2). Det er serleg i visse bygder innan mellom- og skogbygdene og dal- og fjellbygdene i dette fylket det er etter måten vanleg med kjellarheis.

Bordplass for måltida på kjøkenet. Etter oppgåvene i 1957 var det plass til å ta måltida på kjøkenet ved tre fjerdepartar av bruka. Det er liten skilnad mellom bruk av ymse storleik, men det er ikkje fullt så vanleg ved bruka mellom 5 og 20 dekar som ved større bruk. Fylkesvis varierer det ikkje så reint lite. Relativt mest vanleg er det i Agder og på Vestlandet. Stort sett er det minst vanleg på Austlandet, men der skil Oppland og Telemark seg ut med knapt 85 prosent, medan det på andre sida er under 60 prosent i Hedmark og Buskerud.

Tekniske hjelperåder.

Elektrisk kjøleskåp. Tiandekvart bruk over 5 dekar hadde kjøleskåp i 1957. Bruka over 100 dekar skil seg sterkt ut. Der var det kjøleskåp på vel tredjekvart bruk. I dei lægre bruksklassar var det berre 6—10 prosent som hadde kjøleskåp, relativt minst ved bruka mellom 20 og 50 dekar.

Kjøleskåp er langt vanlegare på Austlandet og i Agder enn i dei andre landslutene. Serleg vanleg var det i Østfold (35 prosent) og Vestfold (31 prosent). I Nord-Noreg var det mindre enn 2 prosent av bruka som hadde kjøleskåp og på Vestlandet 3—7 prosent.

Fryseboks. Det var berre 2 prosent av bruka som hadde elektrisk fryseboks i heimen. Av bruka over 100 dekar var det 9,3 prosent, men ikkje meir enn 1—2 prosent i dei lægre bruksklassar. I Østfold hadde 8,0 prosent av bruka fryseboks, men for resten av fylka var 4 prosent det meste. Fryseboks i heimen er noko meir vanleg på Austlandet enn elles i landet.

Det vart òg spurt om det var høve til å leiga fryseboks og om dette høvet i så fall vart nytta. Eiterrøknaden synte at 64,1 prosent hadde slikt høve og at 44,0 prosent gjorde seg nytte av det. Prosenttala aukar med aukande bruksstorleik, og dei distriktswise variasjonane er store. Mest vanleg er det på Austlandet. Det er ikkje stor skilnad mellom fylka der, og heller ikkje nemnande skilnad mellom områda innan dei einskilde fylke. I dei fleste fylka der var det 88—96 prosent av bruka som hadde høve til å leiga fryseboks. Tabellane XI—XV viser kor mange det var som leigde fryseboks. I Trøndelag var det ca. 80 prosent som hadde høve til å leiga fryseboks. I dei andre landslutene var det langt færre, men det var store variasjonar mellom dei ymse strok innan dei einskilde fylke. I Agder var det vel 55 prosent som hadde høve til å leiga fryseboks. Prosenttalet for Hordaland var 35 og for Rogaland og Sogn og Fjordane bortimot 50 prosent. Møre og Romsdal skil seg ut med 73 prosent. I Nordland og Troms hadde om lag tredjekvart bruk høve til å leiga fryseboks, men i Finnmark berre vel 4 prosent.

Elektrisk mixmaster. I 1957 var det mixmaster på 3,6 prosent av alle bruka over 5 dekar. Medan det berre var 2—4 prosent i bruksklassane under 100 dekar, var det 14 prosent ved dei bruka som er større. Mixmaster er lite vanleg i alle fylke. Mest var det i Østfold og Akershus, men sjølv der var det berre 8 prosent som hadde mixmaster. Elles skifta det mellom 6 og 1 prosent, relativt færrest i Finnmark. Av dei einskilde jordbruksområda skil dei søraustlege slettebygdene i Buskerud seg ut med knapt 15 prosent.

Elektrisk komfyr. Det var elektrisk komfyr på 82,1 prosent av bruka over 5 dekar i 1957. Av alle som hadde innlagt elektrisitet i våningshuset, var det 90 prosent som hadde komfyr.

Det var elektrisk komfyr på 77 prosent av bruka mellom 5 og 20 dekar, Prosenttalet aukar til 95 for bruka over 100 dekar, men innlagt elektrisitet er òg meir vanleg di større bruka er.

Elektrisk komfyr er ikkje så vanleg i Nord-Noreg som i resten av landet. I Finnmark var det komfyr på 43 prosent av bruka og i Nordland og Troms på 67 prosent. For resten av fylka skiftar det mellom 93 prosent i Møre og Romsdal og 80 prosent i Hedmark og Nord-Trøndelag. I Hedmark er det dal- og fjellbygdene som dreg ned prosenttalet, i Nord-Trøndelag er det dal- og fjellbygdene og kystbygdene. Elles er det liten skilnad mellom dei ymse strok innan dei einskilde fylke.

Trykkokar. Det var trykkokar på 9,5 prosent av bruka. I bruksklassen over 100 dekar var det 24 prosent, medan det var berre 6—7 prosent ved bruka under 50 dekar. I Nord-Noreg var det knapt 4 prosent som hadde trykkokar og i Telemark og Agder 6—8 prosent. I resten av fylka var det stort sett 10—14 prosent.

Elektrisk varmvasskolbe. 26,7 prosent av bruka hadde varmvasskolbe i 1957. Dei største bruka skil seg ut med 63 prosent. I bruksklassen 50,1—100 dekar var det varmvasskolbe på tredjeparten av bruka, i klassen 20,1—50 dekar på vel femteparten og i klassen 5,1—20 dekar på knapt femteparten av bruka.

Skilnaden mellom fylka er stor. Varmvasskolbe er mest vanleg i Rogaland — på 44 prosent av bruka. Jæren står i ei stode for seg med 60 prosent. Elles er elektrisk varmvasskolbe mest vanleg i Trøndelag og på Austlandet. Det er relativt sett langt færre som har varmvasskolbe i Nord-Noreg enn elles i landet.

Elektrisk vaskemaskin. Vaskemaskin er no ei heller vanleg hjelperåd i bygdene. Etter teljinga i 1957 var det vaskemaskin på 45,6 prosent av alle bruka over 5 dekar. Rekna etter same brukstal som i 1949, skulle det i 1957 vera vel 97 000 bruk med vaskemaskin. Om lag tre fjerdepartar av bruka over 100 dekar hadde vaskemaskin, over halvparten av bruka mellom 50 og 100 dekar, vel to femtepartar i bruksklassen 20,1—50 dekar og over tredjeparten av bruka mellom 5 og 20 dekar.

Vaskemaskin er relativt mest vanleg på Austlandet. I alle fylka der, med unntak av Oppland, var det vaskemaskin på 54—57 prosent av bruka. I Oppland var det 49 prosent. I Rogaland og Nord-Trøndelag var det òg knapt halvparten av bruka som hadde vaskemaskin. Elles skifta det sterkt frå fylke til fylke, men ikkje i noko fylke var det mindre enn fjerdeparten av bruka som hadde vaskemaskin.

Ved etterrøknaden vart det spurt om det var høve til å nytta sams vaskeri og om dette eventuelt vart nytta. Det var berre 7,8 prosent av bruka som hadde slikt høve, og ikkje meir enn 1,3 prosent som gjorde seg nytte av det. Tabellane XI—XV viser kor mange det var som nytta sams vaskeri. Det meste var 6,0 prosent i Buskerud.

Vel 20 prosent av bruka over 100 dekar hadde høve til å nytta sams vaskeri, men berre vel 5 prosent gjorde seg nytte av det. Det var berre 6—9 prosent av bruka i dei lægre bruksklassane som hadde høve til å nytta sams vaskeri. Relativt sett er det langt fleire som har tilgjenge til sams vaskeri på Austlandet enn elles i landet, men det er få som nyttar det. I Trøndelag og Møre og Romsdal er det etter måten mange av dei som har høve til å nytta sams vaskeri som gjer bruk av det, men det er sers få som i det heile har høve til sams vaskeri i desse fylka.

Elektrisk strykemaskin eller varmrulle. Dette er lite vanlege hjelperåder som fanst på berre 1,5 prosent av bruka i 1957. Sjølv ved dei største bruka var det ikkje meir enn vel 4 prosent og ved bruka under 100 dekar berre vel 1 prosent. Fylkesvis ymsar det mellom 0,8 og 2,4 prosent.

Klederulle for handkraft. I medel for heile landet var det 35,7 prosent som hadde slik klederulle. Klassen over 100 dekar skil seg ut med klederulle ved bortimot tre fjerdepartar av bruka. For bruka under 100 dekar aukar det frå 25 prosent i klassen 5,1—20 dekar til 46 prosent i klassen 50,1—100 dekar.

Det var store variasjonar fylkesvis. Det skiftar mellom 58 prosent i Vestfold og 11 prosent i Troms og Finnmark. Stort sett er det slik at klederulle er mest vanleg på Austlandet, medan Nord-Noreg skil seg ut med relativt få bruk der det er klederulle. Rogaland er mellom dei fylka der klederulle er mest vanleg.

Elektrisk strykejern. Strykejern er ei av dei mest vanlege hjelperådene det var spurnad etter ved denne etterrøknaden. Det var strykejern på 86,6 prosent av alle bruka over 5 dekar. Heile 95 prosent av dei bruka som hadde elektrisitet i våningshuset, hadde òg strykejern.

Skilnaden mellom bruk av ymse storleik er liten. Sjølv ved dei minste bruka var det elektrisk strykejern på 93 prosent av dei bruka som hadde innlagt elektrisitet. Det er litt større skilnad mellom bruksklassane, når ein ser bruk med strykejern i prosent av alle bruk i klassen. Det er for di det relativt sett er noko fleire bruk som har elektrisitet di større bruka er.

I Nord-Noreg er det etter måten færre bruk med strykejern enn elles i landet. Tek ein omsyn til at det er færre bruk med elektrisitet der, skil denne landsluten seg lite ut frå dei andre.

Symaskin. Dette er den mest vanlege av alle dei hjelperåder etterrøknaden femnde over. I alt var det 89,8 prosent av bruka som hadde symaskin. Skilnaden mellom bruksklassane er liten, men det er litt meir ålment med symaskin med aukande bruksstorleik. 87 prosent av dei minste bruka hadde symaskin og 95 prosent av dei største. Det er ikkje stor skilnad mellom fylka heller. I Finnmark var det symaskin på 75 prosent av bruka, men for resten av fylka ymsar det berre mellom 94 og 87 prosent. Det er heller ikkje nokon nemnande skilnad mellom dei ulike distrikt innan fylka.

Ved etterrøknaden vart det spurt om kva slag symaskin dei hadde på bruket — om det var elektrisk maskin, trømaskin eller handsymaskin. På dette omkvervet er det større skilnad både etter bruksstorleik og distriktvis. Som medeltal for heile landet var det handsymaskin på 72,8 prosent av bruka, 13,6 prosent hadde trøsymaskin, og 6,9 prosent hadde elektrisk maskin. Sume bruk hadde meir enn ein maskintype. Tabell 61 syner kor mange det var som hadde dei ymse symaskinar.

Tabell 61. Bruk som har dei ymse typar av symaskinar.

	Utrekna totaltal			I prosent av alle bruk		
	Elektrisk symaskin	Trø-symaskin	Hand-symaskin	Elektrisk symaskin	Trø-symaskin	Hand-symaskin
Bygdene i alt	14 786	28 928	155 472	6,9	13,6	72,8
Østfold	1 171	2 163	4 297	14,9	27,5	54,5
Akershus	1 160	1 793	6 465	11,8	18,3	65,9
Hedmark	1 399	4 005	12 576	7,4	21,2	66,4
Oppland	1 073	2 559	10 876	6,8	16,2	68,8
Buskerud	1 178	1 541	6 598	12,0	15,7	67,1
Vestfold	979	763	4 626	15,1	11,8	71,3
Telemark	819	2 007	5 288	9,4	23,1	60,8
Aust-Agder	325	1 125	4 063	5,3	18,4	66,6
Vest-Agder	571	700	6 623	6,5	7,9	74,9
Rogaland	1 252	795	9 307	10,3	6,6	76,7
Hordaland	846	1 281	13 086	5,2	7,9	80,6
Sogn og Fjordane	565	959	9 461	4,8	8,2	80,9
Møre og Romsdal	1 005	3 487	10 787	6,3	21,9	67,7
Sør-Trøndelag	710	1 078	10 348	5,5	8,4	80,9
Nord-Trøndelag	849	1 129	8 652	7,7	10,2	78,0
Nordland	363	1 686	18 743	1,6	7,3	81,0
Troms	363	1 360	10 556	2,8	10,3	80,2
Finnmark	158	497	3 120	3,3	10,2	64,2
Bygdene klassevis:						
5,1- 20 dekar	3 158	7 425	51 537	4,5	10,6	73,6
20,1- 50 »	4 096	10 631	59 798	5,1	13,3	74,6
50,1-100 »	3 377	6 519	31 397	7,9	15,3	73,8
Over 100 »	4 155	4 353	12 740	20,0	20,9	61,3

Handsymaskin var relativt mindre vanleg ved bruka over 100 dekar enn ved dei mindre bruk, og mindre vanleg på Austlandet enn elles i landet.

Trøsymaskin er relativt meir vanleg di større bruka er, og meir vanleg på Austlandet enn i dei andre landslutene. På Vestlandet skil Møre og Romsdal seg ut. Der er trømaskin etter måten like vanleg som i dei fleste fylka på Austlandet. I dei andre fylka på Vestlandet er trømaskin lite nytta.

Elektrisk symaskin er langt meir vanleg på bruka over 100 dekar enn på dei mindre bruka. Ved dei største bruka er det elektrisk maskin på femtekvart bruk og såleis like vanleg som trømaskin. Ved bruka under 50 dekar var det derimot berre 5 prosent som hadde elektrisk maskin, medan det var trømaskin på 11—13 prosent. Elektrisk symaskin er òg meir vanleg på Austlandet enn i dei andre landslutene. I Vestfold og Rogaland er elektrisk maskin vanlegare enn trømaskin. Minst vanleg er elektrisk symaskin i Nord-Noreg, der det berre var 2—3 prosent av bruka som hadde slik maskin.

Elektrisk støvsugar. 22,1 prosent av bruka over 5 dekar hadde støvsugar i 1957. Det er stor skilnad etter bruksstorleik. Halvparten av bruka over 100 dekar hadde støvsugar, fjerdeparten av bruka mellom 50 og 100 dekar og noko mindre enn femteparten av bruka under 50 dekar.

Det er store variasjonar fylkesvis. I Vestfold var det støvsugar på 41 prosent av bruka og i Østfold, Akershus og Rogaland på 34—38 prosent. I Nord-Noreg og Sogn og Fjordane var det derimot berre 9—11 prosent. Stort sett kan ein seia at støvsugar er mest vanleg i Agder og på Austlandet. Dei distriktsvise variasjonane innan fylka er òg store. Støvsugar er mest ålmenn i dei beste jordbruksbygder. På Jæren var det såleis støvsugar på over halvparten av bruka.

Mjølke-maskin. Det er sers vanleg at kvinnene på bruka har fjøsstellet. Mjølke-maskin har difor like mykje å seia for å letta kvinnearbeidet, som mange av dei hjelperåder som høyrer husstellet til.

Det var mjølke-maskin på 18,1 prosent av bruka over 5 dekar i 1957. Rekna etter same brukstalet som i 1949 skulle det såleis vera mjølke-maskin på 38 700 bruk. Utviklinga sidan 1949 har vori sers sterk. Den gongen var det 6 400 bruk som hadde mjølke-maskin. I 1939 var det 1 200.

Det er sers sterk samanheng mellom bruksstorleik og bruken av mjølke-maskin. Når ein ser heile landet under eitt, var det berre vel 1 prosent av bruka i klassen 5,1—20 dekar som hadde mjølke-maskin. I bruksklassen 20,1—50 dekar var det 8 prosent. Så er det sterk auke til klassen 50,1—100 dekar, der knapt 38 prosent hadde mjølke-maskin, og til bruksklassen over 100 dekar, der det var 73 prosent.

Skilnaden mellom bruksklassane er stor, men etterrøknaden syner at mjølke-maskin held på å vinna seg ein plass på dei mindre bruka òg. I 1949 var det berre knapt 1 100 eller 16,6 prosent av dei 6 400 bruka med mjølke-maskin som hadde mindre enn 100 dekar jordbruksareal. Mindre enn 100 av desse bruka var på under 50 dekar. I 1957 var det under 100 dekar jordbruksareal ved 23 500 eller 60,8 prosent av dei 38 700 bruka med mjølke-maskin, og 7 500 eller 19,5 prosent hadde under 50 dekar.

Skilnaden mellom fylka er òg stor. I Østfold, Vestfold, Rogaland og Nord-Trøndelag var det mjølke-maskin ved tredjeparten av bruka. I fylka i Nord-Noreg var det berre 3—6 prosent. Mjølke-maskin er relativt mest vanleg i dei beste jordbruksbygder. På Jæren var det såleis mjølke-maskin ved meir enn halvparten av bruka over 5 dekar.

Husmora og hennar arbeid.

Ved denne etterrøknaden er det rekna med husmor på bruket berre i dei høve der bruket er drivi av ektepar. Der det vantar husmor, kan det vera mor, syster, annan kvinneleg slektning eller kvinneleg leigehjelp som steller huset, men desse blir ikkje rekna som husmor i dette høvet.

Etter denne definisjonen var det husmor på ca. 165 000 av dei vel 213 000 bruka med over 5 dekar jordbruksareal.

Tabellane XII, XIV og XV syner kor stor prosent av husmødrene det er som har svara ja på dei ymse spørsmål ved etterrøknaden. Tabellane XI og XIII gjev utrekna totaltal.

Husmorskule. Knapt femteparten (18,6 prosent) av husmødrene hadde gått husmorskule. At husmora har husmorskule er meir vanleg di større bruka er. I bruksklassen 5,1—20 dekar hadde niandeparten av husmødrene gått husmorskule. Det aukar til sjuandeparten i klassen 20,1—50 dekar, knapt fjerdeparten i klassen 50,1—100 dekar og bortimot halvparten ved bruka over 100 dekar.

Det er heller stor skilnad mellom dei ymse landsluter. Husmorskule er mest vanleg på Austlandet. Så fylgjer Agder, Vestlandet og Trøndelag, og til sist Nord-Noreg. Akershus kjem fyrst av fylka. Der hadde meir enn tredjeparten av husmødrene gått husmorskule. I dei andre fylka på Austlandet var det mellom 24 og 30 prosent. Serleg vanleg er husmorskule i dal- og fjellbygdene i Hedmark og Buskerud, der 40 prosent hadde husmorskule.

Dagleg husdyrstell. 81,4 prosent av husmødrene var med i det daglege husdyrstellet i 1957. Ved dei fullstendige jordbruksteljingane i 1939 og 1949 vart det spurt om kona hadde fjøsstellet. I 1939 var det 70,7 prosent som svara ja på dette spørsmålet, og i 1949 var det 76,3 prosent.

Oppgåvene frå 1957 synte at det var mest vanleg at husmora var med i husdyrstellet på bruka mellom 20 og 100 dekar. Det var minst vanleg på bruka over 100 dekar, men sjølv der var ca. 70 prosent av husmødrene med i dette arbeidet.

At husmora er med i husdyrstellet, er sers vanleg på Vestlandet, i Trøndelag og Nord-Noreg. Mellom 81 og 89 prosent av husmødrene i dei einskilde fylka innan desse landslutene var med i husdyrstellet. Minst vanleg var det i Vestfold med 66 prosent. Elles var det ikkje noko fylke som kom under 70 prosent. Dei distriktswise variasjonane innan dei einskilde fylke var som regel ikkje store, men det er noko mindre vanleg at husmora er med i husdyrstellet i dei beste jordbruksbygder enn i dei andre stroka. I Buskerud t. d. er dette tydeleg. Der var knapt 60 prosent av husmødrene i dei søraustlege slettebygder med i husdyrstellet, medan over 85 prosent var med i dal- og fjellbygdene.

Separering. Husmora hadde arbeid med separering på 16,8 prosent av dei bruka der det var husmor. Det er mest vanleg ved bruka under 50 dekar og blir mindre vanleg di større bruka er. Det er stor skilnad fylkesvis, og enda større distriktswise variasjonar innan sume av fylka. Dette er rimeleg nok, då det er mest aktuelt med separering i strok der mjølka ikkje blir levert til meieri. Det er i Telemark det er relativt flest husmødrer som har arbeid med separering. Der hadde 30 prosent av husmødrene slikt arbeid. Meir enn 20 prosent var det elles i Buskerud, Aust-Agder, Sogn og Fjordane, Sør-Trøndelag og Nordland. Relativt minst vanleg var separering i Rogaland, Vestfold og Møre og Romsdal, der berre ca. 6 prosent av husmødrene hadde dette arbeidet.

Fylkestala fortel elles ikkje så svært mykje, for di variasjonane innan fylka kan vera så store. Separering er lite vanleg i dei beste jordbruksbygder, men sers vanleg i visse dal- og fjellbygder og kystbygder. Som døme på store variasjonar innan eit fylke kan ein nemna Sør-Trøndelag. Der var det berre 9 prosent av husmødrene som separerte i bygdene ved Trondheimsfjorden, medan det var 67 prosent i kystbygdene. Andre jordbruksområde der separering var serleg vanleg, er dal- og fjellbygdene i Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder. I desse stroka hadde over halvparten av husmødrene arbeid med separering.

Ved etterrøknaden var det teki med eit spørsmål om kor mange ganger i veka husmora separerte. I tabell 62 er det gjevi eit oversyn som viser fordeling etter tal separeringar pr. veke.

Tabell 62. Bruk der husmora separerer, prosentvis fordelte etter separeringar pr. veke.

	1 eller 2 gonger	3 eller 4 gonger	5 eller 6 gonger	7 eller 8 gonger	9 eller 10 gonger	11 eller 12 gonger	13 eller 14 gonger	I alt
Bygdene i alt	14,4	7,9	8,7	28,1	2,1	2,8	36,0	100
Østfold	23,7	3,1	2,6	25,0	2,6	2,6	40,4	100
Akershus	29,6	9,7	10,1	20,9	—	3,3	26,4	100
Hedmark	14,6	3,7	11,1	22,7	0,5	1,5	45,9	100
Oppland	18,7	11,5	6,2	39,3	0,7	0,8	22,8	100
Buskerud	32,8	8,1	4,8	21,6	4,1	2,2	26,4	100
Vestfold	40,7	7,6	—	22,1	3,8	—	25,8	100
Telemark	12,3	6,1	4,3	29,8	1,9	—	45,6	100
Aust-Agder	9,0	9,7	1,0	25,4	3,0	3,2	48,7	100
Vest-Agder	10,4	2,6	3,5	13,7	—	—	69,8	100
Rogaland	6,6	8,9	2,9	25,7	—	2,3	53,6	100
Hordaland	31,5	9,0	9,6	20,0	0,6	4,6	24,7	100
Sogn og Fjordane	2,6	1,8	6,8	46,9	4,4	5,1	32,4	100
Møre og Romsdal	10,6	8,8	22,9	35,4	1,4	—	20,9	100
Sør-Trøndelag	11,1	1,8	1,9	10,4	0,8	7,3	66,7	100
Nord-Trøndelag	27,2	4,1	4,1	25,9	4,9	2,8	31,0	100
Nordland	7,1	11,3	14,6	35,0	2,6	2,1	27,3	100
Troms	6,8	13,5	17,2	36,4	1,0	3,8	21,3	100
Finnmark	14,1	42,4	18,1	13,9	5,0	—	6,5	100
Bygdene klassevis:								
5,1- 20 dekar	8,9	9,0	10,5	33,2	2,3	2,9	33,2	100
20,1- 50 »	12,5	7,1	8,3	27,5	2,0	2,8	39,8	100
50,1-100 »	23,2	6,7	7,1	22,1	1,6	2,2	37,1	100
Over 100 »	58,5	9,9	2,1	8,7	2,9	3,3	14,6	100

Separering 13 eller 14 gonger i veka er det vanlegaste når ein ser heile landet under eitt. Det er dei som separerer kvar dag, både morgon og kveld, som kjem i denne gruppa. Den nest største gruppa er dei som separerer 7 eller 8 gonger i veka. Dette er i fyrste rekkje dei som separerer kvar dag, men berre ein gong om dagen. Så fylgjer dei som separerer 1 eller 2 gonger i veka. Dette er for ein stor del bruk der det blir levert mjølk til meieri, men mjølka frå vekeskiftet blir nytta heime.

Ser ein på tala for dei einskilde bruksklassar, finn ein at dagleg separering er etter måten langt meir vanleg ved bruka under 100 dekar enn ved dei større bruka. Ved bruka over 100 dekar er det derimot separering 1 eller 2 gonger i veka som er det mest vanlege. Ein ser òg at det er stor skilnad mellom fylka. Meir enn to tredjepartar av dei husmødrene som hadde arbeid med separering i Vest-Agder og Sør-Trøndelag, separerte 13 eller 14 gonger i veka. I Sogn og Fjordane var 7 eller 8 separeringar serleg vanleg, medan 1 eller 2 gonger var relativt vanleg i Vestfold.

Ein må elles vera merksam på at oppgåvene over separering ikkje gjev beinveges svar på kor mange bruk det blir separert ved. I etterrøknaden var det berre spørsmål om husmora har arbeid med separering. På ein del bruk kan det vera andre som i større eller mindre grad gjer dette arbeidet, sjølv om det er husmor på bruket.

Kinning. 14,9 prosent av husmødrene hadde arbeid med kinning. Også på dette omkvervet er det sterk samanheng med bruksstorleiken. Kinning blir mindre vanleg med aukande bruksstorleik. 19 prosent av husmødrene hadde arbeid med kinning i klassen 5,1—20 dekar, men berre vel 3 prosent i klassen over 100 dekar. Variasjonane distriktsvis er store og syner same bilete som oppgåvene over separering. Der separering er vanleg, er det òg vanleg å kinna.

Ysting. At husmora har arbeid med ysting, er langt mindre vanleg enn separering og kinning, men rekkjefylgja mellom dei ymse bruksklassar og distrikt er stort sett den same. For heile landet under eitt var det berre 3,6 prosent av husmødrene som hadde arbeid med ysting i 1957. Relativt flest var det i Sør-Trøndelag og Troms med 8 prosent.

Hagestellet. Det vart opplyst at 56,8 prosent av husmødrene hadde hagestellet. Det er ikkje serleg stor skilnad mellom bruk av ymse storleik. Bruka over 100 dekar skil seg rett nok ut med 69 prosent, men for dei lægre bruksklassar skiftar det berre mellom 53 og 58 prosent. At husmora har hagestellet, er relativt mest ålment på Austlandet, serleg i Vestfold, Østfold og Akershus. Minst vanleg er det i Nord-Noreg. Ein må vera merksam på at det i sume strok er lite vanleg med hage i det heile. Når det i Finnmark såleis er berre vel 10 prosent av husmødrene som har hagestellet, er ikkje dette eit prov på at andre gjer arbeidet. I stor mon skriv det seg frå at det ikkje er hage på bruka. Noko av det same gjer seg gjeldande i fjellbygdene.

Jordbruksarbeidet. Oppgåvene frå 1957 syner at 83,2 prosent av husmødrene var med i det vanlege jordbruksarbeidet. Etter oppgaver til dei fullstendige jordbruksteljingane var det 71,7 prosent av konene som var med i utarbeidet i 1949 og 66,7 prosent i 1939.

22,2 prosent av husmødrene var dagleg med i det vanlege jordbruksarbeidet i 1957, 21,5 prosent var med stundom og 39,5 prosent i onnene.

At husmora er med i jordbruksarbeidet, er mest vanleg ved bruka mellom 20 og 100 dekar, minst vanleg ved bruka over 100 dekar. Det er dagleg jordbruksarbeid og arbeid i onnene som er etter måten mindre vanleg ved dei største bruka enn ved bruka under 100 dekar. Dagleg jordbruksarbeid er serleg vanleg i bruksklassen 20,1—50 dekar.

Det er i Nord-Noreg og på Vestlandet at husmora mest ålment er med i jordbruksarbeidet. Ikring 90 prosent av dei er med i arbeidet i desse landslutene. Jordbruksarbeid for husmora er minst vanleg på Austlandet og dernest i Trønde-

lag. Men sjølv i dei fylka der det er relativt færrest — Akershus, Hedmark og Oppland — var over 70 prosent av husmødrene meir eller mindre med i jordbruksarbeidet.

Tabell 63 syner i kor stor mon husmora er med i jordbruksarbeidet i dei myse fylka.

Tabell 63. Bruk der husmora er med i det vanlege jordbruksarbeidet.

	Utrekna totaltal				I prosent av alle bruk med husmor			
	Dagleg	Stundom	I onnene	I alt	Dagleg	Stundom	I onnene	I alt
Bygdene i alt	36 737	35 511	65 223	137 471	22,2	21,5	39,5	83,2
Østfold	1 136	1 581	2 604	5 321	17,3	24,1	39,7	81,1
Akershus	1 142	1 977	2 336	5 455	15,0	25,9	30,6	71,5
Hedmark	1 009	3 606	5 474	10 089	7,0	25,1	38,1	70,2
Oppland	736	3 414	4 654	8 804	6,0	27,9	38,1	72,0
Buskerud	1 167	1 876	2 610	5 653	15,8	25,3	35,3	76,4
Vestfold	933	1 430	1 557	3 920	18,2	27,9	30,4	76,5
Telemark	1 100	1 693	2 589	5 382	17,2	26,5	40,5	84,2
Aust-Agder	870	1 586	1 543	3 999	19,1	34,8	33,9	87,8
Vest-Agder	1 856	1 234	2 142	5 232	30,5	20,3	35,2	86,0
Rogaland	2 587	2 243	3 282	8 112	27,4	23,8	34,8	86,0
Hordaland	5 244	1 457	4 520	11 221	42,1	11,7	36,3	90,1
Sogn og Fjordane	3 684	1 123	3 346	8 153	41,7	12,7	37,9	92,3
Møre og Romsdal	3 637	2 375	5 410	11 422	28,8	18,8	42,8	90,4
Sør-Trøndelag	1 208	2 509	4 202	7 919	12,3	25,5	42,6	80,4
Nord-Trøndelag	1 176	2 381	3 723	7 280	12,8	26,0	40,6	79,4
Nordland	5 890	2 742	7 868	16 500	32,1	14,9	42,9	89,9
Troms	2 556	1 636	5 796	9 988	24,0	15,3	54,3	93,6
Finmark	806	648	1 567	3 021	23,2	18,7	45,2	87,1
Bygdene klassevis:								
5,1- 20 dekar	11 437	11 491	19 661	42 589	21,9	22,0	37,7	81,6
20,1- 50 »	15 921	12 486	26 198	54 605	25,7	20,1	42,2	88,0
50,1-100 »	7 633	7 285	13 814	28 732	22,7	21,6	41,0	85,3
Over 100 »	1 746	4 249	5 550	11 545	10,1	24,6	32,2	66,9

Skilnaden mellom fylka er serleg stor når det gjeld dagleg jordbruksarbeid. I dei fleste fylka er det arbeid i onnene som er mest vanleg, men i Hordaland og Sogn og Fjordane er det dagleg jordbruksarbeid som er det vanlegaste. Om lag 42 prosent av husmødrene er dagleg med i jordbruksarbeidet i desse fylka. Elles er 32 prosent det meste — i Nordland. I Oppland og Hedmark er det berre 6—7 prosent som dagleg er med.

Kvinneleg arbeidshjelp ved sida av husmora. Ved etterrøknaden i 1957 vart det spurt om det var kvinneleg arbeidshjelp på bruket ved sida av husmora, og om det i så fall var fast eller tilfelleleg hjelp — av framande eller familie-medlemmer. Det vart ikkje spurt om kor mykje hjelp dei hadde.

Av bruka med husmor var det i alt 44,0 prosent som hadde kvinneleg arbeidshjelp. 18,7 prosent hadde fast hjelp. I dei fleste tilfelle er det familie-medlemmer dei har til hjelp. Det er relativt fleire som har hjelp di større bruka er, og skil-

naden klassevis er størst når det gjeld framand hjelp, og serleg fast framand hjelp.

Tabell 64 gjev eit oversyn over oppgåvene frå etterrøknaden.

Tabell 64. Prosent bruk med kvinneleg arbeidshjelp ved sida av husmora.

	Med fast hjelp		Med tilfelleleg hjelp		I alt med hjelp	I alt med fast hjelp
	Framande	Familie-medl.	Framande	Familie-medl.		
Bygdene i alt	2,7	16,9	11,9	23,3	44,0	18,7
Østfold	4,0	14,1	14,1	20,7	43,3	17,3
Akershus	3,0	9,0	12,9	18,1	36,2	11,5
Hedmark	3,5	13,7	16,6	21,5	42,3	15,8
Oppland	4,2	15,8	18,9	18,6	45,0	18,5
Buskerud	3,3	12,2	14,0	18,2	38,2	14,6
Vestfold	2,1	10,9	15,7	23,2	39,8	12,0
Telemark	2,2	12,4	6,4	20,2	35,6	14,0
Aust-Agder	1,5	14,6	11,0	18,4	37,7	15,7
Vest-Agder	1,0	10,5	8,9	19,7	34,8	11,5
Rogaland	2,4	15,1	11,3	21,6	38,7	17,0
Hordaland	2,0	18,1	5,4	25,0	44,0	19,4
Sogn og Fjordane . .	4,0	29,2	7,0	24,8	53,1	32,2
Møre og Romsdal . .	2,1	16,4	7,4	27,8	44,8	17,9
Sør-Trøndelag	2,7	23,2	16,1	23,9	50,1	25,5
Nord-Trøndelag . . .	2,8	16,9	15,1	20,5	42,9	19,0
Nordland	1,9	17,8	8,5	25,4	45,1	19,2
Troms	2,1	21,5	13,9	33,7	55,3	22,8
Finnmark	2,0	30,0	12,1	32,6	56,0	31,3
Bygdene klassevis:						
5,1- 20 dekar	1,2	12,8	6,1	19,7	33,1	13,7
20,1- 50 »	1,7	16,6	9,9	24,8	43,8	17,7
50,1-100 »	2,8	22,3	16,4	26,7	53,9	24,1
Over 100 »	10,4	19,5	27,7	21,8	58,4	27,3

For heile landet sett under eitt var det fast framand hjelp på 2,7 prosent av bruka med husmor. 16,9 prosent hadde fast familiehjelp. Det var tilfelleleg framand hjelp på 11,9 prosent av bruka og tilfelleleg familiehjelp på 23,3 prosent. Ein del bruk har meir enn ein kategori av arbeidshjelp.

Sort sett er det relativt flest med hjelp på Vestlandet, i Trøndelag og Nord-Noreg. Det er i fyrste rekkje familiehjelpa som er så vanleg i desse landslutene. Det er på Austlandet ein finn relativt flest bruk med framand hjelp, men det er etter måten mange i Trøndelag og Nord-Noreg òg. Storparten av den framande hjelpa er tilfelleleg. Ikkje i noko fylke var det nemnande over 4 prosent av bruka som hadde fast framand hjelp ved sida av husmora.

Middagskvild. Etter oppgåvene i 1957 var det to tredjepartar (66,0 prosent) av husmødrene som kvilde middag. Det var heller få, 13,9 prosent, som kvilde dagleg. Resten, 52,1 prosent, kvilde berre stundom.

Det er liten skilnad mellom bruksklassane når det gjeld middagskvild. Dagleg middagskvild er litt vanlegare ved dei større bruk enn ved dei mindre,

medan det relativt sett er litt vanlegare at husmora stundom kviler middag ved bruka inntil 50 dekar enn i dei høgre bruksklassar. Dei distriktsvise variasjonane er store. Middagskvild er ein god del vanlegare i Hordaland, Sogn og Fjordane, Nordland og Troms enn elles i landet. Om lag fire femtepartar av husmødrene i desse fylka kviler middag. Relativt færrest er det i Oppland og Hedmark, der ca. halvparten av husmødrene kviler. Skilnaden mellom fylka er serleg stor når det gjeld dagleg middagskvild. I Vestfold, Hordaland og Sogn og Fjordane var det mellom fjerdeparten og femteparten av husmødrene som kvilde dagleg i 1957. I Oppland var det ikkje stort meir enn tjuandekvar husmor som kvilde dagleg. Det var sers få i Hedmark òg.

Ferie. På grunnlag av oppgåvene frå 1957 er det rekna ut at vel 19 600 eller 11,9 prosent av dei 165 000 husmødrene med over 5 dekar jordbruksareal hadde hatt minst 1 veke ferie siste året. Ved bruka over 100 dekar var det knapt 19 prosent, medan det var 10—12 prosent i dei lægre bruksklassar. Relativt færrest var det i klassen 20,1—50 dekar.

Relativt flest husmødrer med ferie var det i Akershus, Vestfold og Rogaland, 17—19 prosent. Færrest var det i Sør-Trøndelag med vel 8 prosent og dernest i Møre og Romsdal, Nordland og Troms med ca. 10 prosent. Det er elles store variasjonar innan dei einskilde fylke, men ikkje i noko jordbruksområde var det nemnande meir enn 20 prosent av husmødrene som hadde hatt ferie.

Ved etterrøknaden vart det òg spurt om kor mange feriedagar husmora hadde hatt siste året og kva slag ferie det var — privat ferie eller sams husmorferie. Tabell 65 syner talet på husmødrer med ferie prosentvis fordelt etter lengda på ferien og etter ferieform. Tabellen viser òg talet på feriedagar i medel for dei som har gjevi oppgåver.

8—14 feriedagar er det vanlegaste og dernest 6 og 7 dagar (1 veke). Det var relativt få, berre 8 prosent, av husmødrene med ferie som hadde hatt meir enn 14 dagar.

Skilnaden mellom bruksklassane er liten. Det er større skilnad distriktsvis. Stort sett er 8—14 dagar relativt meir vanleg på Austlandet og i Trøndelag enn elles i landet. Meir enn 14 dagar er etter måten mest vanleg i Nord-Noreg.

I medel for alle husmødrer med ferie var ferietida 10,2 dagar. Medeltalet går noko ned med aukande bruksstorleik, men ymsar berre mellom 10,8 og 9,4 dagar. Fylkesvis varierer det mellom 13,1 dagar i Finnmark og 8,9 i Buskerud. Talet på feriedagar er i det heile litt større i Nord-Noreg enn elles i landet.

Heile 93,0 prosent av dei som har svara på spørsmålet hadde privat ferie. Sams husmorferie er relativt mest vanleg ved bruka mellom 50 og 100 dekar, men sjølv der var det berre 10 prosent av husmødrene med ferie som hadde vori med på sams ferie. Ved bruka mellom 20 og 50 dekar var det 7 prosent, medan det var 5 prosent i klassane over 100 og under 20 dekar. Sams husmorferie var relativt mest vanleg i Finnmark, Hedmark og Akershus. I desse fylka hadde 12—16 prosent av husmødrene med ferie vori med på sams husmorferie.

Arbeidsdagen. I samband med den representative jordbruksteljinga i 1956 var det ein etterrøknad over arbeidsdagen i jordbruket.

Medeltala frå denne teljinga synte at i sumartida tok den vanlege arbeidsdagen til kl. 6.51 og slutta kl. 19.34. Brutto arbeidstid var 12 timar og 43 minuttar. Til opphald mellom øktene gjekk det med 2 timar og 20 minuttar. Netto arbeidstid var 10 timar og 23 minuttar.

Tabell 65. Husmødrer med ferie prosentvis fordelt etter ferielengd og ferieform.

	Etter lengda på ferien					Tal feriedagar i medel	Etter ferieform			
	6 og 7 dagar	8-14 dagar	15-21 dagar	Over 21 dagar	I alt		Privat ferie	Sams husmorferie	Både privat ferie og sams husmorferie	I alt
Bygdene i alt ...	33,8	58,0	5,5	2,7	100	10,2	93,0	6,5	0,5	100
Østfold	17,9	72,9	7,4	1,8	100	9,8	98,5	1,5	-	100
Akershus	28,6	64,7	3,5	3,2	100	10,4	86,5	11,9	1,6	100
Hedmark	37,3	60,1	1,4	1,2	100	9,4	86,4	13,6	-	100
Oppland	25,7	69,0	5,3	-	100	9,7	90,3	8,5	1,2	100
Buskerud	33,9	62,4	3,7	-	100	8,9	93,8	6,2	-	100
Vestfold	36,7	56,1	6,0	1,2	100	9,6	97,7	1,2	1,1	100
Telemark	36,9	59,8	1,7	1,6	100	9,1	95,9	4,1	-	100
Aust-Agder	30,6	61,9	7,5	-	100	10,7	94,1	5,9	-	100
Vest-Agder	40,6	54,6	4,8	-	100	9,4	98,6	1,4	-	100
Rogaland	42,2	48,4	5,1	4,3	100	10,6	95,6	4,4	-	100
Hordaland	38,9	56,4	4,0	0,7	100	9,5	96,5	3,5	-	100
Sogn og Fjordane	26,1	66,3	5,7	1,9	100	10,0	94,9	3,2	1,9	100
Møre og Romsdal	45,9	48,0	4,2	1,9	100	9,4	95,3	4,7	-	100
Sør-Trøndelag ..	37,3	52,7	8,4	1,6	100	10,3	90,6	9,4	-	100
Nord-Trøndelag .	33,4	59,0	4,4	3,2	100	10,2	90,2	9,8	-	100
Nordland	24,6	57,4	11,7	6,3	100	12,3	96,2	3,8	-	100
Troms	37,2	49,2	6,2	7,4	100	11,9	89,5	8,2	2,3	100
Finnmark	33,4	45,4	10,6	10,6	100	13,1	83,8	16,2	-	100
Bygdene kl.vis:										
5,1- 20 dekar	31,1	59,3	6,4	3,2	100	10,8	95,1	4,9	-	100
20,1- 50 »	36,5	55,6	4,2	3,7	100	10,4	92,5	7,0	0,5	100
50,1-100 »	35,2	57,0	6,1	1,7	100	9,8	89,4	9,7	0,9	100
Over 100 »	32,5	61,2	5,3	1,0	100	9,4	94,5	4,8	0,7	100

I vintertida tok arbeidet til kl. 7.14 og varde til kl. 18.27. Brutto arbeidstid var 11 timar og 13 minuttar og opphalda mellom øktene 2 timar og 19 minuttar. Netto arbeidstid var 8 timar og 54 minuttar.

Ved sida av oppgåvene over den ålmenne arbeidsdagen vart det òg henta inn oppgåver over nettoarbeidsdagen for m. a. husmora. Netto arbeidstid for husmora var 10 timar og 57 minuttar om sumaren og 9 timar og 33 minuttar om vinteren.

Ein viser elles til «Jordbruksstatistikk 1956» (NOS XI. 276).

Tabell I. Jordbruksarealet

	Øst- fold	Akers- hus	Hed- mark	Opp- land	Buske- rud	Vest- fold	Tele- mark	Aust- Agder
Haustkveite	8 029	1 789	3 054	539	1 879	512	2 799	349
Vårkveite	18 067	17 716	19 850	10 056	12 446	21 685	12 140	783
Haustrug	1 520	144	28	—	54	1 395	100	—
Vårrug	157	556	427	264	49	659	145	75
Bygg	145 353	162 240	251 898	195 753	86 477	118 317	25 762	10 756
Havre	127 785	160 151	73 041	31 304	54 085	62 640	17 620	6 085
Blandkorn	2 990	3 348	1 530	7 598	1 506	908	30	—
Erter	271	109	1 560	127	103	449	150	292
Korn og erter i alt....	304 172	346 053	351 388	245 641	156 599	206 565	58 746	18 340
Grønfør	1 569	2 203	17 198	15 089	6 340	817	3 239	2 575
Poteter	35 461	40 493	61 424	60 299	22 378	35 185	18 741	11 891
Førnepe	882	1 016	4 075	1 244	488	373	290	131
Kålrot	11 004	9 703	8 213	4 955	5 058	8 924	3 393	1 404
Førbete	618	333	110	38	598	1 824	564	1 615
Førmergkål	2 007	3 052	4 185	925	275	756	473	66
Grønsaker	7 903	5 740	2 377	2 695	7 688	6 875	4 189	2 717
Andre vokstrar på åker og i hage ¹	15 757	33 338	14 047	11 107	23 172	17 467	13 090	7 569
Brakk	12 538	6 748	10 579	4 845	3 878	3 868	3 423	1 690
I alt i åker og hage....	391 911	448 679	473 596	346 838	226 474	282 654	106 148	47 998
Eng til slått:								
Eng på dyrka jord	256 842	283 957	357 836	313 236	191 794	138 281	159 848	93 650
Natureng på innmark.....	2 303	7 816	48 706	63 299	25 207	7 260	20 781	6 923
Sæterlykkjer	—	64	15 717	57 971	14 976	—	2 437	505
Utslåtter	8	2 214	3 550	4 709	962	82	1 585	3 301
Eng til { på dyrka jord	42 278	46 347	19 953	12 884	10 410	25 964	17 746	6 210
beite { på natureng	5 535	19 215	56 460	56 039	11 079	1 775	7 918	2 715
Kultur- { på dyrka jord	42 332	43 682	20 559	4 065	16 171	31 625	12 475	4 953
beite { på overflatedyrka jord	26 545	30 860	38 712	73 589	20 116	6 761	22 996	7 133
I alt jordbruksareal...	767 754	882 834	1035089	932 630	517 189	494 402	351 934	173 388
Av dette: Dyrka jord	733 363	822 665	871 944	677 023	444 849	478 524	296 217	152 811
Innmark	767 746	880 556	1015822	869 950	501 251	494 320	347 912	169 582

¹ Jordbær og bringebær rekna med.

1957. Dekar.

Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	Bygdene i alt
—	—	—	—	—	—	55	—	—	—	19 005
428	1 415	89	—	66	2 020	4 865	31	—	—	121 657
42	56	—	—	—	—	—	—	—	—	3 339
—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	2 335
5 800	47 447	2 421	1 613	24 139	96 458	172 423	5 593	120	—	1 352 570
4 694	28 665	594	628	2 459	15 661	18 966	870	8	—	605 256
—	—	—	24	34	334	—	60	—	—	18 362
3	—	—	—	—	—	72	—	—	—	3 136
10 967	77 586	3 104	2 265	26 698	114 473	196 381	6 554	128	—	2 125 660
3 993	4 230	5 086	4 259	8 706	12 611	5 661	13 067	9 585	2 330	118 558
12 113	47 611	23 950	20 295	30 666	30 690	53 311	30 257	15 829	1 370	551 964
348	3 651	815	754	4 075	7 295	10 870	752	113	—	37 172
730	12 956	1 619	2 450	3 124	1 284	5 055	261	109	—	80 242
1 195	7 353	57	—	45	—	43	—	—	—	14 393
473	5 151	1 031	716	455	274	393	—	—	—	20 232
1 348	6 462	1 564	703	1 475	1 384	3 193	1 137	1 062	53	58 565
4 851	16 459	26 830	14 705	9 725	5 546	4 390	1 205	213	—	219 471
1 223	443	710	347	1 946	900	1 780	3 454	867	114	59 353
37 241	181 902	64 766	46 494	86 915	174 457	281 077	56 687	27 906	3 867	3 285 610
139 337	214 717	258 012	230 580	313 280	400 878	307 356	454 800	248 817	72 185	4 435 406
14 011	11 764	114 595	117 416	72 264	22 950	11 067	134 916	79 407	35 023	795 708
357	276	1 696	4 102	1 496	7 531	1 052	720	417	—	109 317
3 789	1 798	8 705	7 676	6 985	2 348	721	7 591	9 007	5 871	70 902
13 637	45 008	14 751	5 295	13 952	33 771	45 822	5 369	2 039	923	362 359
4 069	12 039	31 357	28 028	50 467	33 453	9 809	32 567	8 061	1 515	372 101
5 102	13 502	9 382	3 098	12 600	16 919	22 646	11 848	1 036	—	271 995
15 446	131 836	56 873	46 024	50 527	27 545	22 460	24 240	13 257	469	615 389
232 989	612 842	560 137	488 713	608 486	719 852	702 010	728 738	389 947	119 853	10 318 787
195 317	455 129	346 911	285 467	426 747	626 025	656 901	528 704	279 798	76 975	8 355 370
228 843	610 768	549 736	476 935	600 005	709 973	700 237	720 427	380 523	113 982	10 138 568

Tabell II. Husdyrhaldet

	Øst- fold	Akers- hus	Hed- mark	Opp- land	Buske- rud	Vest- fold	Tele- mark	Aust- Agder
Hestar:								
Under 1 år	140	72	106	350	67	38	17	—
1 og 2 år	355	238	217	463	268	184	94	21
3 og 4 år	186	188	289	785	393	102	70	59
5-16 år	5 140	5 937	7 868	7 679	4 705	3 359	3 813	2 133
Over 16 år	2 126	2 417	2 891	3 261	1 582	1 311	1 248	528
I alt	7 947	8 852	11 371	12 538	7 018	4 994	5 242	2 741
Storfe:								
Under 1 år	13 132	13 631	21 677	25 143	10 200	9 119	6 170	2 711
Oksar { 1-2 år	3 121	2 626	2 259	3 481	1 430	2 958	728	364
{ over 2 år	882	621	261	332	237	275	214	56
Kviger (som ikkje har hatt kalv)	9 029	10 635	12 930	12 424	5 595	5 146	4 222	1 873
Kyr (som har hatt kalv).....	33 312	36 369	47 978	59 255	23 982	18 263	19 101	9 964
I alt	59 476	63 882	85 105	100 635	41 444	35 761	30 435	14 968
Sauer:								
Under 1 år (lam)	764	4 002	43 679	58 298	27 870	1 149	17 647	13 196
Over 1 år	1 327	4 036	41 661	49 655	24 732	1 198	16 073	11 551
I alt	2 091	8 038	85 340	107 953	52 602	2 347	33 720	24 747
Geiter:								
Under 1 år (kje)	—	—	1 838	2 790	781	—	600	—
Over 1 år	—	—	7 771	18 641	4 928	—	1 804	—
I alt	—	—	9 609	21 431	5 709	—	2 404	—
Svin:								
Under 4 måneder	22 231	31 456	33 158	28 741	9 878	15 008	10 429	3 569
Over { slaktesvin	11 564	12 331	11 138	18 169	8 667	8 032	7 411	4 575
4 { ale- { rånar	402	143	117	223	72	150	55	41
mdr. { svin { purker	7 654	7 080	4 669	8 683	1 526	2 884	1 361	640
I alt	41 851	51 010	49 082	55 816	20 143	26 074	19 256	8 825
Høns:								
Vaksne	417 238	368 637	231 471	180 140	201 500	277 028	178 919	90 169
Kjuklingar	203 513	152 723	96 368	86 282	74 785	166 684	67 190	30 660

pr. 20. juni 1957.

Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark	Bygdene i alt
21	339	185	320	162	133	44	28	—	—	2 022
41	279	139	338	338	320	130	54	18	8	3 505
130	371	273	652	482	496	301	303	94	20	5 197
2 371	6 994	5 598	4 809	4 944	7 405	5 718	5 361	3 681	807	88 322
868	3 003	2 172	1 236	2 771	2 319	1 997	2 567	1 431	241	33 969
3 431	10 986	8 367	7 355	8 697	10 673	8 190	8 313	5 224	1 076	133 015
6 620	27 281	16 036	19 888	20 689	26 441	22 181	27 994	12 705	3 377	284 995
620	6 664	2 381	2 696	2 356	4 657	4 424	3 009	960	257	44 991
120	417	172	191	366	305	359	307	35	—	5 150
3 863	13 756	7 801	7 627	9 441	9 584	10 154	9 151	3 908	1 126	138 265
17 965	66 022	42 493	40 207	48 623	46 687	39 471	45 694	27 378	7 053	629 817
29 188	114 140	68 883	70 609	81 475	87 674	76 589	86 155	44 986	11 813	1 103 218
22 516	164 183	112 813	104 243	78 564	61 979	40 880	105 557	69 299	21 498	948 137
18 034	152 966	110 813	106 517	74 324	56 671	37 831	88 668	57 826	18 795	872 728
40 550	317 149	223 626	210 760	152 888	118 650	78 711	194 225	127 125	40 293	1 820 865
—	674	2 568	6 762	2 347	548	870	2 214	2 569	161	24 722
17	2 195	3 870	18 138	7 303	1 769	3 579	5 830	9 154	197	85 196
17	2 869	6 438	24 900	9 650	2 317	4 449	8 044	11 723	358	109 918
3 263	45 570	10 593	8 776	6 580	10 345	13 413	2 731	935	72	256 748
2 554	28 534	3 720	5 794	4 565	4 764	8 941	1 206	497	41	142 503
91	744	369	92	100	136	135	58	—	—	2 928
459	10 859	2 431	1 691	1 128	1 495	3 441	680	410	—	57 091
6 367	85 707	17 113	16 353	12 373	16 740	25 930	4 675	1 842	113	459 270
135 449	743 564	247 257	66 064	149 317	133 411	217 301	122 239	64 371	13 400	3 837 475
44 603	419 980	100 905	22 819	70 160	61 766	79 854	42 863	40 741	27 608	1 789 504

Tabell III. Avlinga i jordbruket 1957.

Fylka	Eng på dyrka jord				Natureng på innmark			
	Avl pr. dekar	Samla avling	Pct. av medels- år	Kvalitet (5-1)	Avl pr. dekar	Samla avling	Pct. av medels- år	Kvalitet (5-1)
	Kg	Tonn			Kg	Tonn		
Østfold	559,5	143 703,1	111,0	3,0	250,0	575,8	110,0	3,0
Akershus	558,0	158 448,0	106,3	2,8	216,7	1 693,7	106,0	2,3
Hedmark	610,9	218 602,0	107,1	2,7	325,4	15 848,9	105,7	2,7
Oppland	659,5	206 579,1	113,0	3,0	368,3	23 313,0	104,4	2,9
Buskerud	602,6	115 575,1	114,1	2,9	330,4	8 328,4	114,9	2,7
Vestfold	569,4	78 737,2	109,2	3,2	330,0	2 395,8	110,0	3,0
Telemark	524,8	83 888,2	107,1	2,9	332,1	6 901,4	107,6	2,5
Aust-Agder	527,8	49 428,5	107,2	3,2	294,4	2 038,1	110,6	2,9
Vest-Agder	569,1	79 296,7	110,9	3,9	331,3	4 641,8	105,5	3,6
Rogaland	813,9	174 758,2	106,7	3,0	404,3	4 756,2	106,7	3,1
Hordaland	659,8	170 236,3	109,1	2,8	417,4	47 832,0	108,7	2,9
Sogn og Fjordane ...	723,0	166 709,3	111,4	3,0	467,7	54 915,5	109,2	3,1
Møre og Romsdal ...	729,8	228 631,7	104,9	2,8	386,8	27 951,7	105,8	2,9
Sør-Trøndelag	613,8	246 058,9	99,7	3,4	313,3	7 190,2	97,7	3,3
Nord-Trøndelag	627,4	192 835,2	105,5	3,7	251,7	2 785,6	96,3	3,6
Nordland	504,4	229 401,1	95,4	3,8	323,9	43 699,3	96,7	3,7
Troms	525,9	130 852,9	93,3	2,9	386,4	30 682,9	91,5	2,8
Finmark	488,4	35 255,2	106,4	3,6	342,8	12 005,9	101,3	3,7
Bygdene i alt	610,8	2 708 996,7	105,6	3,1	374,0	297 556,2	103,5	3,0
	Sæterlykkjer				Utslåtter			
Østfold	—	—	—	—	220,0	1,8	110,0	3,0
Akershus	260,0	16,6	103,0	3,0	220,0	487,1	110,0	3,0
Hedmark	391,5	6 153,2	101,3	3,1	220,0	781,0	100,0	3,0
Oppland	387,8	22 481,2	103,8	2,9	283,3	1 334,1	115,0	3,3
Buskerud	321,4	4 813,3	109,3	2,6	225,0	216,5	100,0	2,2
Vestfold	—	—	—	—	220,0	18,0	110,0	3,0
Telemark	275,0	670,2	110,0	2,5	200,0	317,0	110,0	3,0
Aust-Agder	333,3	168,3	116,7	2,7	173,8	573,7	111,3	3,3
Vest-Agder	275,0	98,2	110,0	3,0	210,0	795,7	97,5	4,0
Rogaland	280,0	77,3	105,0	2,0	230,0	413,5	105,0	2,5
Hordaland	236,3	400,8	106,3	2,9	244,0	2 124,0	110,0	3,2
Sogn og Fjordane ...	285,9	1 172,8	107,3	3,3	250,0	1 919,0	106,4	3,1
Møre og Romsdal ...	346,7	518,7	100,0	3,5	194,0	1 355,1	111,0	3,4
Sør-Trøndelag	354,8	2 672,0	100,4	3,2	187,5	440,3	95,0	3,0
Nord-Trøndelag	250,0	263,0	105,0	3,5	190,0	137,0	100,0	3,5
Nordland	210,0	151,2	95,0	3,5	146,7	1 113,6	96,7	3,3
Troms	230,0	95,9	94,0	3,0	238,6	2 149,1	94,3	3,1
Finmark	—	—	—	—	200,0	1 174,2	90,0	3,0
Bygdene i alt	363,6	39 752,7	104,0	3,0	216,5	15 350,7	102,0	3,1

Tabell III (framh.). Avlinga i jordbruket 1957.

Fylka	Høy på innmark i alt				Halm			
	Avl pr. dekar	Samla avling	Pct. av medels- år	Kvalitet (5-1)	Avl pr. dekar	Samla avling	Pct. av medels- år	Kvalitet (5-1)
	Kg	Tonn			Kg	Tonn		
Østfold	556,7	144 278,9	111,0	—	295,3	89 822,0	95,9	3,0
Akershus	548,9	160 141,7	106,3	—	255,2	88 312,7	87,9	3,1
Hedmark	576,7	234 450,9	107,0	—	259,4	91 150,0	84,1	2,9
Oppland	610,5	229 892,1	112,1	—	334,8	82 240,6	102,4	3,2
Buskerud	571,0	123 903,5	114,2	—	329,5	51 599,4	106,5	3,2
Vestfold	557,5	81 133,0	109,2	—	287,7	59 428,8	98,1	2,8
Telemark	502,6	90 789,6	107,1	—	297,0	17 447,6	101,1	3,0
Aust-Agder	511,7	51 466,6	107,3	—	349,7	6 413,5	99,0	2,8
Vest-Agder	547,4	83 938,5	110,6	—	327,7	3 593,9	95,7	3,1
Rogaland	792,6	179 514,4	106,7	—	381,2	29 575,8	97,2	3,4
Hordaland	585,3	218 068,3	109,0	—	361,6	1 122,4	99,6	3,1
Sogn og Fjordane ...	636,9	221 624,8	110,8	—	372,0	842,6	100,5	3,3
Møre og Romsdal ...	665,5	256 583,4	105,0	—	329,9	8 807,7	96,2	3,2
Sør-Trøndelag	597,5	253 249,1	99,6	—	308,5	35 314,9	92,9	3,5
Nord-Trøndelag	614,3	195 620,8	105,4	—	285,2	56 007,9	92,8	3,8
Nordland	463,1	273 100,4	95,6	—	262,2	1 718,5	87,5	3,7
Troms	492,2	161 535,8	93,0	—	300,0	38,4	100,0	3,5
Finnmark	440,8	47 261,1	105,1	—	—	—	—	—
Bygdene i alt	574,7	3 006 552,9	105,4	—	293,3	623 436,7	94,3	3,2
	Poteter				Grønfør			
Østfold	1 991,4	70 617,0	87,8	3,3	500,0	784,5	100,0	4,0
Akershus	1 716,0	69 486,0	81,2	3,3	500,0	1 101,5	100,0	4,0
Hedmark	1 547,7	95 065,9	68,5	3,4	573,3	9 859,6	97,7	3,2
Oppland	2 002,4	120 742,7	80,7	3,6	638,9	9 640,4	105,8	3,2
Buskerud	1 965,0	43 972,8	84,5	3,2	675,0	4 279,5	112,3	3,1
Vestfold	2 061,1	72 519,8	89,8	3,1	566,7	463,0	98,3	2,8
Telemark	1 725,0	32 328,2	78,4	3,1	522,7	1 693,0	103,2	3,2
Aust-Agder	1 558,9	18 536,9	72,6	3,0	523,4	1 347,8	102,2	3,2
Vest-Agder	1 868,5	22 633,1	85,5	3,0	487,6	1 947,0	98,4	3,7
Rogaland	1 821,4	86 718,7	70,3	3,0	604,2	2 555,8	99,6	3,3
Hordaland	1 593,2	38 157,1	71,8	2,9	542,8	2 760,7	99,6	3,1
Sogn og Fjordane ...	1 818,9	36 914,6	82,3	3,6	587,5	2 502,2	97,9	3,5
Møre og Romsdal ...	1 483,5	45 493,0	63,4	3,2	526,7	4 585,5	100,3	3,4
Sør-Trøndelag	1 996,8	61 281,8	83,4	3,5	555,6	7 006,7	96,8	3,5
Nord-Trøndelag	2 066,4	110 161,9	86,4	3,8	452,5	2 561,6	93,3	3,8
Nordland	1 776,5	53 751,6	88,4	4,1	487,6	6 371,5	93,5	4,1
Troms	1 842,4	29 163,3	94,3	4,2	547,2	5 244,9	95,3	3,4
Finnmark	1 818,2	2 490,9	104,4	4,3	472,2	1 100,2	98,3	3,3
Bygdene i alt	1 829,9	1 010 035,3	79,6	3,4	555,0	65 805,4	99,4	3,4

Tabell III (framh.). Avlinga i jordbruket 1957.

Fylka	Förnepe				Kålrot			
	Avl pr. dekar	Samla avling	Pct. av medels- år	Kvalitet (5-1)	Avl pr. dekar	Samla avling	Pct. av medels- år	Kvalitet (5-1)
	Kg	Tonn			Kg	Tonn		
Østfold	5 014,3	4 422,6	98,6	4,0	4 927,8	54 225,5	101,1	3,8
Akershus	4 625,0	4 699,0	96,3	4,0	4 261,9	41 353,2	89,0	3,9
Hedmark	4 072,9	16 597,1	80,1	3,9	3 779,4	31 040,2	76,2	3,5
Oppland	4 850,0	6 033,4	93,5	3,8	4 170,6	20 665,3	86,9	3,5
Buskerud	5 675,0	2 769,4	101,9	3,6	4 866,7	24 615,8	96,7	3,6
Vestfold	5 125,0	1 911,6	106,3	3,9	5 177,8	46 206,7	102,6	3,6
Telemark	4 357,1	1 263,6	95,7	3,9	4 452,6	15 107,7	94,7	3,8
Aust-Agder	4 828,6	632,5	89,3	3,8	4 150,0	5 826,6	93,9	3,7
Vest-Agder	4 380,0	1 524,2	91,5	4,1	4 329,6	3 160,6	95,6	3,6
Rogaland	4 961,9	18 115,9	91,2	3,7	4 373,8	56 667,0	87,3	3,5
Hordaland	4 177,3	3 404,5	87,3	3,8	3 491,1	5 652,1	82,3	3,1
Sogn og Fjordane ...	4 913,6	3 704,9	97,7	4,0	4 154,2	10 177,8	92,1	3,9
Møre og Romsdal ...	4 217,4	17 185,9	86,2	3,6	3 169,1	9 900,3	79,0	3,4
Sør-Trøndelag	4 496,6	32 802,7	90,0	3,9	3 470,4	4 456,0	85,9	3,7
Nord-Trøndelag	4 391,7	47 737,8	90,0	3,9	3 151,9	15 932,9	85,9	3,4
Nordland	3 757,1	2 825,3	84,3	4,1	2 911,4	759,9	91,0	3,8
Troms	3 333,3	376,7	88,3	4,3	3 450,0	376,1	91,3	4,0
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-
Bygdene i alt	4 465,9	166 007,1	89,5	3,9	4 313,5	346 123,7	90,9	3,6
	Förbete				Förmergkål			
Østfold	4 588,9	2 835,9	95,1	4,2	5 410,0	10 857,9	96,7	4,1
Akershus	4 500,0	1 498,5	85,0	3,0	4 437,5	13 543,3	85,3	3,9
Hedmark	3 840,0	422,4	80,0	3,5	4 755,0	19 899,7	82,5	4,2
Oppland	4 000,0	152,0	85,0	3,5	5 312,5	4 914,1	90,6	4,2
Buskerud	3 875,0	2 317,3	85,8	3,8	5 125,0	1 409,4	102,5	4,3
Vestfold	4 791,7	8 740,1	101,3	4,1	5 912,5	4 469,9	104,4	4,0
Telemark	3 500,0	1 974,0	94,0	3,6	5 600,0	2 648,8	98,0	3,8
Aust-Agder	4 147,1	6 697,6	85,3	4,3	5 871,4	387,5	108,6	4,3
Vest-Agder	4 667,2	5 577,3	94,2	4,2	5 073,7	2 399,9	94,1	4,4
Rogaland	4 127,4	30 348,8	74,0	3,8	5 566,7	28 674,1	94,6	4,0
Hordaland	4 500,0	256,5	95,0	4,0	5 113,3	5 271,8	92,0	3,6
Sogn og Fjordane ...	-	-	-	-	5 550,0	3 973,8	90,0	4,3
Møre og Romsdal ...	3 500,0	157,5	80,0	3,5	4 400,0	2 002,0	92,2	4,1
Sør-Trøndelag	-	-	-	-	3 864,3	1 058,8	84,0	4,1
Nord-Trøndelag	3 200,0	137,6	80,0	3,5	5 325,0	2 092,7	100,0	4,5
Nordland	-	-	-	-	-	-	-	-
Troms	-	-	-	-	-	-	-	-
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-
Bygdene i alt	4 246,2	61 115,5	82,3	3,8	5 120,8	103 603,7	91,0	4,1

Tabell III (framh.). Avlinga i jordbruket 1957.

Fylka	Haustkveite				Vårkveite			
	Avl pr. dekar	Samla avling	Pct. av medels- år	Kvalitet (5-1)	Avl pr. dekar	Samla avling	Pct. av medels- år	Kvalitet (5-1)
	Kg	Tonn			Kg	Tonn		
Østfold	262,8	2 110,0	90,2	2,5	205,3	3 709,2	83,4	2,7
Akershus	220,0	393,6	82,0	2,4	196,5	3 481,2	84,2	2,3
Hedmark	198,0	604,7	68,8	2,4	202,0	4 009,7	75,5	2,3
Oppland	200,0	107,8	75,0	3,0	240,0	2 413,4	88,0	2,8
Buskerud	263,3	494,7	92,7	3,3	198,9	2 475,5	86,7	2,8
Vestfold	262,5	134,4	95,0	2,4	209,4	4 540,8	88,4	2,3
Telemark	262,0	733,3	94,0	2,0	195,0	2 367,3	88,2	2,5
Aust-Agder	273,3	95,4	100,0	3,7	203,6	159,4	92,4	2,9
Vest-Agder	—	—	—	—	200,7	85,9	90,7	3,4
Rogaland	—	—	—	—	266,7	377,4	93,3	3,0
Hordaland	—	—	—	—	250,0	22,3	100,0	3,0
Sogn og Fjordane ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Møre og Romsdal ...	—	—	—	—	252,5	16,7	86,9	2,9
Sør-Trøndelag	—	—	—	—	236,6	477,9	86,0	2,6
Nord-Trøndelag	200,0	11,0	80,0	3,0	238,3	1 159,3	89,4	3,1
Nordland	—	—	—	—	170,0	5,3	85,0	3,0
Troms	—	—	—	—	—	—	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—
Bygdene i alt	246,5	4 684,9	86,7	2,7	208,0	25 301,3	84,7	2,8
	Haustrug				Vårrug			
Østfold	240,0	364,8	87,1	2,8	200,0	31,4	90,0	2,0
Akershus	240,0	34,6	87,0	3,0	200,0	111,2	90,0	2,0
Hedmark	195,0	5,5	75,0	2,0	180,0	76,9	75,0	2,0
Oppland	—	—	—	—	190,0	50,2	80,0	3,0
Buskerud	250,0	13,5	100,0	3,0	200,0	9,8	90,0	3,0
Vestfold	280,0	390,6	105,0	1,5	180,0	118,6	90,0	2,0
Telemark	240,0	24,0	100,0	3,0	200,0	29,0	90,0	3,0
Aust-Agder	—	—	—	—	233,3	17,5	98,3	3,0
Vest-Agder	240,0	10,1	100,0	4,0	—	—	—	—
Rogaland	250,0	14,0	100,0	3,0	210,0	0,6	90,0	3,0
Hordaland	—	—	—	—	—	—	—	—
Sogn og Fjordane ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Møre og Romsdal ...	—	—	—	—	—	—	—	—
Sør-Trøndelag	—	—	—	—	—	—	—	—
Nord-Trøndelag	—	—	—	—	—	—	—	—
Nordland	—	—	—	—	—	—	—	—
Troms	—	—	—	—	—	—	—	—
Finnmark	—	—	—	—	—	—	—	—
Bygdene i alt	256,7	857,1	95,3	2,8	190,7	445,2	86,1	2,6

Tabell III (framh.). Avlinga i jordbruket 1957.

Fylka	Bygg				Havre			
	Avl pr. dekar	Samla avling	Pct. av medels- år	Kvalitet (5-1)	Avl pr. dekar	Samla avling	Pct. av medels- år	Kvalitet (5-1)
	Kg	Tonn			Kg	Tonn		
Østfold	257,2	37 384,8	89,3	3,0	224,9	28 738,8	87,1	2,8
Akershus	226,7	36 779,8	87,3	3,1	211,0	33 791,9	85,2	3,0
Hedmark	191,9	48 339,2	71,5	2,7	201,4	14 710,5	78,3	3,0
Oppland	243,3	47 626,7	88,6	3,1	230,3	7 209,3	87,5	2,8
Buskerud	252,1	21 800,9	95,3	3,0	228,5	12 358,4	88,6	2,9
Vestfold	283,8	33 578,4	96,8	3,2	243,5	15 252,8	86,9	3,0
Telemark	249,7	6 432,8	91,5	2,9	235,9	4 156,6	92,2	2,8
Aust-Agder	246,4	2 650,3	91,9	3,1	235,4	1 432,4	91,3	3,0
Vest-Agder	250,8	1 454,6	94,2	3,3	227,7	1 068,8	88,1	3,1
Rogaland	296,6	14 072,8	92,2	3,4	291,3	8 350,1	92,8	3,1
Hordaland	245,0	593,1	93,4	3,0	232,8	138,3	85,0	2,6
Sogn og Fjordane ...	242,4	391,0	93,8	3,2	232,2	145,8	91,3	2,9
Møre og Romsdal ...	208,1	5 023,3	84,8	3,1	211,7	520,6	82,7	2,9
Sør-Trøndelag	215,5	20 786,7	87,0	3,3	217,9	3 412,5	83,3	3,0
Nord-Trøndelag	217,9	37 571,0	88,5	3,6	222,0	4 210,5	88,1	3,3
Nordland	188,8	1 056,0	84,4	3,6	187,9	163,5	89,3	3,7
Troms	180,0	21,6	91,7	2,7	190,0	1,5	95,0	3,0
Finmark	-	-	-	-	-	-	-	-
Bygdene i alt	233,3	315 563,0	86,6	3,1	224,1	135 662,3	86,1	3,0
	Blandkorn				Erter			
Østfold	257,5	769,9	95,0	2,9	190,0	51,5	80,0	3,0
Akershus	193,8	648,8	78,8	3,0	180,0	19,6	80,0	3,0
Hedmark	200,0	306,0	75,0	3,0	180,0	280,8	75,0	2,0
Oppland	255,6	1 942,0	88,1	3,3	210,0	26,7	85,0	3,3
Buskerud	260,0	391,6	105,0	3,0	200,0	20,6	85,0	3,0
Vestfold	250,0	227,0	90,0	3,0	200,0	89,8	90,0	3,0
Telemark	190,0	5,7	80,0	2,0	200,0	30,0	90,0	3,0
Aust-Agder	-	-	-	-	220,0	64,2	95,0	3,0
Vest-Agder	-	-	-	-	220,0	0,6	95,0	3,0
Rogaland	-	-	-	-	-	-	-	-
Hordaland	-	-	-	-	-	-	-	-
Sogn og Fjordane ...	240,0	5,8	95,0	3,0	-	-	-	-
Møre og Romsdal ...	210,0	7,1	85,0	3,0	-	-	-	-
Sør-Trøndelag	210,0	70,1	85,0	3,0	-	-	-	-
Nord-Trøndelag	-	-	-	-	160,0	11,5	80,0	3,0
Nordland	200,0	12,0	95,0	4,0	-	-	-	-
Troms	-	-	-	-	-	-	-	-
Finmark	-	-	-	-	-	-	-	-
Bygdene i alt	238,9	4 386,0	87,9	3,0	189,8	595,3	81,0	2,9

Tabell IV. Avlinga i hagebruket 1957.

Fylka	Samla avl i 1957 Tonn	Prosent av medels-år	Samla avl i 1957 Tonn	Prosent av medels-år	Samla avl i 1957 Tonn	Prosent av medels-år	Samla avl i 1957 Tonn	Prosent av medels-år
	Eple				Pærer		Plomer	
	(Sumar-og haust-)		(Vinter-)					
Østfold	1 020,2	60	1 452,6	55	259,5	40	446,4	50
Akershus og Oslo	2 187,5	70	2 577,9	60	278,6	50	705,5	50
Hedmark	1 561,4	85	2 320,5	80	19,1	60	107,0	70
Oppland	1 468,2	100	1 195,1	80	38,4	80	126,7	70
Buskerud	2 095,6	95	4 652,0	80	368,6	85	914,1	60
Vestfold	1 258,6	80	2 837,4	75	717,9	75	908,9	70
Telemark	1 205,7	100	3 463,6	100	328,3	70	635,7	70
Aust-Agder	508,5	90	1 783,8	90	204,3	60	568,0	70
Vest-Agder	594,5	70	1 027,6	60	258,6	60	894,4	80
Rogaland	737,2	50	972,3	50	391,1	40	949,1	40
Hordaland og Bergen .	1 789,2	85	2 350,1	75	1 329,9	70	1 781,2	85
Sogn og Fjordane	1 171,5	80	2 924,9	65	1 957,0	110	907,8	100
Møre og Romsdal	585,0	50	658,1	50	521,7	90	566,5	80
Sør-Trøndelag	308,4	60	64,2	50	—	—	26,6	50
Nord-Trøndelag	90,3	10	26,7	5	—	—	23,7	15
Nordland	13,3	30	0,6	20	—	—	0,5	20
Troms	—	—	—	—	—	—	—	—
Finmark	—	—	—	—	—	—	—	—
Riket	16 595,1	74,7	28 307,4	71,6	6 673,0	72,8	9 562,1	65,5
	Kirsebær og morellar		Rips		Stikkelsbær		Solbær	
Østfold	295,7	100	886,3	110	307,9	100	367,9	110
Akershus og Oslo	356,5	70	1 416,6	100	615,5	100	542,2	100
Hedmark	166,1	90	724,7	100	212,6	100	349,1	80
Oppland	216,3	70	1 082,0	110	352,7	110	383,1	110
Buskerud	258,2	80	526,7	100	219,9	110	365,3	125
Vestfold	592,1	95	558,1	105	224,3	110	364,3	110
Telemark	299,3	80	540,9	100	157,5	100	247,2	110
Aust-Agder	206,6	80	333,2	100	103,5	100	174,0	100
Vest-Agder	316,9	90	498,4	100	162,7	90	136,1	90
Rogaland	182,7	60	827,9	100	450,4	100	708,9	100
Hordaland og Bergen .	407,9	70	1 043,1	110	432,2	100	523,9	110
Sogn og Fjordane	132,2	100	520,6	100	290,3	100	302,9	97
Møre og Romsdal	97,7	50	564,7	80	358,9	100	329,6	80
Sør-Trøndelag	23,6	40	702,2	90	426,0	110	330,2	100
Nord-Trøndelag	20,1	15	777,5	110	224,1	90	463,1	110
Nordland	2,3	50	640,6	120	56,0	90	84,5	120
Troms	—	—	23,2	90	0,4	90	0,7	90
Finmark	—	—	0,2	90	—	—	—	—
Riket	3 574,2	77,0	11 666,9	102,7	4 594,9	101,4	5 673,0	101,9

Tabell IV (framh.). Avlinga i hagebruket 1957.

Fylka	Samla	Prosent	Samla	Prosent	Samla	Prosent	Samla	Prosent
	avl i 1957 Tonn	av medels- år	avl i 1957 Tonn	av medels- år	avl i 1957 Tonn	av medels- år	avl i 1957 Tonn	av medels- år
	Jordbær		Bringebær		Kål		Gulrot	
Østfold	333,5	100	186,1	110	8 503,7	120	4 527,3	115
Akershus	506,0	80	639,0	100	12 034,5	110	2 529,0	100
Hedmark	631,5	100	99,6	90	5 548,2	100	2 838,6	100
Oppland	299,7	90	103,0	105	3 816,0	90	829,6	100
Buskerud	640,8	80	293,6	110	8 856,3	100	1 461,8	110
Vestfold	710,0	100	239,6	115	6 729,5	110	2 665,6	100
Telemark	170,6	90	105,3	100	2 228,8	100	1 212,4	95
Aust-Agder	288,5	100	83,0	90	1 808,0	100	814,0	100
Vest-Agder	77,4	90	54,0	100	1 087,3	100	1 179,9	100
Rogaland	177,3	90	91,9	90	6 462,4	100	8 110,0	120
Hordaland	114,8	85	178,2	105	1 626,6	105	1 071,3	105
Sogn og Fjordane	40,4	105	129,5	105	671,6	110	770,5	120
Møre og Romsdal	140,8	80	129,6	90	1 281,0	100	829,6	90
Sør-Trøndelag	769,0	100	54,8	60	2 047,1	90	1 419,9	95
Nord-Trøndelag	491,1	110	121,5	75	5 594,0	110	3 948,9	100
Nordland	60,4	115	21,3	110	1 999,9	140	2 092,0	150
Troms	19,9	105	3,2	90	713,4	90	666,1	100
Finnmark	-	-	-	-	287,3	105	85,7	100
Bygdene i alt	5 471,7	93,7	2 533,2	99,0	71 295,6	105,4	37 052,2	107,9
	Bønner		Hageerter		Matlauk		Purre	
Østfold	151,1	100	915,2	110	683,1	110	642,5	125
Akershus	59,3	100	27,6	100	269,4	100	344,2	100
Hedmark	12,6	70	59,1	100	282,8	100	32,2	110
Oppland	7,7	90	21,2	90	190,6	90	16,2	90
Buskerud	21,8	90	8,7	105	453,3	115	628,4	110
Vestfold	198,1	115	490,7	125	1 186,6	100	262,2	105
Telemark	24,6	90	773,4	100	305,0	95	47,2	100
Aust-Agder	181,9	100	394,8	100	257,2	100	43,2	100
Vest-Agder	7,4	90	6,3	100	361,3	90	13,8	95
Rogaland	-	-	44,6	100	379,4	90	183,2	100
Hordaland	-	-	5,3	100	110,8	100	57,0	100
Sogn og Fjordane	0,9	90	2,2	100	10,0	100	1,4	110
Møre og Romsdal	0,5	50	4,6	90	16,5	80	9,0	100
Sør-Trøndelag	-	-	1,6	80	33,1	80	22,3	100
Nord-Trøndelag	1,0	70	8,6	100	115,8	100	27,3	100
Nordland	-	-	1,5	90	44,6	100	1,5	100
Troms	-	-	0,1	100	7,6	90	0,9	90
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-
Bygdene i alt	666,9	101,9	2 765,5	106,9	4 707,1	99,8	2 332,5	109,3

Tabell IV (framh.). Avlinga i hagebruket 1957.

Fylka	Samla avl i 1957 Tonn	Prosent av medels-år	Samla avl i 1957 Tonn	Prosent av medels-år	Samla avl i 1957 Tonn	Prosent av medels-år	Samla avl i 1957 Tonn	Prosent av medels-år
	Selleri		Persillerot		Agurkar på friland		Tomatar på friland	
Østfold	106,3	110	105,1	120	556,5	100	37,2	70
Akershus	243,8	90	24,7	100	36,5	100	111,6	80
Hedmark	45,1	90	1,8	100	2,7	90	7,5	90
Oppland	11,6	80	0,5	100	2,0	90	7,0	80
Buskerud	75,1	80	23,8	110	10,7	60	5,4	30
Vestfold	90,7	80	69,0	110	161,3	110	10,2	40
Telemark	94,5	100	6,8	100	94,0	80	5,4	80
Aust-Agder	35,9	100	9,0	100	172,9	90	3,6	80
Vest-Agder	11,2	90	1,2	90	15,1	90	1,6	80
Rogaland	63,7	90	21,9	100	-	-	-	-
Hordaland	24,7	90	-	-	-	-	-	-
Sogn og Fjordane	0,7	90	0,1	100	-	-	0,8	100
Møre og Romsdal	1,3	70	-	70	-	-	-	-
Sør-Trøndelag	13,8	80	-	-	-	-	-	-
Nord-Trøndelag	28,1	100	1,1	100	-	-	-	-
Nordland	1,8	100	-	-	-	-	-	-
Troms	0,9	90	-	-	-	-	-	-
Finnmark	-	-	-	-	-	-	-	-
Bygdene i alt	849,2	91,2	265,0	110,8	1 051,7	96,6	190,3	71,2
			Rabarbra		Agurkar under glas		Tomatar under glas	
Østfold			224,8	110	224,2	100	600,3	100
Akershus			369,6	100	449,4	100	532,0	100
Hedmark			68,8	100	117,2	100	195,1	100
Oppland			27,2	100	38,1	90	99,7	90
Buskerud			176,8	100	280,3	95	875,6	95
Vestfold			117,6	100	220,9	110	444,1	90
Telemark			32,0	100	57,8	100	120,6	100
Aust-Agder			85,2	100	64,7	100	121,4	100
Vest-Agder			71,6	100	58,5	100	145,8	90
Rogaland			245,6	100	611,3	110	4 067,2	105
Hordaland			215,2	100	119,2	100	202,1	95
Sogn og Fjordane			10,8	100	7,3	100	199,6	100
Møre og Romsdal			42,8	100	60,6	90	108,5	80
Sør-Trøndelag			102,8	100	27,7	95	252,0	95
Nord-Trøndelag			108,7	130	23,6	100	308,3	110
Nordland			132,0	125	5,9	130	60,1	100
Troms			76,8	100	-	-	-	-
Finnmark			21,6	120	-	-	8,4	100
Bygdene i alt			2 129,9	103,7	2366,7	102,2	8 340,8	100,6

Tabell V. Utsæde, avl, innførsle, utførsle og utrekna forbruk

	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
Kveite.							
Utsæde.....	6 924	5 314	4 497	3 787	4 400	3 807	4 335
Avl	66 218	40 126	39 586	38 876	41 191	31 758	55 887
Innførsle	349 883	292 010	339 607	305 070	402 700	351 831	276 271
Utførsle	29	19	173	1 525	1 247	1 768	1 061
Brukt til produksjon av brenne- vin og øl	—	—	—	—	—	—	—
Anna forbruk	409 148	326 803	374 523	338 634	438 244	378 014	326 762
Rug.							
Utsæde.....	196	109	89	105	117	121	170
Avl	2 471	1 184	1 119	1 362	1 510	1 279	2 468
Innførsle	78 258	65 243	70 101	87 108	62 673	62 582	54 439
Utførsle	18	10	7	216	244	305	228
Brukt til produksjon av brenne- vin og øl	—	—	—	—	—	—	—
Anna forbruk	80 515	66 308	71 124	88 149	63 822	63 435	56 509
Bygg².							
Utsæde.....	8 465	10 989	12 783	16 117	18 445	19 108	20 476
Avl	102 121	125 497	150 431	208 790	225 664	211 184	299 545
Innførsle	32 213	83 413	62 867	46 203	53 787	76 868	26 579
Utførsle	357	—	—	121	27	51	122
Brukt til produksjon av brenne- vin og øl	17 597	17 766	17 398	18 500	19 168	21 719	20 423
Anna forbruk	107 915	180 155	183 117	220 255	241 811	247 174	285 103
Havre².							
Utsæde.....	17 986	17 894	18 425	16 581	16 121	15 125	14 648
Avl	186 189	176 129	166 201	183 661	164 374	117 380	186 565
Innførsle	8 406	—	2 018	298	146	4 491	1 623
Utførsle	38	5	27	39	2 035	14	10
Brukt til produksjon av brenne- vin og øl	—	—	—	—	—	—	—
Anna forbruk	176 571	158 230	149 767	167 339	146 364	106 732	173 530
Anna forbruk i føreiningar ...	147 336	132 039	124 960	139 584	122 084	89 048	144 739
Erter, bønner, linser.							
Utsæde.....	112	111	75	60	55	97	92
Avl	1 007	957	693	547	471	701	981
Innførsle	5 947	5 632	6 825	6 459	10 027	8 255	9 473
Utførsle	6	273	1	28	1	7	87
Brukt til produksjon av brenne- vin og øl	—	—	—	—	—	—	—
Anna forbruk	6 836	6 205	7 442	6 918	10 442	8 852	10 275
Korn og skolmfrukter i alt.							
Utsæde.....	33 683	34 417	35 869	36 650	39 138	38 258	39 721
Avl	358 006	343 893	358 030	433 236	433 210	362 302	545 446
Innførsle	474 707	446 298	481 418	445 138	529 333	504 027	368 385
Utførsle	448	307	208	1 929	3 554	2 145	1 508

¹ Utrekninga gjeld forbruksår: 1/10 1950–30/9 1951 osv. Ved utrekning av forbruket (anna forbruk) er ikkje teki omsyn til lagerbrigde.

² Utsæde og avl av blandkorn er fordelte på bygg med 1/3 og havre med 2/3 av samla kvantum. Tala for bygg er retta.

av dei ymse kornslag og av poteter for åra¹ 1950—1956.

	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956
	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg	1000 kg
Brukt til produksjon av brennevin og øl	17 597	17 766	17 398	18 500	19 168	21 719	20 423
Anna forbruk	780 985	737 701	785 973	821 295	900 683	804 207	852 179
Anna forbruk i føreiningar ...	751 750	711 510	761 166	793 540	876 403	786 523	823 388
Poteter.							
Utsæde.....	139 088	138 041	136 698	132 454	128 646	151 344	156 818
Avl	1 115 685	1 015 023	1 187 491	1 249 013	1 129 670	980 648	1 392 375
Innførsle	—	555	—	290	2 026	264	5
Utførsle	765	3	31	4	5	16	200
Brukt til produksjon av brennevin og stivelse	52 019	52 059	89 896	75 216	67 993	57 228	110 026
Anna forbruk	923 813	825 475	960 866	1 041 629	935 052	772 324	1 125 336
Anna forbruk i føreiningar ...	205 293	183 438	213 527	231 473	207 789	171 628	250 076
Korn og poteter m.v. i føreiningar.							
Utsæde.....	61 593	62 111	63 175	63 321	65 039	69 369	72 128
Avl	575 098	540 280	594 370	680 321	656 966	560 765	823 899
Innførsle	473 306	446 421	481 082	445 152	529 759	503 338	368 116
Utførsle	612	307	210	1 924	3 216	2 147	1 550
Brukt til produksjon av brennevin, øl og stivelse	29 156	29 335	37 374	35 215	34 278	34 436	44 873
Anna forbruk (bortsett frå lagerbrigde)	957 043	894 948	974 693	1 025 013	1 084 192	958 151	1 073 464

Ved dei ymse utrekningar er nytta desse reduksjonstal:

1. For omrekning frå rommål til vekt: 1 hl kveite og erter = 77 kg, 1 hl rug = 72 kg, 1 hl bygg = 65 kg, 1 hl havre = 48 kg, 1 hl poteter = 70 kg.
2. For omrekning frå mjøl til heilt korn er for rug og kveite gjort eit tillegg på 25 prosent. For bygg- og kveitegryn er tillegget 100 prosent og for havregryn 89 prosent.
3. For omrekning til føreiningar: 1 føreining = 1 kg kveite, rug, bygg eller erter, 1,2 kg havre, 4,5 kg poteter.

Innførsle og utførsle gjeld, for dei mest vanlege vareslag, forbruksåret frå 1/10 i det året som står i tabellhovudet til 30/9 året etter. For sume mindre vanlege vareslag er nytta oppgåver for kalenderåret.

Oppgåvene over forbruket av korn og poteter til produksjon av brennevin og øl gjeld den produksjonstermin som fell nærast saman med tida frå 1/10 til 30/9. Oppgåvene over forbruket av poteter til produksjon av stivelse er frå og med 1927 henta frå industristatistikken. Desse oppgåvene gjeld kalenderåret. I dei einskilde år i tida 1950–1956 var forbruket, rekna i tonn: 52 019, 52 059, 70 211, 55 847, 52 209, 53 919 og 60 424.

Tabell VI. Jordskifte 1859—1956.

	Slutta jordskifte m. m.					Overjord- skifte. Talet på saker
	Talet på saker	Lott- eigarar	Skifta areal i km ² (i regelen oppmålt og kartlagt)			
			Innmark	Utmark	I alt	
Fylka 1859—1956.						
Østfold	252	1 354	42	58	100	38
Akershus	768	3 532	156	156	312	152
Hedmark	1 874	13 953	194	1 964	2 158	305
Oppland	1 357	9 793	126	1 924	2 050	328
Buskerud	1 837	12 637	153	2 850	3 003	437
Vestfold	1 143	5 228	83	185	268	140
Telemark	780	4 430	42	1 458	1 500	115
Aust-Agder	868	6 290	128	1 956	2 084	216
Vest-Agder	1 168	9 235	166	1 338	1 504	338
Rogaland	2 263	15 403	438	1 792	2 230	890
Hordaland	4 275	26 987	490	2 421	2 911	1 240
Sogn og Fjordane	3 043	20 993	476	2 102	2 578	1 105
Møre og Romsdal	3 429	25 647	621	2 683	3 304	723
Sør-Trøndelag	1 673	12 053	420	2 020	2 440	377
Nord-Trøndelag	965	3 937	182	2 139	2 321	190
Nordland	4 287	25 668	624	4 298	4 922	415
Troms	1 364	9 474	138	1 955	2 093	111
Finmark	131	1 624	16	32	48	4
Riket 1859—1864	967	6 453	275	1 108	1 383	145
» 1865—1869	1 279	8 028	338	1 149	1 487	299
» 1870—1874	1 055	5 641	239	1 257	1 496	258
» 1875—1879	1 313	7 545	312	1 345	1 657	355
» 1880—1884	1 290	7 717	329	1 199	1 528	372
» 1885—1889	1 489	9 662	321	1 693	2 014	371
» 1890—1894	1 554	9 827	321	1 541	1 862	446
» 1895—1899	1 649	9 859	316	1 364	1 680	465
» 1900—1904	1 614	10 555	287	1 478	1 765	457
» 1905—1909	1 538	10 107	257	1 395	1 652	536
» 1910—1914	1 593	10 342	240	1 661	1 901	497
» 1915—1919	1 376	8 784	179	1 633	1 812	438
» 1920—1924	1 269	9 002	181	1 803	1 984	400
» 1925—1929	1 263	9 053	171	2 333	2 504	381
» 1930—1934	1 187	8 501	153	2 233	2 386	282
» 1935—1939	1 987	14 023	122	2 090	2 212	263
» 1940—1944	2 133	13 703	104	1 583	1 687	312
» 1945	402	2 560	18	450	468	60
» 1946	501	3 548	24	426	450	67
» 1947	519	3 614	36	516	552	66
» 1948	511	3 289	32	259	291	65
» 1949	527	3 339	32	366	398	77
» 1950	553	3 756	43	260	303	72
» 1951	545	3 534	29	337	366	64
» 1952	538	4 549	36	395	431	78
» 1953	744	5 137	22	424	446	58
» 1954	702	6 127	38	458	496	74
» 1955	649	4 523	20	345	365	93
» 1956	730	5 462	20	368	388	73
Riket 1859—1956	31 477	208 240	4 495	31 470	35 965	7 124

Tabell VII. Oppgaver fra fjøskontroll-laga 1905—1957.¹

	Talet på		Yting		Prosent av ymse forslag				
	bu- skapar par	kyr	Kg mjølk pr. årsku	Pet. feitt i mjølka	Tørt strå- fôr	Saftig fôr	Beite	Hjelpe- fôr	Kraft- fôr
1957									
Østfold	971	11 234	3 682	4,07	26,8	18,0	32,1	0,3	22,8
Akershus	1 153	13 994	3 803	4,15	28,4	16,8	31,5	1,9	21,4
Hedmark	3 140	21 858	3 805	4,23	31,9	16,3	27,1	1,0	23,7
Oppland	2 360	19 553	3 317	4,12	32,1	13,4	28,6	0,4	25,5
Buskerud	1 059	6 864	3 513	4,07	31,9	15,0	29,6	0,7	22,8
Vestfold	831	6 399	3 824	4,09	25,1	19,5	32,7	0,1	22,6
Telemark	577	3 227	3 401	4,16	30,1	15,0	33,0	0,4	21,5
Aust-Agder	348	1 431	3 490	4,36	27,8	14,6	37,4	0,6	19,6
Vest-Agder	380	1 933	3 477	4,45	28,8	13,3	39,0	0,2	18,7
Rogaland	1 872	20 270	3 553	4,39	20,3	17,5	42,2	0,8	19,2
Hordaland	1 896	10 545	3 232	4,24	18,5	27,3	34,5	0,6	19,1
Sogn og Fjordane	1 531	8 141	2 846	4,19	28,3	22,1	32,1	0,2	17,3
Møre og Romsdal	3 042	15 281	2 914	4,22	30,2	16,0	36,0	0,1	17,7
Sør-Trøndelag	2 900	18 028	3 220	4,25	35,8	8,0	32,9	0,9	22,4
Nord-Trøndelag	3 162	19 471	3 346	4,21	32,0	10,5	36,0	0,2	21,3
Nordland	1 260	5 484	2 765	4,14	41,7	8,3	33,1	0,1	16,8
Troms	324	1 519	3 019	4,08	42,7	7,7	29,7	0,2	19,7
Finnmark	139	482	3 118	4,21	37,5	4,9	28,6	0,2	28,8
Riket 1905	—	29 600	1 982	—	37,9	12,2	21,6	—	28,3
» 1910	—	36 200	1 955	—	46,5	14,4	19,7	—	19,4
» 1915	—	41 188	1 988	—	44,9	13,2	21,9	—	20,0
» 1920	1 739	21 593	2 079	3,71	37,8	14,6	24,8	—	22,8
» 1925	5 210	57 854	2 140	3,67	40,2	11,0	24,9	—	23,7
» 1930	7 156	77 010	2 449	3,81	35,8	18,8	24,2	—	21,2
» 1931	7 807	83 111	2 396	3,81	40,4	13,1	23,5	—	23,0
» 1932	8 374	90 400	2 537	3,78	36,4	13,8	25,9	—	23,9
» 1933	8 742	95 931	2 536	3,81	38,7	14,9	27,3	—	19,1
» 1934	8 811	97 684	2 480	3,85	34,5	15,1	29,5	—	20,9
» 1935	9 629	104 786	2 426	3,83	37,8	14,8	27,5	—	19,9
» 1936	10 694	113 789	2 607	3,84	36,6	12,9	28,9	—	21,6
» 1937	12 563	131 037	2 618	3,86	34,8	13,4	30,6	—	21,2
» 1938	14 328	149 515	2 622	3,88	37,2	12,4	29,8	—	20,6
» 1939	16 437	168 637	2 596	3,87	37,1	12,0	30,4	—	20,5
» 1940	13 686	147 570	2 469	3,89	38,9	11,6	32,5	—	17,0
» 1941	11 985	130 332	2 336	3,91	35,2	16,1	33,8	5,5	9,4
» 1942	9 067	101 989	2 113	3,95	34,1	16,6	34,3	9,8	5,2
» 1943	7 292	82 049	2 137	3,94	35,0	13,0	35,7	11,5	4,8
» 1944	7 717	83 578	2 096	3,93	37,3	12,8	35,1	10,4	4,4
» 1945	8 435	85 320	2 068	3,90	38,0	13,0	38,5	7,7	2,8
» 1946	11 739	111 802	2 476	3,99	36,2	11,6	36,6	1,7	13,9
» 1947	14 840	131 719	2 564	3,95	35,5	11,7	35,4	0,6	16,8
» 1948	16 571	139 724	2 764	3,94	32,4	11,2	37,5	0,7	18,2
» 1949	23 407	181 316	2 905	4,01	31,2	14,8	34,3	0,6	19,1
» 1950	31 610	227 165	2 932	4,05	32,4	12,8	35,9	0,5	18,4
» 1951	32 626	230 700	2 903	4,06	34,0	15,3	34,1	0,4	16,2
» 1952	30 427	211 784	2 982	4,07	30,3	14,1	36,9	0,3	18,4
» 1953	29 048	203 378	3 122	4,13	30,8	14,8	35,1	0,5	18,8
» 1954	28 609	200 538	3 072	4,11	29,8	16,6	34,2	0,5	18,9
» 1955	28 119	195 474	3 124	4,13	30,5	15,3	31,4	0,7	22,1
» 1956	27 488	187 274	3 274	4,17	28,7	12,6	34,2	0,7	23,8
» 1957	26 945	185 714	3 404	4,21	29,3	15,5	33,1	0,6	21,5

¹ Mjølkevegingslag er ikkje med.

Tabell VIII. Lønene for menn

	Bygdene i alt		Bygdene i dei ein-				
	1956-57	1957-58	Østfold	Akershus	Hedmark	Oppland	Buskerud
I. Månadsløn på arbeidsgjevars kost.							
Tenestgutar:							
I sumarhalvåret	434	453	497	518	477	530	526
I vinterhalvåret	385	403	442	488	444	470	483
Fjøsøktarar:							
I sumarhalvåret	517	551	550	611	591	593	600
I vinterhalvåret	513	544	551	612	596	607	585
II. Dagløn på arbeidsgjevars kost.							
I sumarhalvåret:							
I våronna	24,73	25,84	27,54	27,33	26,05	26,44	27,87
I slåttonna	26,30	27,27	27,63	27,06	28,68	26,71	29,28
I skurdonna	25,17	26,25	28,03	27,32	27,57	26,76	27,80
Elles	23,90	24,97	26,53	26,33	24,52	25,43	28,04
Grøfting	26,77	28,27	30,67	30,86	32,00	28,69	30,71
Gråsteinsmuring	29,45	31,05	36,25	32,60	35,00	32,92	33,33
Tømmermannsarbeid	30,43	32,48	36,35	35,13	35,00	34,21	37,78
Skogsarbeid	28,14	29,74	30,91	30,99	30,29	30,76	34,17
I vinterhalvåret:							
Vanleg gardsarbeid	22,62	23,32	22,15	23,98	23,92	23,10	25,73
Grøfting	25,02	26,60	29,00	32,33	32,50	27,88	27,50
Gråsteinsmuring	28,11	29,41	34,50	31,60	35,00	30,00	33,33
Tømmermannsarbeid	29,36	31,06	33,71	31,86	35,00	31,46	34,69
Skogsarbeid	27,26	28,42	30,76	29,00	30,40	26,89	34,22
III. Dagløn på eigen kost.							
I sumarhalvåret:							
I våronna	29,91	30,95	32,03	31,40	30,98	30,72	32,50
I slåttonna	31,08	32,07	33,06	31,48	31,46	31,41	33,31
I skurdonna	30,34	31,26	32,24	31,62	31,39	31,06	32,46
Elles	29,00	30,38	31,34	30,79	29,14	30,00	33,09
Grøfting	32,38	33,81	38,16	36,33	34,21	36,59	36,54
Gråsteinsmuring	34,80	36,07	39,85	38,15	39,42	37,98	39,59
Tømmermannsarbeid	35,64	37,42	40,17	40,77	39,79	39,29	42,36
Skogsarbeid	33,48	34,71	38,60	37,38	35,70	35,20	35,68
Skogskøyring (mann+hest)	48,30	49,72	51,12	49,94	49,50	47,78	53,71
I vinterhalvåret:							
Vanleg gardsarbeid	27,27	28,84	29,23	28,83	29,60	27,93	29,80
Grøfting	30,27	32,07	33,94	34,60	33,75	34,36	32,50
Gråsteinsmuring	33,55	34,79	38,88	37,17	40,00	36,11	38,83
Tømmermannsarbeid	34,59	36,15	39,54	37,32	38,60	36,89	40,45
Skogsarbeid	32,78	33,97	37,86	34,77	34,75	32,35	37,77
Skogskøyring (mann+hest)	47,68	51,00	53,17	50,99	52,25	48,43	54,31
IV. Hogstprisar for tommer og ved.							
I sumarhalvåret	16,34	16,75	16,06	16,02	17,84	17,05	18,70
I vinterhalvåret	16,45	16,88	16,25	15,67	17,69	18,38	18,99
I sumarhalvåret	11,31	11,29	10,00	9,78	10,86	11,28	13,45
I vinterhalvåret	11,17	11,46	10,55	9,76	11,50	11,59	13,63
I sumarhalvåret	37,66	37,46	33,23	31,76	36,91	35,60	37,05
I vinterhalvåret	37,49	37,53	34,03	31,92	34,33	35,33	36,50
I sumarhalvåret	3,15	3,17	3,05	3,15	3,23	3,12	3,51
I vinterhalvåret	3,18	3,21	2,98	3,14	3,42	3,10	3,59

i jordbruket. Kroner.

skilde fylke 1957—58

Vestfold	Telemark	Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finmark
474	516	495	510	498	404	462	367	464	447	383	382	383
444	467	446	437	430	339	401	330	411	412	329	316	295
569	592	490	—	606	466	473	446	540	544	481	439	—
569	586	472	—	569	471	473	419	540	530	461	374	—
27,29	28,51	28,24	28,95	27,22	24,11	24,08	24,55	22,82	24,69	25,92	24,59	26,67
28,76	29,70	28,85	29,71	27,68	25,15	24,95	26,23	26,99	26,59	27,22	26,76	29,12
28,07	28,58	30,40	30,21	27,45	23,22	25,23	24,92	22,75	24,69	24,83	25,60	—
27,51	29,15	28,29	27,66	26,36	24,38	23,17	23,78	21,04	23,60	25,02	23,17	25,13
30,75	32,00	30,53	30,25	28,68	25,95	25,45	27,11	25,87	28,60	28,47	26,97	31,35
35,00	35,42	34,90	34,13	31,36	28,94	27,83	30,25	28,00	30,60	32,17	30,17	29,60
36,67	36,63	34,68	33,57	33,11	30,55	30,01	30,63	29,98	32,07	32,63	31,63	34,14
32,00	34,70	32,65	30,54	27,83	27,72	26,85	28,36	28,65	31,52	27,13	26,36	37,50
25,92	28,14	27,06	26,50	23,95	22,80	21,49	23,17	19,30	20,86	24,10	20,10	25,58
31,67	34,20	29,82	28,67	25,88	24,23	24,50	26,41	23,56	24,21	26,05	25,20	—
35,00	35,00	34,25	33,00	29,00	25,98	26,33	28,90	25,91	28,22	30,95	27,00	31,67
33,33	35,00	33,91	34,14	30,07	27,93	29,13	30,40	28,95	30,03	32,51	29,09	33,80
31,00	32,13	31,32	30,13	25,46	26,62	24,99	27,49	28,04	29,65	28,61	23,40	—
32,76	34,41	33,19	33,10	31,62	29,69	29,94	30,04	27,72	28,66	31,07	28,95	32,29
33,64	34,88	33,50	33,93	32,28	30,39	30,30	31,24	32,02	30,54	31,68	31,28	34,91
33,10	34,95	33,39	34,77	31,98	29,80	30,50	30,26	28,46	28,60	30,27	29,67	—
32,59	35,10	32,91	32,82	31,18	30,05	29,32	28,92	25,22	27,53	29,87	29,10	33,43
37,00	37,72	35,20	34,53	33,17	30,78	31,72	32,11	30,17	32,56	33,20	31,90	38,03
40,00	40,83	39,09	36,84	36,36	34,18	32,74	34,62	32,38	34,16	35,52	34,20	40,69
40,21	41,02	39,30	37,87	37,65	35,83	35,93	34,88	34,67	36,23	36,00	35,47	39,95
35,26	38,26	36,42	35,23	32,75	32,63	31,96	30,99	33,08	35,68	31,27	30,31	43,75
50,38	58,61	54,33	53,09	44,44	43,96	42,84	44,00	51,10	48,82	43,53	39,08	50,00
30,69	33,58	32,18	30,90	29,11	28,61	28,02	28,14	23,68	24,47	28,92	28,32	32,09
36,67	39,00	34,68	33,36	30,92	29,91	31,35	31,23	27,67	29,39	30,50	27,00	—
40,00	41,00	38,93	36,15	33,75	32,28	32,19	33,11	30,25	33,34	34,36	30,67	40,13
38,30	41,25	39,23	36,54	34,82	34,05	35,58	34,17	33,93	34,56	34,90	32,66	40,50
35,00	36,87	35,69	34,51	30,34	32,25	31,08	31,36	34,20	35,47	31,11	28,17	—
50,17	55,79	53,51	52,52	43,65	45,06	43,75	43,22	53,39	48,06	41,33	37,00	55,50
16,69	19,15	16,72	15,08	15,45	14,50	14,50	12,60	16,07	16,86	18,29	—	—
17,61	18,00	16,52	15,44	15,70	16,00	14,20	12,38	16,63	17,26	17,78	25,00	—
11,12	13,44	12,21	11,13	12,50	12,00	10,29	8,80	11,18	11,55	13,63	—	—
11,05	13,06	12,50	11,88	12,50	12,33	9,60	8,83	11,34	12,14	12,06	18,00	10,00
37,85	41,53	39,30	38,55	44,04	51,25	49,00	37,75	33,47	33,49	38,00	32,83	—
36,31	39,32	40,15	38,41	44,55	53,33	49,50	37,47	34,02	34,92	38,89	33,67	—
2,96	3,26	3,05	—	—	—	—	—	3,23	2,95	—	—	—
3,19	3,20	3,13	—	—	—	—	—	3,38	3,00	—	—	—

Tabell IX. Lønene for kvinner

	Bygdene i alt		Bygdene i dei ein-				
	1956-57	1957-58	Østfold	Akershus	Hedmark	Oppland	Buskerud
I. Månadsløn på arbeidsgjevars kost.							
Tenestgjenter:							
I sumarhalvåret	266	282	313	331	327	332	329
I vinterhalvåret	242	259	305	318	324	312	316
Fjøsroktarar:							
I sumarhalvåret	330	353	410	425	444	403	422
I vinterhalvåret	325	341	407	425	449	409	411
II. Dagløn på arbeidsgjevars kost.							
I sumarhalvåret:							
I våronna	16,57	17,30	18,71	19,63	17,44	15,70	19,08
I slåttonna	17,49	18,38	18,93	19,71	17,59	16,57	20,30
I skurdonna	17,13	17,97	18,87	19,49	18,19	17,15	20,23
Elles	16,13	16,88	18,46	18,94	16,76	15,73	18,81
I vinterhalvåret:							
Vanleg gardsarbeid	15,19	15,86	17,00	18,61	16,67	15,20	17,54
III. Dagløn på eigen kost.							
I sumarhalvåret:							
I våronna	20,52	21,78	23,63	24,65	22,78	20,34	23,39
I slåttonna	21,21	22,68	23,75	24,68	22,70	20,96	24,03
I skurdonna	21,09	22,30	23,79	24,68	23,65	21,42	24,03
Elles	20,09	21,50	23,73	24,71	23,33	20,89	22,76
I vinterhalvåret:							
Vanleg gardsarbeid	19,13	20,21	20,86	22,25	22,87	19,58	21,17

i jordbruket. Kroner.

skilde fylke 1957-58

Vestfold	Telemark	Aust-Agder	Vest-Agder	Rogaland	Hordaland	Sogn og Fjordane	Møre og Romsdal	Sør-Trøndelag	Nord-Trøndelag	Nordland	Troms	Finnmark
318	320	308	313	335	286	313	265	261	274	201	198	219
302	314	295	283	288	251	270	241	238	254	183	174	183
425	419	376	—	375	292	369	281	343	364	259	245	306
425	413	370	—	338	275	310	266	341	353	247	236	262
21,25	18,56	18,18	18,15	18,65	15,53	16,63	16,77	15,91	16,51	16,73	16,51	18,94
21,50	18,68	18,25	17,85	18,89	16,32	17,21	17,95	20,32	17,85	17,71	18,57	21,14
21,19	18,56	18,33	18,29	19,06	15,40	17,37	17,65	17,83	17,33	16,84	17,80	—
21,29	18,00	17,98	17,32	18,41	15,83	16,36	17,07	15,09	15,68	16,35	15,47	17,64
19,60	20,40	17,47	16,68	17,12	14,92	15,43	15,26	13,61	14,92	14,95	13,48	16,40
25,17	23,21	20,86	21,58	22,95	20,81	21,98	20,85	20,03	19,92	20,69	21,10	22,88
25,39	23,08	21,35	21,60	23,26	21,58	22,63	21,52	24,60	21,79	21,53	22,76	26,80
25,39	23,08	21,35	22,33	23,27	20,74	22,25	21,22	21,98	21,00	20,50	20,63	—
25,70	22,31	21,03	21,00	22,53	20,91	21,65	20,25	18,63	19,94	20,01	20,46	21,56
24,48	23,75	19,81	20,97	21,57	19,22	19,88	19,81	18,55	17,10	18,71	16,18	24,69

Tabell X. Lønene i jordbruket 1957—58

	Menn			
	Løn i kroner			
	1948 -49	1956 -57	1957 -58	
I. Månadsløn på arbeidsgjevers kost.				
Tenestfolk:				
I sumarhalvåret	245	434	453	
I vinterhalvåret	201	385	403	
Fjøsroktarar:				
I sumarhalvåret	284	517	551	
I vinterhalvåret	277	513	544	
II. Dagløn på arbeidsgjevers kost.				
I sumarhalvåret:				
I våromna	13,84	24,73	25,84	
I slåttonna	15,07	26,30	27,27	
I skurdonna	13,98	25,17	26,25	
Elles	13,24	23,90	24,97	
Grøfting	15,34	26,77	28,27	
Gråsteinsmuring	17,45	29,45	31,05	
Tømmermannsarbeid	18,02	30,43	32,48	
Skogsarbeid	15,65	28,14	29,74	
I vinterhalvåret:				
Vanleg gardsarbeid	12,21	22,62	23,32	
Grøfting	14,13	25,02	26,60	
Gråsteinsmuring	16,38	28,11	29,41	
Tømmermannsarbeid	17,13	29,36	31,06	
Skogsarbeid	14,90	27,26	28,42	
III. Dagløn på eigen kost.				
I sumarhalvåret:				
I våromna	17,44	29,91	30,95	
I slåttonna	18,44	31,08	32,07	
I skurdonna	17,53	30,34	31,26	
Elles	16,79	29,00	30,38	
Grøfting	19,23	32,38	33,81	
Gråsteinsmuring	21,29	34,80	36,07	
Tømmermannsarbeid	21,67	35,64	37,42	
Skogsarbeid	19,56	33,48	34,71	
Skogskøyning (mann + hest)	30,02	48,30	49,72	
I vinterhalvåret:				
Vanleg gardsarbeid	15,69	27,27	28,84	
Grøfting	17,77	30,27	32,07	
Gråsteinsmuring	20,11	33,55	34,79	
Tømmermannsarbeid	20,81	34,59	36,15	
Skogsarbeid	19,10	32,78	33,97	
Skogskøyning (mann + hest)	29,44	47,68	51,00	
IV. Høgstprisar for tømmer og ved.				
I sumarhalvåret	} pr. m ³ berkt.	8,67	16,34	16,75
I vinterhalvåret		8,62	16,45	16,88
I sumarhalvåret	} pr. m ³ uberkt.	6,26	11,31	11,29
I vinterhalvåret		6,23	11,17	11,46
I sumarhalvåret	} pr. famn ved	22,48	37,66	37,46
I vinterhalvåret		22,48	37,49	37,53
I sumarhalvåret	} pr. reis ved	1,80	3,15	3,17
I vinterhalvåret		1,80	3,18	3,21

jamførde med 1956—57 og 1948—49.

Brigde i pct. frå		Kvinner				
		Løn i kroner			Brigde i pct. frå	
1948 -49	1956 -57	1948 -49	1956 -57	1957 -58	1948 -49	1956 -57
+ 84,9	+ 4,4	142	266	282	+ 98,6	+ 6,0
+ 100,5	+ 4,7	123	242	259	+ 110,6	+ 7,0
+ 94,0	+ 6,6	174	330	353	+ 102,9	+ 7,0
+ 96,4	+ 6,0	165	325	341	+ 106,7	+ 4,9
+ 86,7	+ 4,5	8,97	16,57	17,30	+ 92,9	+ 4,4
+ 81,0	+ 3,7	9,59	17,49	18,38	+ 91,7	+ 5,1
+ 87,8	+ 4,3	9,20	17,13	17,97	+ 95,3	+ 4,9
+ 88,6	+ 4,5	8,57	16,13	16,88	+ 97,0	+ 4,6
+ 84,3	+ 5,6	-	-	-	-	-
+ 77,9	+ 5,4	-	-	-	-	-
+ 80,2	+ 6,7	-	-	-	-	-
+ 90,0	+ 5,7	-	-	-	-	-
+ 91,0	+ 3,1	8,01	15,19	15,86	+ 98,0	+ 4,4
+ 88,3	+ 6,3	-	-	-	-	-
+ 79,5	+ 4,6	-	-	-	-	-
+ 81,3	+ 5,8	-	-	-	-	-
+ 90,7	+ 4,3	-	-	-	-	-
+ 77,5	+ 3,5	11,49	20,52	21,78	+ 89,6	+ 6,1
+ 73,9	+ 3,2	12,01	21,21	22,68	+ 88,8	+ 6,9
+ 78,3	+ 3,0	11,72	21,09	22,30	+ 90,3	+ 5,7
+ 80,9	+ 4,8	11,14	20,09	21,50	+ 93,0	+ 7,0
+ 75,8	+ 4,4	-	-	-	-	-
+ 69,4	+ 3,6	-	-	-	-	-
+ 72,7	+ 5,0	-	-	-	-	-
+ 77,5	+ 3,7	-	-	-	-	-
+ 65,6	+ 2,9	-	-	-	-	-
+ 83,8	+ 5,8	10,46	19,13	20,21	+ 93,2	+ 5,6
+ 80,5	+ 5,9	-	-	-	-	-
+ 73,0	+ 3,7	-	-	-	-	-
+ 73,7	+ 4,5	-	-	-	-	-
+ 77,9	+ 3,6	-	-	-	-	-
+ 73,2	+ 7,0	-	-	-	-	-
+ 93,2	+ 2,5	-	-	-	-	-
+ 95,8	+ 2,6	-	-	-	-	-
+ 80,4	- 0,2	-	-	-	-	-
+ 83,9	+ 2,6	-	-	-	-	-
+ 66,6	- 0,5	-	-	-	-	-
+ 66,9	+ 0,1	-	-	-	-	-
+ 76,1	+ 0,6	-	-	-	-	-
+ 78,3	+ 0,9	-	-	-	-	-

Tabell XI. Arbeidstilhøve og tekniske hjelperåder for kvinnene i jordbruket. Alle bygder. Totaltal.

	Bruk der det er svara ja på spørsmåla. Utrekna totaltal				
	Bruksklassar etter jordbruksareal				Alle bruk over 5 dekar
	5,1-20 dekar	20,1-50 dekar	50,1-100 dekar	Over 100 dekar	
<i>Opplysningar om bygningane.</i>					
Innlagt vatn i våningshuset	48 145	62 346	37 404	19 946	167 841
Innlagt vatn i fjøset	32 138	60 729	38 811	20 200	151 878
Elektrisitet i våningshuset	61 646	72 378	40 303	20 437	194 764
Elektrisitet i driftsbygningen	44 660	63 615	38 478	20 165	166 918
Elektrisitet til oppvarming, heilt	1 085	869	484	187	2 625
Elektrisitet til oppvarming, delvis	39 664	45 674	24 095	10 427	119 860
Hushaldskjellar	48 636	58 193	33 064	17 929	157 822
Vaskekjellar eller anna spesielt vaskerom	30 254	36 873	21 365	12 277	100 769
Tørkeloft eller anna rom til tørking av kledevask	10 621	14 508	10 868	9 010	45 007
Bad	6 749	8 276	6 544	7 865	29 434
Vassklosett	4 460	4 346	3 084	4 802	16 692
På kjøkenet:					
Utslagsvask	46 782	58 780	34 956	19 300	159 818
Oppvaskkum	16 520	21 334	15 076	11 292	64 222
Stativ for lufttørking av oppvask	2 832	3 917	3 387	3 953	14 089
Ventilert matskåp	13 934	15 779	9 988	7 602	47 303
Kjellarheis for matvarer	654	684	597	827	2 762
Bordplass for måltida	50 075	60 321	33 113	15 995	159 504
<i>Tekniske hjelperåder.</i>					
Elektrisk kjøleskåp	5 197	5 099	4 273	7 062	21 631
Elektrisk fryseboks i heimen	644	908	724	1 930	4 206
Elektrisk mixmaster	1 455	1 827	1 496	2 883	7 661
Elektrisk komfyr	54 129	64 076	37 199	19 817	175 221
Trykkokar	4 452	5 805	5 076	5 036	20 369
Elektrisk varmvasskolbe	12 380	17 266	14 432	12 984	57 062
Elektrisk vaskemaskin	25 583	33 288	23 107	15 398	97 376
Elektrisk strykemaskin eller varmrulle ..	697	1 082	631	888	3 298
Klederulle for handkraft	17 636	23 903	19 662	15 088	76 289
Elektrisk strykejern	57 404	68 610	38 788	20 041	184 843
Symaskin	60 536	71 879	39 588	19 688	191 691
Elektrisk støvsugar	12 647	13 797	10 362	10 409	47 215
Mjølkemaskin	951	6 578	16 000	15 164	38 693
Nyttar.sams vaskeri	519	527	597	1 096	2 739
Leiger fryseboks	20 473	31 787	25 132	16 512	93 904
<i>Husmora og hennar arbeid.</i>					
Med husmorskule	5 813	9 115	7 799	8 024	30 751
Dagleg husdyrstell	39 291	53 886	29 275	11 952	134 404
Arbeid med separering	10 490	11 913	4 267	1 034	27 704
Arbeid med kinning	9 882	10 678	3 425	575	24 560
Arbeid med ysting	2 233	2 555	989	135	5 912
Har hagestellet	27 715	34 572	19 567	11 936	93 790
Med i det vanlege jordbruksarbeidet	42 589	54 605	28 732	11 545	137 471
I alt med kvinneleg arbeidshjelp	17 263	27 155	18 137	10 076	72 631
Med fast kvinneleg arbeidshjelp	7 159	10 978	8 125	4 709	30 971
Kviler middag, dagleg	6 995	8 096	5 012	2 797	22 900
Kviler middag, stundom	27 726	33 102	17 153	8 144	86 125
Minst ei veke ferie siste år	6 414	6 221	3 830	3 186	19 651

Tabell XII. Arbeidstilhøve og tekniske hjelperåder for kvinnene i jordbruket. Alle bygder. Relativtal.

	Prosent bruk der det er svara ja på spørsmåla				
	Bruksklassar etter jordbruksareal				Alle bruk over 5 dekar
	5,1-20 dekar	20,1-50 dekar	50,1-100 dekar	Over 100 dekar	
<i>Opplysningar om bygningane.</i>					
Innlagt vatn i våningshuset	68,8	77,8	88,0	96,0	78,6
Innlagt vatn i fjøset	45,9	75,8	91,3	97,2	71,2
Elektrisitet i våningshuset	88,1	90,3	94,8	98,3	91,2
Elektrisitet i driftsbygningen	63,8	79,4	90,5	97,0	78,2
Elektrisitet til oppvarming, heilt	1,5	1,1	1,1	0,9	1,2
Elektrisitet til oppvarming, delvis	56,7	57,0	56,7	50,2	56,2
Hushaldskjellar	69,5	72,6	77,8	86,3	73,9
Vaskekjellar eller anna spesielt vaskerom	43,2	46,0	50,2	59,1	47,2
Tørkeloft eller anna rom til tørking av kledevask	15,2	18,1	25,6	43,3	21,1
Bad	9,6	10,3	15,4	37,8	13,8
Vassklosett	6,4	5,4	7,3	23,1	7,8
På kjøkenet:					
Utslagsvask	66,8	73,4	82,2	92,9	74,9
Oppvaskkum	23,6	26,6	35,5	54,3	30,1
Stativ for lufttørking av oppvask	4,0	4,9	8,0	19,0	6,6
Ventilert matskåp	19,9	19,7	23,5	36,6	22,2
Kjellarheis for matvarer	0,9	0,9	1,4	4,0	1,3
Bordplass for måltida	71,5	75,3	77,9	77,0	74,7
<i>Tekniske hjelperåder.</i>					
Elektrisk kjøleskåp	7,4	6,4	10,0	34,0	10,1
Elektrisk fryseboks i heimen	0,9	1,1	1,7	9,3	2,0
Elektrisk mixmaster	2,1	2,3	3,5	13,9	3,6
Elektrisk komfyr	77,3	80,0	87,5	95,3	82,1
Trykkokar	6,4	7,2	11,9	24,2	9,5
Elektrisk varmvasskolbe	17,7	21,5	33,9	62,5	26,7
Elektrisk vaskemaskin	36,5	41,5	54,3	74,1	45,6
Elektrisk strykemaskin eller varmrulle..	1,0	1,4	1,5	4,3	1,5
Klederulle for handkraft	25,2	29,8	46,2	72,6	35,7
Elektrisk strykejern	82,0	85,6	91,2	96,4	86,6
Symaskin	86,5	89,7	93,1	94,7	89,8
Elektrisk støvsugar	18,1	17,2	24,4	50,1	22,1
Mjølke maskin	1,4	8,2	37,6	73,0	18,1
Nyttar sams vaskeri	0,7	0,7	1,4	5,3	1,3
Leiger fryseboks	29,2	39,7	59,1	79,4	44,0
<i>Husmora og hennar arbeid.</i>					
Med husmorskule	11,1	14,7	23,2	46,5	18,6
Dagleg husdyrstell	75,2	86,8	86,9	69,3	81,4
Arbeid med separering	20,1	19,2	12,7	6,0	16,8
Arbeid med kinning	18,9	17,2	10,2	3,3	14,9
Arbeid med ysting	4,3	4,1	2,9	0,8	3,6
Har hagestellet	53,1	55,7	58,1	69,2	56,8
Med i det vanlege jordbruksarbeidet	81,6	88,0	85,3	66,9	83,2
I alt med kvinneleg arbeidshjelp	33,1	43,8	53,9	58,4	44,0
Med fast kvinneleg arbeidshjelp	13,7	17,7	24,1	27,3	18,7
Kviler middag, dagleg	13,4	13,0	14,9	16,2	13,9
Kviler middag, stundom	53,1	53,3	50,9	47,2	52,1
Minst ei veke ferie siste år	12,3	10,0	11,4	18,5	11,9

**Tabell XIII. Arbeidstilhøve og tekniske
Bruk med over 5 dekar jordbruksareal.**

	Bruk der det er svara ja					
	Øst- fold	Akers- hus	Hed- mark	Opp- land	Buske- rud	Vest- fold-
<i>Opplysningar om bygningane.</i>						
Innlagt vatn i våningshuset	5 910	8 160	13 967	11 436	8 171	5 926
Innlagt vatn i fjøset	5 914	6 945	12 274	10 161	6 979	5 390
Elektrisitet i våningshuset	7 539	9 500	17 744	15 363	9 410	6 422
Elektrisitet i driftsbygningen	6 906	8 494	14 895	13 602	7 841	6 052
Elektrisitet til oppvarming, heilt	67	29	98	64	64	10
Elektrisitet til oppvarming, delvis	1 861	2 965	6 291	7 292	4 124	2 315
Hushaldskjellar	5 468	7 809	15 094	14 571	9 009	5 672
Vaskokjellar eller anna spesielt vaskerom	2 935	3 851	5 686	6 051	3 773	2 716
Tørkeloft ell. a. rom til tørking av kl.vask.	1 892	2 061	2 625	3 174	2 280	3 130
Bad	1 078	1 681	2 132	2 024	1 843	1 329
Vassklosett	651	1 226	1 782	1 540	1 254	837
På kjøkenet:						
Utslagsvask	5 969	7 861	12 994	11 085	7 434	5 945
Oppvaskkum	2 274	2 890	5 052	3 825	3 011	2 499
Stativ for lufttørking av oppvask	567	695	1 107	879	813	547
Ventilert matskåp	1 517	2 814	4 777	4 195	3 078	2 335
Kjellarheis for matvarer	43	111	174	1 130	42	9
Bordplass for måltida	4 919	6 718	11 063	13 232	5 839	4 636
<i>Tekniske hjelperåder.</i>						
Elektrisk kjøleskåp	2 734	2 691	2 117	1 628	2 048	2 017
Elektrisk fryseboks i heimen	629	414	394	372	371	231
Elektrisk mixmaster	606	767	615	557	579	379
Elektrisk komfyr	7 251	8 696	15 072	14 012	8 645	5 919
Trykkokar	990	1 334	1 980	1 691	1 258	694
Elektrisk varmvasskolbe	2 345	3 552	5 579	4 774	3 823	2 648
Elektrisk vaskemaskin	4 324	5 418	10 857	7 673	5 256	3 616
Elektrisk strykemaskin eller varmrulle	123	208	388	337	153	68
Klederulle for handkraft	3 969	5 508	7 914	5 694	4 885	3 774
Elektrisk strykejern	7 297	9 206	16 730	14 533	9 056	6 303
Symaskin	7 139	8 958	17 218	13 880	8 850	6 107
Elektrisk støvsugar	2 797	3 320	4 241	2 915	2 749	2 641
Mjølke maskin	2 704	2 759	3 590	3 460	1 801	2 091
Nyttar sams vaskeri	282	291	205	438	590	303
Leiger fryseboks	5 140	7 121	13 723	9 995	6 548	4 428
<i>Husmora og hennar arbeid.</i>						
Med husmorskule	1 946	2 826	3 844	2 760	2 288	1 205
Dagleg husdyrstell	5 011	5 449	11 015	9 957	5 494	3 356
Arbeid med separering	455	676	2 107	1 375	1 721	313
Arbeid med kinning	374	397	1 745	972	1 160	175
Arbeid med ysting	42	73	727	293	315	29
Hår hagestellet	4 817	5 644	8 828	8 531	5 002	4 062
Med i det vanlege jordbruksarbeidet	5 321	5 455	10 089	8 804	5 653	3 920
I alt med kvinneleg arbeidshjelp	2 841	2 758	6 090	5 497	2 825	2 036
Med fast kvinneleg arbeidshjelp	1 135	878	2 274	2 260	1 078	615
Kviler middag, dagleg	944	1 180	993	666	935	1 035
Kviler middag, stundom	3 529	3 520	6 343	5 072	3 777	2 023
Minst ei veke ferie siste år	778	1 409	1 688	1 255	953	912

hjelperåder for kvinnene i jordbruket. Dei einiskilde fylke. Totaltal.

på spørsmåla. Utrekna totaltal.

Tele- mark	Aust- Agder	Vest- Agder	Roga- land	Horda- land	Sogn og Fjord- ane	Møre og Roms- dal	Sør- Trøn- delag	Nord- Trøn- delag	Nord- land	Troms	Finn- mark
6 988	4 856	6 124	9 680	11 917	9 082	14 255	10 895	9 721	17 489	10 586	2 678
6 316	4 221	6 205	9 331	10 135	8 712	13 288	10 427	9 157	15 374	9 506	1 543
8 104	5 878	8 366	11 346	15 419	10 276	15 529	11 668	9 973	18 493	10 392	3 342
6 881	4 953	7 510	10 455	11 729	9 095	13 812	10 337	9 496	14 044	8 729	2 087
10	60	95	532	380	183	363	58	88	474	50	—
4 242	3 079	6 034	9 854	11 995	7 766	12 987	7 082	6 713	15 597	7 595	2 068
7 387	5 048	6 647	8 715	12 395	8 670	9 884	9 045	7 599	12 879	8 234	3 696
2 865	3 176	4 094	8 772	11 364	6 565	10 421	5 501	5 381	8 835	6 487	2 296
1 736	1 608	1 717	2 382	4 241	3 251	4 902	1 900	2 594	3 487	1 274	753
1 057	907	1 180	1 829	2 042	1 321	2 525	1 671	2 000	1 893	1 595	1 327
508	378	687	1 129	1 033	794	1 118	569	613	1 376	847	350
6 497	4 671	5 626	8 328	11 597	8 189	13 064	10 487	9 087	17 615	10 410	2 959
1 920	2 130	3 420	4 451	6 472	4 316	6 037	3 950	3 994	4 654	2 340	987
653	409	387	693	1 273	884	1 166	1 025	1 449	820	568	154
1 661	1 552	1 197	2 111	2 883	2 216	3 530	2 894	2 700	3 127	3 128	1 588
50	94	91	122	124	61	113	171	249	93	68	17
7 373	5 241	7 126	10 166	12 656	10 442	14 397	8 892	8 262	15 647	9 578	3 317
1 098	1 102	1 217	847	652	368	748	694	1 143	399	128	—
177	63	140	193	205	93	309	148	382	65	20	—
178	230	500	369	437	217	569	463	463	444	245	43
7 449	5 351	7 834	10 797	14 094	9 511	14 868	10 570	8 821	15 479	8 754	2 098
544	387	693	1 616	2 009	1 206	1 703	1 189	1 569	878	459	169
2 225	1 718	1 654	5 321	3 575	2 132	4 561	4 443	3 984	2 683	1 729	316
4 951	2 862	3 035	5 915	6 998	3 207	7 291	4 844	5 505	8 805	5 510	1 309
109	146	114	260	144	127	336	175	188	280	101	41
3 144	2 181	2 368	6 721	5 512	4 293	6 080	4 421	4 498	3 385	1 432	510
7 404	5 556	8 029	10 819	14 918	9 680	15 089	11 130	9 558	17 143	9 710	2 682
7 603	5 316	7 688	10 902	14 831	10 597	14 667	11 602	10 259	20 500	11 919	3 655
1 854	1 892	2 800	4 634	3 406	1 227	3 018	2 608	2 777	2 648	1 269	419
1 264	647	1 131	4 133	1 948	1 552	2 666	3 248	3 583	1 132	827	157
60	40	—	79	54	27	57	107	113	19	30	44
4 226	1 762	1 595	2 781	3 498	3 865	9 072	7 007	6 930	4 070	2 065	78
1 533	1 013	1 284	1 678	1 780	1 619	1 743	1 007	1 774	1 300	766	385
5 239	3 385	4 805	7 217	10 349	7 858	11 104	8 578	7 891	16 082	8 810	2 801
1 936	1 061	1 189	528	1 797	2 322	780	2 480	1 551	4 962	2 032	419
1 651	864	893	592	1 949	2 325	800	2 256	1 182	4 832	1 940	453
268	75	41	23	98	635	142	803	132	1 478	597	141
3 873	2 809	4 014	5 711	6 641	4 096	7 026	4 494	6 018	8 148	3 713	363
5 382	3 999	5 232	8 112	11 221	8 153	11 422	7 919	7 280	16 500	9 988	3 021
2 275	1 716	2 122	3 647	5 486	4 684	5 661	4 938	3 933	8 288	5 893	1 941
895	715	703	1 606	2 419	2 842	2 263	2 510	1 739	3 526	2 429	1 084
842	498	1 020	1 647	2 758	1 809	1 312	1 150	1 238	3 073	1 368	432
3 012	2 322	2 806	4 634	6 948	5 097	7 023	5 005	4 606	11 189	7 271	1 948
709	513	827	1 555	1 578	1 152	1 223	815	1 006	1 847	1 008	423

**Tabell XIV. Arbeidstilhøve og tekniske
Bruk med over 5 dekar jordbruksareal.**

	Prosent bruk der det er					
	Øst- fold	Akers- hus	Hed- mark	Opp- land	Buske- rud	Vest- fold
<i>Opplysninger om bygningane.</i>						
Innlagt vatn i våningshuset	75,0	83,1	73,8	72,4	83,1	91,3
Innlagt vatn i fjøset	75,1	70,8	64,8	64,3	71,0	83,0
Elektrisitet i våningshuset	95,7	96,8	93,7	97,2	95,7	98,9
Elektrisitet i driftsbygningen	87,7	86,5	78,7	86,1	79,8	93,2
Elektrisitet til oppvarming, heilt	0,9	0,3	0,5	0,4	0,7	0,2
Elektrisitet til oppvarming, delvis	23,6	30,2	33,2	46,1	41,9	35,7
Hushaldskjellar	69,4	79,6	79,7	92,2	91,6	87,4
Vaskekjellar eller anna spesielt vaskerom	37,3	39,2	30,0	38,3	38,4	41,8
Tørkeloft ell. a. rom til tørking av kl.vask	24,0	21,0	13,9	20,1	23,2	48,2
Bad	13,7	17,1	11,3	12,8	18,7	20,5
Vassklosett	8,3	12,5	9,4	9,7	12,8	12,9
På kjøkenet:						
Utslagsvask	75,8	80,1	68,6	70,1	75,6	91,6
Oppvaskkum	28,9	29,4	26,7	24,2	30,6	38,5
Stativ for lufttørring av oppvask	7,2	7,1	5,8	5,6	8,3	8,4
Ventilert matskåp	19,3	28,7	25,2	26,5	31,3	36,0
Kjellarheis for matvarer	0,5	1,1	0,9	7,2	0,4	0,1
Bordplass for måltida	62,4	68,4	58,4	83,7	59,4	71,4
<i>Tekniske hjelpemidler.</i>						
Elektrisk kjøleskåp	34,7	27,4	11,2	10,3	20,8	31,1
Elektrisk fryseboks i heimen	8,0	4,2	2,1	2,4	3,8	3,6
Elektrisk mixmaster	7,7	7,8	3,2	3,5	5,9	5,8
Elektrisk komfyr	92,0	88,6	79,6	88,7	87,9	91,2
Trykkokar	12,6	13,6	10,5	10,7	12,8	10,7
Elektrisk varmvasskolbe	29,8	36,2	29,5	30,2	38,9	40,8
Elektrisk vaskemaskin	54,9	55,2	57,4	48,6	53,5	55,7
Elektrisk strykemaskin eller varmrulle	1,6	2,1	2,0	2,1	1,6	1,0
Klederulle for handkraft	50,4	56,1	41,8	36,0	49,7	58,1
Elektrisk strykejern	92,6	93,8	88,4	92,0	92,1	97,1
Symaskin	90,6	91,3	91,0	87,8	90,0	94,1
Elektrisk støvsugar	35,5	33,8	22,4	18,4	28,0	40,7
Mjølke maskin	34,3	28,1	19,0	21,9	18,3	32,2
Nyttar sams vaskeri	3,6	3,0	1,1	2,8	6,0	4,7
Leiger fryseboks	65,2	72,6	72,5	63,2	66,6	68,2
<i>Husmora og hennar arbeid.</i>						
Med husmorskule	29,7	37,1	26,7	22,6	30,9	23,5
Dagleg husdyrstell	76,4	71,5	76,6	81,5	74,2	65,6
Arbeid med separering	6,9	8,9	14,7	11,2	23,2	6,1
Arbeid med kinning	5,7	5,2	12,1	8,0	15,7	3,4
Arbeid med ysting	0,6	1,0	5,1	2,4	4,3	0,6
Har hagestellet	73,5	74,0	61,4	69,8	67,6	79,4
Med i det vanlege jordbruksarbeidet	81,1	71,5	70,2	72,0	76,4	76,5
I alt med kvinneleg arbeidshjelp	43,3	36,2	42,3	45,0	38,2	39,8
Med fast kvinneleg arbeidshjelp	17,3	11,5	15,8	18,5	14,6	12,0
Kviler middag, dagleg	14,4	15,5	6,9	5,4	12,6	20,2
Kviler middag, stundom	53,8	46,2	44,1	41,5	51,0	39,5
Minst ei veke ferie siste år	11,9	18,5	11,7	10,3	12,9	17,8

hjelperåder for kvinnene i jordbruket. Dei einskilde fylke. Relativtal.

svara ja på spørsmåla

Tele- mark	Aust- Agder	Vest- Agder	Roga- land	Horda- land	Sogn og Fjord- ane	Møre og Roms- dal	Sør- Trøn- delag	Nord- Trøn- delag	Nord- land	Troms	Finn- mark
80,4	79,5	69,3	79,8	73,4	77,7	89,4	85,2	87,7	75,6	80,5	55,1
72,6	69,1	70,2	76,9	62,4	74,5	83,3	81,5	82,6	66,4	72,3	31,7
93,2	96,3	94,6	93,6	94,9	87,9	97,4	91,2	90,0	79,9	79,0	68,8
79,1	81,1	84,9	86,2	72,2	77,8	86,6	80,8	85,6	60,7	66,4	42,9
0,1	1,0	1,1	4,4	2,3	1,6	2,3	0,5	0,8	2,0	0,4	-
48,8	50,4	68,2	81,3	73,8	66,4	81,5	55,4	60,5	67,4	57,7	42,5
85,0	82,7	75,2	71,9	76,3	74,2	62,0	70,7	68,5	55,6	62,6	76,0
32,9	52,0	46,3	72,3	70,0	56,2	65,4	43,0	48,5	38,2	49,3	47,2
20,0	26,3	19,4	19,6	26,1	27,8	30,7	14,9	23,4	15,1	9,7	15,5
12,2	14,9	13,3	15,1	12,6	11,3	15,8	13,1	18,0	8,2	12,1	27,3
5,8	6,2	7,8	9,3	6,4	6,8	7,0	4,4	5,5	5,9	6,4	7,2
74,7	76,5	63,6	68,7	71,4	70,1	81,9	82,0	82,0	76,1	79,1	60,9
22,1	34,9	38,7	36,7	39,8	36,9	37,9	30,8	36,0	20,1	17,8	20,3
7,5	6,7	4,4	5,7	7,8	7,6	7,3	8,0	13,1	3,5	4,3	3,2
19,1	25,4	13,5	17,4	17,7	19,0	22,1	22,6	24,4	13,5	23,8	32,7
0,6	1,5	1,0	1,0	0,8	0,5	0,7	1,3	2,2	0,4	0,5	0,3
84,8	85,8	80,6	83,8	77,9	89,3	90,3	69,5	74,5	67,6	72,8	68,2
12,6	18,1	13,8	7,0	4,0	3,1	4,7	5,4	10,3	1,7	1,0	-
2,0	1,0	1,6	1,6	1,3	0,8	1,9	1,2	3,4	0,3	0,2	-
2,0	3,8	5,7	3,0	2,7	1,9	3,6	3,6	4,2	1,9	1,9	0,9
85,7	87,6	88,6	89,0	86,8	81,4	93,3	82,6	79,6	66,9	66,5	43,2
6,3	6,3	7,8	13,3	12,4	10,3	10,7	9,3	14,2	3,8	3,5	3,5
25,6	28,1	18,7	43,9	22,0	18,2	28,6	34,7	35,9	11,6	13,1	6,5
56,9	46,9	34,3	48,8	43,1	27,4	45,7	37,9	49,7	38,0	41,9	26,9
1,3	2,4	1,3	2,1	0,9	1,1	2,1	1,4	1,7	1,2	0,8	0,8
36,2	35,7	26,8	55,4	33,9	36,7	38,1	34,6	40,6	14,6	10,9	10,5
85,2	91,0	90,8	89,2	91,8	82,8	94,6	87,0	86,2	74,1	73,8	55,2
87,4	87,1	86,9	89,9	91,3	90,7	92,0	90,7	92,5	88,6	90,6	75,2
21,3	31,0	31,7	38,2	21,0	10,5	18,9	20,4	25,0	11,4	9,6	8,6
14,5	10,6	12,8	34,1	12,0	13,3	16,7	25,4	32,3	4,9	6,3	3,2
0,7	0,7	-	0,7	0,3	0,2	0,4	0,8	1,0	0,1	0,2	0,9
48,6	28,9	18,0	22,9	21,5	33,1	56,9	54,8	62,5	17,6	15,7	1,6
24,0	22,2	21,1	17,8	14,3	18,3	13,8	10,2	19,3	7,1	7,2	11,1
82,0	74,3	78,9	76,5	83,1	89,0	87,9	87,0	86,1	87,6	82,6	80,8
30,3	23,3	19,5	5,6	14,4	26,3	6,2	25,2	16,9	27,0	19,1	12,1
25,8	19,0	14,7	6,3	15,6	26,3	6,3	22,9	12,9	26,3	18,2	13,1
4,2	1,6	0,7	0,2	0,8	7,2	1,1	8,1	1,4	8,1	5,6	4,1
60,6	61,7	65,9	60,5	53,3	46,4	55,6	45,6	65,6	44,4	34,8	10,5
84,2	87,8	86,0	86,0	90,1	92,3	90,4	80,4	79,4	89,9	93,6	87,1
35,6	37,7	34,8	38,7	44,0	53,1	44,8	50,1	42,9	45,1	55,3	56,0
14,0	15,7	11,5	17,0	19,4	32,2	17,9	25,5	19,0	19,2	22,8	31,3
13,2	10,9	16,7	17,5	22,1	20,5	10,4	11,7	13,5	16,7	12,8	12,5
47,1	51,0	46,1	49,1	55,8	57,8	55,6	50,8	50,2	61,0	68,2	56,2
11,1	11,3	13,6	16,5	12,7	13,1	9,7	8,3	11,0	10,1	9,5	12,2

**Tabell XV. Arbeidstilhøve og tekniske
Fylkesvis for dei ymse bruksklassar**

	Prosent bruk der det er							
	Østfold				Akershus			
	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar
<i>Opplysningar om bygningane.</i>								
Innlagt vatn i våningshuset	66,0	62,9	70,8	90,1	73,9	75,8	85,1	96,6
Innlagt vatn i fjøset	31,3	68,5	86,0	94,1	33,1	67,9	86,5	97,6
Elektrisitet i våningshuset	92,4	92,7	96,3	98,9	94,3	95,6	98,1	99,3
Elektrisitet i driftsbygningen	66,0	83,8	92,6	97,8	72,3	81,1	96,0	98,2
Elektrisitet til oppvarming, heilt	2,6	-	-	1,1	-	-	0,5	0,7
Elektrisitet til oppvarming, delvis	16,0	19,7	24,5	29,4	32,3	25,5	29,7	32,6
Hushaldskjellar	76,2	59,0	60,9	78,3	75,4	78,0	78,6	85,3
Vaskekjellar eller anna spesielt vaskerom.	32,3	21,9	32,2	52,9	36,2	31,3	33,3	52,8
Tørkeloft ell. a. rom til tørking av kl.vask	16,9	16,9	18,7	35,7	14,2	15,0	18,7	33,9
Bad	8,4	6,1	7,8	25,0	11,9	10,1	10,9	32,0
Vassklosett	4,2	2,8	4,1	16,6	9,2	7,0	6,8	23,9
På kjøkenet:								
Utslagsvask	66,9	64,0	75,1	88,2	73,1	70,5	81,1	94,1
Oppvaskkum	19,4	16,3	23,0	45,5	23,1	19,8	24,5	46,8
Stativ for lufttørking av oppvask	2,6	3,4	4,7	13,6	2,7	4,0	3,5	16,1
Ventilert matskåp	14,3	12,3	19,9	25,8	28,8	22,9	24,5	36,2
Kjellarheis for matvarer	0,9	0,6	0,5	0,4	0,4	0,9	0,5	2,4
Bordplass for måltida	67,8	60,1	59,0	63,5	63,4	63,0	68,7	77,6
<i>Tekniske hjelperåder.</i>								
Elektrisk kjøleskåp	20,4	24,2	27,6	53,3	21,5	18,5	19,3	45,8
Elektrisk fryseboks i heimen	2,6	3,4	5,9	15,1	1,5	2,2	1,1	10,5
Elektrisk mixmaster	3,4	3,9	6,2	13,2	4,6	4,9	4,1	15,7
Elektrisk komfyr	86,4	85,4	94,2	97,8	82,7	82,4	92,4	96,9
Trykkokar	5,9	9,0	8,4	21,0	5,4	12,3	10,7	24,0
Elektrisk varmvasskolbe	20,3	15,7	18,8	50,7	26,5	22,9	33,5	58,3
Elektrisk vaskemaskin	35,5	42,7	55,0	72,4	41,2	44,1	55,3	77,6
Elektrisk strykemaskin eller varmrulle ..	-	1,7	0,5	2,9	1,5	0,9	1,1	4,4
Kleiderulle for handkraft	43,3	30,9	44,2	70,5	43,0	44,9	55,5	78,2
Elektrisk strykejern	87,4	87,1	95,3	97,1	89,3	93,4	96,4	96,6
Symaskin	84,8	89,3	90,5	94,5	87,7	90,3	94,3	93,4
Elektrisk støvsugar	28,8	24,8	29,7	49,6	32,3	17,2	26,5	54,3
Mjølke maskin	2,6	7,3	30,4	70,2	1,1	3,1	32,6	71,5
Nyttar sams vaskeri	2,6	2,3	2,7	5,5	2,7	2,6	3,1	3,4
Leiger fryseboks	31,3	56,8	70,6	84,2	55,8	68,3	84,0	84,2
<i>Husmora og hennar arbeid.</i>								
Med husmorskule	11,2	11,6	27,2	50,1	18,0	26,5	33,4	64,4
Dagleg husdyrstell	61,8	80,9	88,8	72,4	62,6	78,8	81,8	66,9
Arbeid med separering	6,8	17,7	4,5	2,1	9,6	11,8	7,4	6,9
Arbeid med kinning	6,8	14,2	3,1	1,7	6,5	7,1	6,0	2,1
Arbeid med ysting	1,1	1,3	0,7	-	2,0	1,8	-	-
Har hagestellet	65,2	66,0	77,5	79,0	67,0	75,3	76,8	77,4
Med i det vanlege jordbruksarbeidet	74,1	84,4	88,1	77,9	67,1	78,3	79,3	65,3
I alt med kvinneleg arbeidshjelp	25,8	32,6	46,1	55,6	22,0	38,8	39,3	44,6
Med fast kvinneleg arbeidshjelp	14,6	10,8	19,1	21,3	5,0	9,5	11,3	19,0
Kviler middag, dagleg	10,1	13,6	12,3	18,0	10,5	10,6	17,5	22,5
Kviler middag, stundom	50,6	49,0	61,5	53,4	41,5	52,9	47,5	44,0
Minst ei veke ferie siste år	7,9	10,8	10,5	15,0	23,0	14,1	16,2	19,5

hjelperåder for kvinnene i jordbruket. rekna etter jordbruksareal.

svara ja på spørsmåla

Hedmark				Oppland				Buskerud			
5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar
60,7	72,8	86,2	97,1	59,6	65,4	82,8	97,1	70,2	83,5	90,5	97,2
37,0	68,7	89,6	97,3	32,6	61,7	84,9	96,7	38,2	77,1	89,6	95,0
92,9	92,8	93,8	99,4	94,8	97,5	98,3	99,2	92,0	95,7	98,3	99,3
65,3	79,3	90,1	98,9	72,3	86,3	94,4	97,6	60,0	81,7	93,9	93,3
0,5	0,3	0,3	1,8	0,9	-	0,6	0,4	0,7	0,3	0,5	1,8
28,4	32,7	36,1	45,2	42,6	45,4	45,5	55,2	35,6	42,6	45,8	47,2
74,0	76,5	88,7	93,9	88,3	92,1	94,8	95,7	87,9	91,0	93,2	98,6
24,1	28,0	33,5	49,4	31,3	32,8	41,4	59,9	28,7	34,0	44,0	59,9
7,9	7,7	15,8	49,6	10,2	14,4	21,9	49,3	11,8	17,3	29,3	51,2
5,4	6,0	12,2	45,3	7,0	5,8	12,3	41,4	9,9	12,5	21,5	48,2
5,4	4,5	9,2	38,5	5,7	4,0	8,6	33,1	6,7	7,9	14,4	34,5
59,1	66,2	77,2	92,0	57,0	63,0	81,0	95,5	60,6	75,4	84,3	93,7
17,5	22,7	30,2	62,1	13,1	13,3	29,6	63,3	18,4	24,1	36,1	63,3
3,4	3,5	6,4	20,4	2,4	2,5	6,8	17,0	2,2	5,1	8,1	29,6
23,3	23,9	25,9	34,4	21,1	21,6	29,8	43,8	23,0	29,8	33,2	49,9
0,3	0,6	0,3	4,7	5,2	5,1	8,2	14,3	-	-	1,8	-
54,3	58,3	61,7	66,3	83,2	80,9	87,8	85,9	51,4	62,1	64,3	61,8
7,3	5,0	12,6	41,4	6,4	5,0	8,6	33,0	16,1	11,5	24,4	46,8
1,4	0,8	1,4	9,7	0,9	1,3	1,7	8,5	0,8	2,5	4,0	13,1
0,6	0,7	2,4	21,2	1,0	1,0	2,9	15,2	2,5	1,7	6,5	22,2
75,4	77,1	81,4	97,8	81,1	87,3	94,6	96,7	82,0	85,3	93,8	96,9
6,2	7,3	12,7	30,5	5,1	5,7	13,1	29,7	9,8	8,4	13,8	28,1
19,9	25,4	34,0	64,9	16,8	21,0	36,8	67,5	26,1	29,4	46,3	76,3
47,6	54,7	65,2	83,5	29,8	42,7	60,7	78,8	39,3	48,6	64,6	76,4
1,4	1,2	1,3	7,9	0,7	1,3	1,4	7,6	1,4	1,2	0,8	4,1
27,7	36,8	56,3	78,7	23,3	22,9	44,9	78,6	36,3	40,4	58,2	86,0
85,4	87,4	90,2	97,8	87,2	91,7	94,6	97,1	88,5	91,2	94,5	97,9
89,1	90,0	93,5	95,8	82,2	86,7	94,0	91,6	87,4	89,3	91,7	94,5
14,9	16,8	23,8	61,8	13,6	10,0	18,2	48,5	21,3	20,4	30,2	56,6
1,9	9,1	38,5	73,2	0,7	6,5	37,0	76,0	0,3	6,3	31,4	62,8
1,1	0,3	0,6	4,5	1,6	1,2	2,0	10,0	3,9	2,9	6,0	18,0
61,8	70,7	85,5	90,7	50,0	59,2	73,4	81,9	49,6	66,7	78,2	83,1
18,9	18,2	34,6	64,2	10,9	13,6	26,7	56,1	18,3	25,3	37,4	57,7
70,7	86,4	82,1	53,0	76,4	90,2	88,6	58,6	66,2	81,9	81,8	60,9
16,1	18,0	11,5	4,6	13,3	13,4	10,9	3,6	25,1	23,7	25,9	14,4
14,4	15,0	8,7	1,7	9,4	10,1	7,3	1,4	20,8	17,2	13,8	5,2
6,1	6,3	3,4	0,6	1,6	3,0	3,5	0,6	3,6	6,0	3,9	2,2
60,5	60,4	58,3	71,9	70,9	67,1	66,0	79,8	74,4	66,4	62,3	65,1
68,1	79,0	70,5	46,9	72,0	82,1	74,2	45,5	75,6	81,6	75,1	68,3
24,4	42,1	58,8	68,3	29,3	41,0	52,2	68,6	21,9	33,7	50,7	60,3
8,4	15,1	20,1	32,3	9,9	14,4	23,3	34,6	7,8	10,4	20,7	27,4
8,4	5,4	6,4	8,3	7,3	3,9	4,8	6,9	9,9	11,9	16,3	13,7
44,5	44,3	44,8	41,0	37,8	43,9	39,5	44,5	45,9	54,0	51,4	54,0
10,7	7,2	12,9	27,6	10,8	7,1	8,9	18,8	9,4	12,8	11,7	21,7

Tabell XV (framh.). Arbeidstilhøve og tekniske Fylkesvis for dei ymse bruksklassar

	Prosent bruk der det er							
	Vestfold				Telemark			
	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar
<i>Opplysningar om bygningane.</i>								
Innlagt vatn i våningshuset	78,8	90,0	95,9	97,1	66,4	82,6	90,6	100,0
Innlagt vatn i fjøset	45,4	84,4	94,3	98,8	45,3	78,8	91,5	100,0
Elektrisitet i våningshuset	97,8	99,4	99,5	98,8	89,6	93,1	96,8	100,0
Elektrisitet i driftsbygningen	79,6	94,5	96,9	98,8	65,1	81,0	89,8	100,0
Elektrisitet til oppvarming, heilt	0,7	—	—	—	0,4	—	—	—
Elektrisitet til oppvarming, delvis	34,8	36,4	29,9	42,8	47,4	46,7	54,1	51,2
Hushaldskjellar	87,1	87,5	86,1	89,0	80,4	86,8	85,7	93,2
Vaskekjellar eller anna spesielt vaskerom.	40,1	37,5	36,6	53,7	24,0	31,3	43,7	53,7
Tørkeloft ell. a. rom til tørking av kl.vask	33,3	43,8	50,5	61,8	12,9	17,4	30,2	39,3
Bad	12,1	17,5	19,6	31,2	6,4	11,8	15,3	37,1
Vassklosett	12,9	12,5	7,2	20,2	2,4	5,9	9,0	11,7
På kjøkenet:								
Utslagsvask	84,9	91,3	92,8	95,9	63,2	74,6	85,9	95,4
Oppvaskkum	31,8	33,2	41,2	45,7	10,0	23,7	31,8	37,1
Stativ for lufttørking av oppvask	5,3	6,3	7,7	13,9	3,6	7,1	11,1	18,5
Ventilert matskåp	30,3	29,4	35,1	47,9	12,4	19,9	24,1	30,2
Kjellarheis for matvarer	—	—	—	0,6	0,8	—	1,5	—
Bordplass for måltida	60,6	70,7	75,3	76,3	79,9	86,9	86,6	88,3
<i>Tekniske hjelperåder.</i>								
Elektrisk kjøleskåp	29,5	28,1	26,3	41,0	9,6	12,1	13,9	30,2
Elektrisk fryseboks i heimen	1,5	3,1	1,6	8,1	0,8	2,5	2,7	2,4
Elektrisk mixmaster	3,8	4,4	4,1	11,0	1,6	1,9	2,4	4,6
Elektrisk komfyr	87,9	90,1	92,3	93,6	77,6	86,8	91,8	97,8
Trykkokar	9,9	5,6	9,3	17,9	3,2	6,2	8,8	13,9
Elektrisk varmvasskolbe	28,8	35,0	37,1	60,7	16,4	22,4	36,2	62,7
Elektrisk vaskemaskin	38,6	54,4	55,2	71,7	45,3	55,5	69,5	83,7
Elektrisk strykemaskin eller varmrulle ..	1,5	—	0,5	2,3	1,2	1,8	—	2,4
Klederulle for handkraft	54,6	48,8	56,7	71,7	24,1	34,0	49,3	69,8
Elektrisk strykejern	93,9	98,2	97,9	97,7	76,0	86,9	91,3	97,8
Symaskin	91,7	93,8	94,9	95,3	86,0	86,3	90,3	92,9
Elektrisk støvsugar	33,3	38,1	35,6	55,4	18,5	19,0	24,6	44,4
Mjølkemaskin	—	13,8	38,7	68,2	0,8	7,3	32,9	79,3
Nyttar sams vaskeri	0,7	1,9	6,2	8,7	0,8	0,5	0,5	2,4
Leiger fryseboks	44,7	70,0	73,2	79,7	27,1	48,5	69,5	86,1
<i>Husmora og hennar arbeid.</i>								
Med husmorskule	10,5	15,9	21,4	43,2	12,8	24,3	33,3	44,8
Dagleg husdyrstell	47,3	68,9	76,6	62,6	73,2	87,3	85,4	69,0
Arbeid med separering	4,1	9,9	5,8	4,3	32,6	36,2	21,6	3,6
Arbeid med kinning	2,1	8,3	2,0	1,5	29,9	31,5	15,3	—
Arbeid med ysting	1,0	1,5	—	—	2,3	6,3	3,4	—
Har hagestellet	71,6	78,7	81,8	82,7	55,7	65,9	59,1	48,4
Med i det vanlege jordbruksarbeidet	63,2	80,3	84,4	73,4	79,5	87,2	86,6	72,1
I alt med kvinneleg arbeidshjelp	21,1	33,4	49,3	48,2	28,8	36,1	40,2	51,6
Med fast kvinneleg arbeidshjelp	2,1	12,1	14,3	16,5	10,7	13,5	18,3	17,3
Kviler middag, dagleg	20,0	19,0	21,4	20,1	14,1	11,9	11,1	31,0
Kviler middag, stundom	41,0	31,1	44,8	40,2	44,2	45,5	56,6	31,0
Minst ei veke ferie siste år	16,8	12,9	16,9	24,5	10,7	11,3	10,1	17,3

**hjelperåder for kvinnene i jordbruket.
rekna etter jordbruksareal.**

svara ja på spørsmåla

Aust-Agder				Vest-Agder				Rogaland			
5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar
71,0	86,2	90,7	82,0	60,2	73,0	94,4	100,0	61,9	79,6	95,1	99,1
47,5	85,7	97,0	85,4	49,8	85,0	94,4	97,7	41,6	84,9	96,8	100,0
94,8	97,7	98,5	85,4	92,2	96,4	97,0	97,7	88,8	93,0	98,1	100,0
70,7	92,1	87,3	68,5	77,1	90,5	95,1	93,2	68,3	89,6	96,8	100,0
0,3	1,6	1,5	-	1,2	0,8	2,2	-	2,6	3,6	7,4	5,6
50,6	50,8	51,6	25,8	69,9	66,0	70,2	90,9	77,7	80,3	84,3	91,1
79,5	84,7	89,1	77,5	73,5	76,6	77,9	45,5	65,9	71,1	75,6	88,3
45,1	59,7	54,5	47,2	41,8	49,3	52,0	75,0	63,3	70,9	79,2	94,1
20,7	29,9	36,2	30,3	17,7	20,9	18,0	65,9	14,2	15,6	26,7	41,8
8,0	18,0	31,6	13,5	9,6	13,6	28,1	72,7	10,7	10,6	17,9	52,8
4,8	6,2	12,0	4,5	6,0	8,1	13,3	45,5	8,7	6,7	7,5	36,4
68,5	83,6	84,6	74,2	54,3	68,2	85,5	97,7	53,6	68,4	79,6	92,9
23,5	40,3	59,4	51,7	35,1	38,1	60,2	40,9	25,8	36,1	44,7	56,7
4,0	6,4	16,5	20,2	4,1	4,5	5,2	2,3	2,2	3,5	9,2	21,6
25,7	23,2	31,6	27,0	12,9	13,3	16,8	34,1	12,1	14,9	21,6	40,1
1,8	0,7	3,1	2,2	0,8	0,8	3,4	2,3	1,1	0,8	0,3	5,2
83,1	89,0	87,6	76,4	74,8	84,0	92,4	77,3	81,0	83,4	86,1	90,2
18,0	16,2	23,8	22,5	12,9	12,8	20,3	72,7	4,8	5,9	8,0	19,5
0,7	0,8	3,0	1,1	1,1	1,8	2,7	-	0,4	1,3	2,6	4,5
3,0	3,1	7,7	15,7	4,0	6,6	8,1	22,7	1,5	1,3	4,7	14,7
84,3	91,9	88,9	71,9	83,7	92,0	94,8	97,7	80,4	88,5	97,1	98,4
5,8	4,2	15,2	7,9	7,7	7,5	10,7	-	8,5	10,3	20,0	28,3
19,1	35,5	39,2	30,3	13,6	19,2	39,2	72,7	25,3	40,7	61,0	77,9
36,3	54,2	62,8	57,3	28,1	33,5	68,0	81,8	32,2	43,5	65,4	89,5
1,8	2,4	4,6	3,4	0,5	1,9	1,8	2,3	1,4	2,1	3,2	1,6
28,3	38,0	56,1	46,1	21,3	29,4	39,5	50,0	42,7	51,4	68,5	85,3
89,0	93,0	93,7	79,8	88,7	92,4	92,6	97,7	82,6	88,3	95,7	98,2
83,1	89,9	93,7	83,1	83,5	88,8	94,7	95,5	82,5	90,6	95,1	96,6
26,4	33,1	42,1	29,2	28,4	30,4	52,5	81,8	29,0	32,2	48,9	75,6
1,0	12,7	38,1	33,7	2,2	14,0	57,7	68,2	1,5	22,7	72,7	97,6
0,3	0,7	-	14,6	-	-	-	-	0,4	0,4	1,1	1,8
18,6	33,7	50,7	48,3	10,4	21,5	38,5	25,0	11,2	18,0	32,7	67,5
15,3	25,8	35,0	14,6	19,1	20,9	30,4	29,7	13,0	14,7	22,1	36,9
68,7	79,6	75,9	83,3	69,7	85,6	90,6	21,6	66,1	83,1	79,2	67,9
17,2	23,5	38,7	79,2	17,7	21,1	20,2	13,5	11,8	5,6	0,9	-
16,2	17,9	28,8	54,2	12,9	16,6	13,4	8,1	12,8	5,9	1,8	1,0
1,5	1,0	3,9	6,3	0,8	0,7	-	-	0,5	0,3	-	-
60,4	65,2	56,1	45,8	59,2	70,5	73,0	70,3	60,6	57,9	61,2	72,6
86,3	88,4	90,5	91,7	78,8	91,0	91,5	97,3	76,8	89,2	91,9	80,3
26,7	41,0	60,9	79,2	25,0	41,6	43,5	59,5	28,0	38,3	45,1	56,1
10,8	17,9	24,2	31,3	8,2	14,1	14,6	2,7	10,9	14,7	21,8	34,8
8,4	12,5	15,0	6,3	16,4	16,9	13,4	78,4	16,3	17,1	18,1	21,8
52,3	49,4	52,2	41,7	46,7	47,2	40,5	10,8	50,0	49,1	47,7	51,8
11,8	10,0	13,1	14,6	12,8	14,4	10,5	51,4	23,0	13,6	13,6	19,0

Tabell XV (framh.). Arbeidstilhøve og tekniske Fylkesvis for dei ymse bruksklassar

	Prosent bruk			
	Hordaland			
	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar
<i>Opplysningar om bygningane.</i>				
Innlagt vatn i våningshuset	66,3	73,2	84,1	100,0
Innlagt vatn i fjøset	37,3	71,7	87,3	100,0
Elektrisitet i våningshuset	93,2	94,5	98,5	100,0
Elektrisitet i driftsbygningen	52,8	77,7	95,0	100,0
Elektrisitet til oppvarming, heilt	2,7	2,8	0,9	2,5
Elektrisitet til oppvarming, delvis	77,5	71,5	72,2	66,8
Hushaldskjellar	75,1	74,3	82,6	76,7
Vaskekjellar eller anna spesielt vaskerom	65,9	68,8	77,7	89,9
Tørkeloft ell. a. rom til tørking av kl.vask	21,2	26,9	31,7	43,8
Bad	11,6	10,5	16,1	34,0
Vassklosett	6,1	5,6	7,7	13,2
På kjøkenet:				
Utslagsvask	65,4	71,9	79,4	92,1
Oppvaskkum	35,8	38,9	46,4	67,1
Stativ for lufttørking av oppvask	6,9	6,7	9,6	28,5
Ventilert matskåp	16,8	14,2	25,0	33,2
Kjellarheis for matvarer	1,1	0,5	0,9	—
Bordplass for måltida	77,8	75,6	80,9	95,3
<i>Tekniske hjelperåder.</i>				
Elektrisk kjøleskåp	4,8	2,5	4,2	15,3
Elektrisk fryseboks i heimen	0,9	1,2	1,2	10,1
Elektrisk mixmaster	2,7	1,7	3,6	13,2
Elektrisk komfyr	85,7	84,0	93,4	94,5
Trykkokar	10,3	11,4	16,3	27,9
Elektrisk varmvasskolbe	17,0	19,6	31,4	67,1
Elektrisk vaskemaskin	39,7	38,6	55,1	72,1
Elektrisk strykemaskin eller varmrulle	0,9	0,9	0,9	—
Klederulle for handkraft	28,9	32,1	42,1	79,7
Elektrisk strykejern	89,8	91,1	96,4	97,5
Symaskin	88,9	91,0	95,7	97,5
Elektrisk støvsugar	18,4	19,7	25,9	43,8
Mjøllemaskin	0,4	8,4	34,5	71,5
Nyttar sams vaskeri	0,5	0,3	—	—
Leiger fryseboks	10,9	20,1	39,1	70,7
<i>Husmora og hennar arbeid.</i>				
Med husmorskule	8,3	16,1	22,2	11,3
Dagleg husdyrstell	78,2	85,9	87,5	76,8
Arbeid med separering	12,4	17,3	12,0	18,0
Arbeid med kinning	15,9	17,7	11,2	14,6
Arbeid med ysting	0,7	0,9	0,8	—
Har hagestellet	52,3	53,8	54,8	48,8
Med i det vanlege jordbruksarbeidet	87,4	91,4	91,9	93,9
I alt med kvinneleg arbeidshjelp	36,1	43,2	58,9	53,7
Med fast kvinneleg arbeidshjelp	14,2	19,9	28,3	17,1
Kviler middag, dagleg	20,4	20,2	26,9	39,6
Kviler middag, stundom	58,7	59,4	46,2	34,5
Minst ei veke ferie siste år	13,5	11,0	13,8	16,8

**hjelperåder for kvinnene i jordbruket.
rekna etter jordbruksareal.**

der det er svara ja på spørsmåla

Sogn og Fjordane				Møre og Romsdal				Sør-Trøndelag			
5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar
68,0	75,9	87,0	96,8	83,7	89,6	95,9	97,6	69,3	85,2	94,4	97,4
48,4	77,3	93,1	100,0	64,7	88,7	98,1	97,6	51,0	85,5	98,2	98,4
84,0	87,0	92,2	93,8	95,9	97,4	99,2	100,0	83,8	90,5	96,5	96,7
63,8	77,3	90,1	93,8	75,8	89,2	95,6	97,6	61,2	81,0	92,2	95,6
2,6	1,4	1,1	-	3,2	1,6	2,2	1,8	0,9	0,6	-	-
64,4	64,7	68,7	81,5	80,5	81,8	82,6	79,6	56,3	57,8	54,7	49,2
67,7	71,8	80,6	96,8	53,7	61,3	71,1	85,0	59,7	70,7	75,5	82,2
53,5	53,8	59,3	75,1	60,0	64,9	73,7	68,8	34,4	41,6	44,6	59,0
26,3	24,3	31,8	43,8	24,7	30,1	37,8	47,0	8,3	12,0	15,2	32,8
10,6	8,4	14,5	22,1	13,0	13,1	20,3	40,2	6,8	6,9	11,3	41,9
9,6	4,8	5,4	15,7	7,8	5,3	6,6	19,1	4,5	1,8	3,2	12,6
63,8	67,8	76,4	90,6	78,3	80,9	88,3	88,0	72,4	79,6	88,2	93,7
34,3	37,1	37,0	53,4	34,9	33,5	46,3	59,8	19,1	23,5	35,3	61,2
3,5	7,8	9,8	18,5	5,9	5,9	10,2	17,4	5,5	5,7	8,7	16,6
18,9	19,8	16,1	31,5	22,9	20,4	22,9	29,5	16,7	20,3	23,8	36,6
1,3	0,4	-	-	0,4	1,0	0,8	-	0,6	-	2,0	4,5
86,5	88,8	92,3	93,6	87,8	91,1	92,9	88,0	65,4	67,5	70,7	79,2
3,9	2,1	2,5	12,7	5,1	4,4	4,1	7,7	3,8	2,1	6,1	14,8
1,0	0,4	0,8	3,2	1,2	1,5	2,5	8,4	0,9	0,4	0,9	3,7
1,9	2,1	0,8	6,4	2,7	3,5	3,8	9,1	1,9	1,5	3,6	11,6
76,9	80,0	86,3	91,0	90,5	93,3	95,9	100,0	72,4	80,1	90,7	92,2
10,2	10,1	11,2	6,4	9,4	9,6	11,7	25,3	4,1	7,8	11,4	18,3
14,8	14,4	22,9	47,4	22,0	24,6	38,2	67,9	20,3	25,8	41,6	68,9
27,2	26,1	29,0	31,1	39,3	44,6	55,1	57,9	25,3	30,1	45,0	65,3
0,3	1,7	1,1	-	1,8	2,2	2,0	4,2	0,9	1,3	1,4	2,2
32,1	33,8	43,0	53,2	30,7	35,2	51,5	54,9	22,8	26,1	40,3	64,9
77,2	82,3	87,5	93,8	91,4	95,5	97,2	98,2	77,0	86,2	94,1	94,3
87,8	91,3	91,8	96,8	89,6	92,2	94,0	98,2	86,7	90,2	93,2	94,7
12,2	9,3	9,2	19,1	19,9	18,3	18,1	21,7	16,6	13,0	20,9	43,0
0,6	6,0	29,5	57,1	1,8	10,5	41,4	64,4	1,3	8,2	43,6	75,3
-	0,4	0,3	-	0,4	0,1	0,3	2,4	0,6	0,2	0,9	2,6
23,7	27,9	46,4	53,2	44,4	57,4	69,9	80,2	32,8	50,3	68,2	80,8
11,4	17,5	26,4	17,7	8,0	15,1	18,0	20,7	3,5	6,5	9,6	29,1
87,3	90,6	89,9	78,4	82,4	91,7	89,4	84,0	81,1	88,0	92,6	84,9
33,3	30,9	16,4	-	10,1	5,8	2,3	2,0	35,7	30,1	18,5	10,2
32,5	31,2	16,4	4,5	9,9	6,3	2,3	2,0	34,5	27,0	15,5	9,1
5,7	8,7	6,9	4,5	1,1	1,2	0,7	2,6	13,6	8,2	6,6	2,0
48,2	50,4	38,7	47,9	51,1	61,2	55,3	40,0	48,4	43,5	43,9	48,2
89,4	94,3	93,1	87,4	87,6	94,0	91,3	74,8	82,2	83,4	81,4	69,5
38,1	52,9	65,7	69,5	30,7	45,7	58,2	66,6	36,0	44,0	62,3	63,6
21,1	31,1	42,0	52,1	11,7	15,6	25,3	42,6	18,9	21,4	29,8	36,3
21,5	20,0	20,7	17,1	10,5	10,4	11,5	4,7	11,9	8,8	12,0	16,5
54,4	58,8	58,5	65,3	58,6	55,4	55,4	39,3	48,5	51,6	49,1	55,6
13,2	12,6	12,3	22,2	13,0	8,1	9,0	5,3	9,6	5,4	8,6	11,4

Tabell XV (framh.). Arbeidstilhøve og tekniske
Fylkesvis for dei ymse bruksklassar

	Prosent bruk			
	Nord-Trøndelag			
	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar
<i>Opplysningar om bygningane.</i>				
Innlagt vatn i våningshuset	79,6	82,9	95,2	98,6
Innlagt vatn i fjøset	72,5	71,5	97,3	99,1
Elektrisitet i våningshuset	88,5	86,0	89,7	99,1
Elektrisitet i driftsbygningen	82,8	79,0	87,4	99,1
Elektrisitet til oppvarming, heilt	1,8	1,0	-	-
Elektrisitet til oppvarming, delvis	54,5	59,5	60,0	71,5
Hushaldskjellar	59,5	64,5	71,1	85,3
Vaskekjellar eller anna spesielt vaskerom	37,5	42,2	49,7	73,4
Tørkeloft ell. a. rom til tørking av kl.vask.	12,2	16,2	23,1	51,9
Bad	7,5	9,2	15,2	51,2
Vassklosett	1,4	4,2	3,2	16,4
På kjøkenet:				
Utslagsvask	71,2	77,4	88,8	97,2
Oppvaskkum	24,2	27,8	37,4	65,1
Stativ for lufttørking av oppvask.	6,4	7,4	12,0	33,5
Ventilert matskåp	22,4	18,8	21,5	40,0
Kjellarheis for matvarer	1,5	0,8	0,8	7,5
Bordplass for måltida	69,1	76,6	70,9	82,6
<i>Tekniske hjelperåder.</i>				
Elektrisk kjøleskåp	8,5	7,1	5,3	24,1
Elektrisk fryseboks i heimen	2,1	1,2	0,4	12,8
Elektrisk mixmaster	2,8	1,5	2,8	12,3
Elektrisk komfyr	75,9	70,9	80,7	98,2
Trykkokar	8,4	7,4	14,3	33,6
Elektrisk varmvasskolbe	25,1	22,8	35,7	74,0
Elektrisk vaskemaskin	41,4	35,1	51,9	83,8
Elektrisk strykemaskin eller varmrulle	0,7	1,1	2,0	3,7
Klederulle for handkraft	27,2	26,7	46,4	76,5
Elektrisk strykejern	83,9	82,3	85,2	97,2
Symaskin	89,2	91,0	94,4	97,7
Elektrisk støvsugar	17,5	13,1	25,9	55,2
Mjølkemaskin	9,1	5,0	48,9	93,0
Nyttar sams vaskeri	1,1	1,4	-	1,4
Leiger fryseboks	57,6	50,6	70,4	81,0
<i>Husmora og hennar arbeid.</i>				
Med husmorskule	9,5	10,3	25,0	40,6
Dagleg husdyrstell	88,7	83,6	94,6	77,8
Arbeid med separering	21,5	20,1	15,0	8,0
Arbeid med kinning	18,8	15,1	11,1	3,7
Arbeid med ysting	2,7	0,7	1,9	0,5
Har hagestellet	68,7	59,4	67,7	69,7
Med i det vanlege jordbruksarbeidet	83,4	84,1	83,4	62,3
I alt med kvinneleg arbeidshjelp	31,4	39,4	48,8	56,9
Med fast kvinneleg arbeidshjelp	14,9	14,7	21,0	28,9
Kviler middag, dagleg	12,9	11,8	14,4	16,1
Kviler middag, stundom	51,0	53,8	48,2	45,7
Minst ei veke ferie siste år	9,9	8,7	10,1	16,9

hjelperåder for kvinnene i jordbruket. rekna etter jordbruksareal.

der det er svara ja på spørsmåla

Nordland				Troms				Finnmark			
5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar	5,1- 20 dekar	20,1- 50 dekar	50,1- 100 dekar	Over 100 dekar
70,9	78,9	77,8	84,2	78,4	80,4	85,5	93,0	53,0	55,7	66,7	100,0
48,9	74,7	88,0	96,0	60,4	78,0	84,1	90,0	22,9	40,1	56,4	100,0
79,5	79,1	82,5	82,7	77,9	78,1	83,1	100,0	66,3	69,8	82,1	100,0
52,1	64,4	71,0	80,7	59,1	68,2	77,9	93,0	36,1	48,5	66,7	100,0
2,9	1,6	1,3	-	0,4	0,5	-	-	-	-	-	-
69,0	66,6	65,8	62,1	60,3	56,1	58,0	42,3	42,8	42,2	38,5	100,0
56,5	57,3	50,2	47,4	61,1	62,7	64,7	77,6	74,1	77,6	82,1	100,0
40,1	39,4	30,3	31,7	50,8	47,7	49,5	60,7	48,2	44,3	59,0	-
12,5	15,6	19,2	24,5	8,7	8,9	13,6	22,4	16,3	14,1	17,9	-
7,9	7,6	8,4	18,3	9,7	12,4	16,5	26,9	24,1	27,1	51,3	100,0
7,0	5,0	4,8	9,6	6,8	5,3	8,7	12,4	6,6	6,7	15,4	-
72,8	78,8	76,4	84,5	77,7	79,2	82,3	85,6	59,7	59,9	74,4	100,0
20,1	19,7	21,2	20,3	18,6	15,9	21,1	26,9	16,3	21,9	41,0	100,0
3,5	3,3	3,8	6,2	3,7	4,5	4,3	13,9	3,0	3,1	5,1	-
12,6	14,6	11,9	18,9	29,2	21,6	17,4	11,4	29,5	33,9	48,7	100,0
0,5	0,4	0,2	-	0,2	0,6	-	10,0	-	0,5	2,6	-
64,4	67,9	72,7	84,4	72,2	72,3	75,8	80,1	65,7	69,8	79,5	100,0
1,6	1,8	1,1	4,6	1,8	0,5	0,7	-	-	-	-	-
0,5	0,2	-	-	0,2	0,1	-	-	-	-	-	-
1,6	2,3	1,9	-	1,5	2,1	1,8	4,0	-	1,1	7,7	-
70,0	64,5	63,5	73,1	68,0	66,3	64,0	58,7	42,8	41,7	51,3	100,0
3,1	3,2	6,0	11,6	2,6	3,2	5,5	16,9	3,0	2,6	12,8	-
9,8	12,0	13,4	22,9	14,0	11,1	15,1	39,3	6,6	5,7	10,3	-
36,7	37,4	41,8	48,3	40,9	39,8	51,4	45,3	21,7	30,2	48,7	100,0
0,7	0,9	1,8	10,1	0,9	0,7	0,6	-	-	0,5	10,3	-
10,8	14,9	20,5	37,0	8,1	10,2	19,5	26,9	7,8	12,5	23,1	-
73,6	73,9	74,7	80,2	72,0	72,8	79,4	100,0	54,2	53,7	69,2	100,0
86,0	90,2	90,8	92,4	91,0	89,8	92,2	92,5	73,5	77,6	74,4	100,0
11,6	10,7	12,0	18,0	10,3	7,4	14,0	25,4	7,2	8,3	23,1	-
0,5	3,3	15,4	38,5	0,2	3,1	27,8	69,2	1,2	4,7	12,8	-
-	0,1	0,3	-	-	0,1	1,2	-	-	1,6	5,1	-
14,5	17,8	24,2	26,6	9,6	14,8	32,4	53,2	1,2	2,1	2,6	-
5,9	7,2	8,5	15,0	7,7	6,2	8,7	11,2	10,6	11,1	6,7	100,0
84,0	90,2	91,6	80,6	68,4	91,7	89,5	94,7	76,1	84,7	93,3	100,0
30,2	27,4	21,3	5,7	27,9	19,8	6,7	-	10,6	15,2	6,7	-
29,3	26,9	20,4	5,7	26,5	15,3	6,7	-	11,5	16,0	10,0	-
9,2	7,6	7,1	2,5	7,1	5,7	1,4	-	2,6	6,2	3,3	-
42,5	42,7	52,2	55,8	32,7	35,4	37,9	44,7	6,2	16,7	10,0	-
86,9	92,4	92,3	85,9	93,3	94,9	92,5	75,7	86,7	87,4	86,6	100,0
37,6	48,1	54,6	63,8	52,5	56,2	59,2	59,9	54,0	54,9	73,3	100,0
15,8	20,1	27,9	10,7	21,7	22,7	24,5	35,5	31,9	30,6	33,3	-
16,0	18,0	17,1	7,4	11,2	12,5	15,1	42,8	13,3	9,0	26,7	-
62,5	60,9	57,5	57,0	69,2	68,1	68,6	38,8	59,3	53,5	43,3	100,0
11,1	9,1	8,8	14,9	8,8	9,4	9,4	30,3	10,6	13,2	20,0	-

Vedlegg 1.

Statistisk Sentralbyrå
Oslo

Oppgåvene er konfidensielle
vil berre bli bruka til statistikk.

Representativ jordbruksteljing 1957.

Namnet på bruket _____ G.nr. _____ Br.nr. _____
Herad _____ Fylke, _____
Eigar _____ Adresse _____
Brukar _____ Adresse _____

1. Areal og bruken av det. Dekar (mål à 1000 m²).

Korn og erter dyrka til mogning								Grøn- fôr	Potet	Fôr- nepe	Kål- rot	Fôr- bete	Fôr- merg- kål	Grøn- saker ¹⁾
Kveite		Rug		Bygg	Havre	Bland- korn	Erter							
Høst-	Vår-	Høst-	Vår-											

Jord- ber	Bringe- ber	Andre vokstrar på åker og i hage ²⁾	Brakk (åker, utan avling)	Eng til slått				Eng til beite		Kultarbeite		I alt jord- bruks- areal
				Eng på dyrka jord	Natur- eng på innmark	Sete- lykkjer	Utslåtter som blir hausta årlig	på dyrka jord	på natur- eng	på dyrka jord	på overflate- dyrka jord	

¹⁾ Her set ein arealet av alle grønsaker.

²⁾ Her set ein arealet av alle «andre vokstrar», også areal til frukttre og bærbuskar.

2. Husdyr 20. juni. (Ein må ta med husdyr som kårfolk, tenarar o. a. eig og som blir føra saman med dei andre dyra på garden. Ein tel alle dyr, jamvel nyfødde.)

Hestar						Storfe					
Føl (fødde i 1957)	1 og 2 år (fødde i 1956 og 1955)		3 og 4 år (fødde i 1954 og 1953)		5-16 år	over 16 år	under 1 år (kalvar)	Oksar		Kviger (som ikkje har hatt kalv)	Kyr (som ber hatt kalv)
	1-2 år	over 2 år									

Sauer		Geiter		Svin				Bøns	
under 1 år (lsm)	over 1 år	under 1 år (kje)	over 1 år	under 4 månader	over 4 månader			Vaksne	Kjuklinger
					slaktesvin	alesvin			
					rånar	purker			

Fylg spørsmåla nedover, kolonne for kolonne, og set kryss (x) i ruta for det rette svaret.

3. Opplysningar om brukaren.

Kjønn Mann
 Kvinne

Ugift
 Gift

Ekteskapelig stilling Enkjemann
 Enkje
 Fråskild

4. Opplysningar om bygningane.

Er det lagt inn Ja
vatn i våningshuset Nei

Er det lagt inn Ja
vatn i fjøset Nei

Dersom det ikkje er lagt inn vatn, kor langt er det å bera vatn _____

_____ Meter
til våningshuset
til fjøset _____

Er det lagt inn Ja
elektrisitet i våningshuset Nei

Er det lagt inn Ja
elektrisitet i driftsbygningen Nei

Blir det nytta Heilt
elektrisitet til oppvarming Delvis
 Ikkje

Kor gammalt er Talet på år
våningshuset _____

Har bruket:
Hushaldskjellar Ja
 Nei

Vaskekjellar eller anna spesielt vaskerom Ja
 Nei

Tørkeloft eller anna rom til tørking av kledevask Ja
 Nei

Bad Ja
 Nei

Vassklosett Ja
 Nei

Kor gamal er Talet på år
kjøkeninnreinga _____

Arkitekt
 Husstellkonsulent
 Snikkar
 Typetelkingar

Har kjøenet:
Utslagsvask Ja
 Nei

Oppvaskcum Ja
 Nei

Stativ for lufttøking av oppvask Ja
 Nei

Ventilert matskåp Ja
 Nei

Kjellarhøls for matvarer Ja
 Nei

Bordplass for måltida Ja
 Nei

5. Tekniske hjelperåder til huset.

Elektrisk kjøleskåp Ja
 Nei

Elektrisk frysebok i heimen Ja
 Nei

Elektrisk mixmaster Ja
 Nei

Elektrisk komfyr Ja
 Nei

Trykkokar Ja
 Nei

Elektrisk varmvasskolbe Ja
 Nei

Elektrisk vaskemaskin Ja
 Nei

Elektrisk stryke-maskin eller varmrulle Ja
 Nei

Klederule for handkraft Ja
 Nei

Elektrisk strykejern Ja
 Nei

Elektrisk symaskin Ja
 Nei

Trossymaskin Ja
 Nei

Handsymaskin Ja
 Nei

Elektrisk støvsugar Ja
 Nei

Har bruket mjølkemaskin Ja
 Nei

Er det høve til å nytta sams vaskeri Ja
 Nei

Dersom det er høve, blir det nytta Ja
 Nei

Er det høve til å leiga frysebok Ja
 Nei

Dersom det er høve, blir det nytta Ja
 Nei

6. Husmora og hennar arbeid.

Har husmora gått Ja
husmorskule Nei

Er husmora med i det daglege hussyrstellet Ja
 Nei

Har husmora arbeid med separering Ja
 Nei

Om så er: Ganger pr. veke

Kor ofte

Har husmora arbeid med kinning Ja
 Nei

Har husmora arbeid med ysting Ja
 Nei

Har husmora hagestellet Ja
 Nei

Dagleg
Er husmora med i det vanlege jordbruksarbeidet Stundom
 I onnene
 Ikkje

Kvinneleg hjelp over 15 år ved sida av husmora:

Fast hjelp av	Framande	☐ Ja
	Familie-medlemmer	☐ Nei
Tilfelleleg hjelp av	Framande	☐ Ja
	Familie-medlemmer	☐ Nei

Dagleg
Kviler husmora middag Stundom
 Ikkje

Har husmora hatt ferie (minst 1 veke) siste år Ja
 Nei

Om så er: Talet på dagar

Privat ferie _____

Sams husmorferie _____

Vedlegg 2.**Statistisk Sentralbyrå****OSLO***Til Jordstyret.*

Det skal i år vera representativ jordbruksteljing, på same måte som i åra 1950–1956. Ein syner til rundskriv frå Landbruksdepartementet dagsett 25. februar 1929, side 2: «Jordstyret skal også hjelpe Statistisk Sentralbyrå med å samla inn oppgåvor vedkomande årsavlingane og dei årlege representative landbruksteljingar.»

Om kva bruk ein skal telja ved.

Teljinga skal i kvart herad gjelda ca. 10 prosent av bruka med over 5 dekar jordbruksareal, delt på dei ymse storleiksklassane i samsvar med jordbruksteljinga i 1949.

Ei liste over dei bruk det skal teljast ved og dei skjema som trengst til teljinga er vedlagde. Av namnelista vil jordstyret sjå kva bruk det skal teljast ved. Lista byggjer på oppgåvene frå jordbruksteljinga i 1949. Ein må vera merksam på at sume bruk kan ha skift brukar sidan då. Det må leggjast vinn på å få med dei same *bruka* i teljinga frå år til år. Ingen av bruka må skiftast ut med andre bruk utan i serlege høve, der det er uråd å telja.

At eit bruk har uvanleg driftsmåte, gjev ikkje noko grunnlag for å ta det ut av teljinga. Det same gjeld bruk som ein reknar for å vera nedlagt. Når det gjeld slike bruk, skal ein på skjemaet gjera merksam på korleis tilhøva er: om jorda ligg heilt unytta, om ho blir nytta til beite, blir hausta av grannar o. l. At arealet er redusert ved tomtsal, gjev heller ikkje grunnlag for å halda bruket utanfor teljinga.

Om utfyllinga av skjemaet.*Side 1. Areal og husdyr 1957.*

Arealet skal ein gjeva opp i dekar (å 1000 m²). Dersom ein må bruka brøk, skal ein nytta desimalbrøk med ein desimal og tydeleg desimalteikn.

Ein må freista å få så rette oppgåver som mogleg, men ein kan ikkje krevja at arealet skal målast opp.

Dersom arealet er endra på grunn av kjøp, sal, leige, nydyrking og endring i bruken av utslåtter o. l., eller dersom ein ved måling finn at det er avvik frå tidlegare oppgåver, må ein gjera merknad om årsakene til slike endringar i jordbruksarealet.

Av haustsæde fører ein opp det arealet som ein skal hausta i 1957. Eventuelt sukkerbete- og førsukkerbeteareal fører ein saman med førbete. Rotvokstrar til frøavl tek ein med under «andre vokstrar på åker og i hage». Her tek ein også med det arealet som er nytta til frukttre og bærbuskar minus det som eventuelt er ført opp til mellomkulturar av noko slag.

Av utslåtter tek ein berre med så stort areal som ein år om anna brukar å hausta, sjølv om ein har høve til å nytta større areal. Som kulturbeite reknar ein areal som er lagt ut til *varig* beite, og som blir gjødsla regelmessig. Engareal som er lagt ut til beite i 1957, utan at det er meininga at det skal bli nytta til varig beite, fører ein opp som «eng til beite». Vanlege hamnehagar må ein ikkje føra opp som «eng til beite». Rubrikken «i alt jordbruksareal» skal vera summen av alle rubrikkane framanfor.

Oppgåvene over buskapen skal gjelda pr. 20. juni. Sjå merknaden på skjemaet. Ein må hugsa på å få med dei dyra som er på sætra teljingsdagen. Dyr som er bortleigde, skal teljast med hjå eigaren, ikkje hjå leigaren.

Side 2. Oppgåver som gjeld arbeidstilhøve og tekniske hjelperåder for kvinnene.

Etter oppmoding frå kvinnegruppene innan Norsk Bonde- og Småbrukarlag og Norges Bondelag er det i år teki med ein del spørsmål om arbeidstilhøva for kvinnene.

For spørsmåla under punkt 3, 4 og 5 skal ein ha svar frå alle bruk. Spørsmåla under punkt 6 gjeld husmora og hennar arbeid. Her skal ein berre ha svar frå dei bruka som blir drivne av ektepar.

For dei fleste spørsmåla på side 2 skal svaret vera ja eller nei, men for sume spørsmål er det gjevi andre alternativ. Ved utfyllinga fylgjer ein spørsmåla nedover, kolonne for kolonne, og svara markerer ein med kryss (×) i rutene som står framanfor dei rette svara. I dei andre rutene må det ikkje setjast merke eller tekst. Nokre få spørsmål skal ha svara som taloppgåver. Det er ikkje ruter ved desse spørsmåla, men det er strek der svaret skal stå. Teksten over strekane fortel kva nemning taloppgåvene skal ha.

Om arbeidet med teljinga m. m.

Det vil vera mest praktisk at medlemene av jordstyret tek på seg teljinga, kvar i sin krins, og syrgjer for utfyllinga av skjemaet ved nærvære på kvar stad. Dei utfylte skjema sender ein straks til formannen i jordstyret, som sender dei inn til Byrået så snart han har fått alle oppgåvene. Jordstyret skal ikkje gjera noko samandrag av oppgåvene, men ein må sjå etter at kvart skjema har fått med alle dei oppgåvene som skal vera der.

Arbeidet med teljinga skal godtgjerast på same måte som jordstyret sitt arbeid elles, og blir refundert saman med dette på vanleg måte. Teljingsutgiftene skal altså *ikkje* refunderast av Byrået. Sjå rundskriv dagsett i april 1946 og 2. mai 1949 frå Landbruksdepartementet.

Det er av største verd at teljinga blir gjennomført så fort som mogleg og at oppgåvene blir sende Byrået så snart teljinga er ferdig. Materialet må om mogleg bli innsendt så tidleg, at Byrået kan få det innan 1. august.

Oslo i mai 1957.

Signy Arctander

Paul Barca

Noregs offisielle statistikk, rekkje XI

Norway's Official Statistics, series XI

Rekkje XI

Prenta 1958 (framh.)

- Nr. 296 Undervisningsstatistikk 1954—55 *Statistics on education*
- 297 Norges postverk 1957 *Statistique postale*
- 298 Telegrafverket 1956—57 *Télégraphes et téléphones de l'Etat*
- 299 Stortingsvalget 1957 *Storting elections*
- 300 Skattestatistikk 1956—57 *Tax statistics*
- 301 Syketrygden 1955 *Health insurance*
- 302 Forsikringselskaper 1956 *Sociétés d'assurances*
- 303 Folketellingen 1. desember 1950 IX Husholdningenes sammensetning *Population census December 1, 1950 IX Composition of households*
- 304 Folkemengden i herreder og byer 1. januar 1957 *Population in rural districts and towns*
- 305 Kriminalstatistikk 1956 *Criminal statistics*
- 306 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1955 *Medical statistical report*
- 307 Norges elektrisitetsverker 1956 *Electricity plants*
- 308 Jordbruksstatistikk 1957 *Agricultural statistics*

Statistisk Sentralbyrå gjev dessutan ut skriftserien Samfunnsøkonomiske studier (SØS). I denne serien gjev ein ut resultatata av etterrøknader som ikkje er av reint statistisk karakter, m. a. historiske og analytiske studiar, utført ved Byråets forskningsavdeling. *The Central Bureau of Statistics also publishes the series «Samfunnsøkonomiske studier» (SØS). This series contains reports on investigations of not merely statistical character, such as historical and analytical studies, carried out at the Research Department of the Central Bureau of Statistics.*

Statistisk Sentralbyrå gjev ut desse månadshefta: *The Central Bureau of Statistics publishes the following monthly bulletins:*

Statistiske meldinger *Monthly bulletin of statistics.*

Månedsoppgaver over vareomsetningen med utlandet *Monthly bulletin of external trade.*

Ein kan teikna abonnement i Statistisk Sentralbyrå. Pris pr. år kr. 15,00, pr. nr. kr. 1,50.
For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.

Publikasjonen kjem ut i kommisjon hjå
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til sals hjå alle bokhandlarar

Pris kr. 4,50.

Aktietrykkeriet — Oslo